

รายงานวิจัย

การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

An Evaluation of Bachelor of Education Program
in Thai Language

Faculty of Education, Silpakorn University

อาจารย์ ดร.ชลธิชา หอมฟุ้ง	Cholticha Homfung, Ph.D.
รองศาสตราจารย์สมพร ร่มสุข	Assoc.Prof. Somporn Ruamsuk
อาจารย์ณัฐกิตติ์ นาทา	Nutthakit Natha
อาจารย์รจนา คำนึ่งผล	Rodchana Khumnungphon
อาจารย์วันวิสาห์ ปัญญาจิรวุฒิ	Wanwisa Punyajirawiti
อาจารย์ไพรินทร์ พึ่งพงษ์	Phairin PungPong

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากคณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยศิลปากร

พ.ศ.2559

รายงานวิจัย

การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

An Evaluation of Bachelor of Education Program
in Thai Language

Faculty of Education, Silpakorn University

อาจารย์ ดร.ชลธิชา หอมฟุ้ง	Cholticha Homfung, Ph.D.
รองศาสตราจารย์สมพร ร่มสุข	Assoc.Prof. Somporn Ruamsuk
อาจารย์ณัฐกิตติ์ นาทา	Nutthakit Natha
อาจารย์รจนา คำนึ่งผล	Rodchana Khumnungphon
อาจารย์วันวิสาห์ ปัญญาจิรวุฒิ	Wanwisa Punyajirawiti
อาจารย์ไพรินทร์ พึ่งพงษ์	Phairin PungPong

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากคณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยศิลปากร

พ.ศ.2559

ชื่องานวิจัย : รายงานการวิจัยการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

คณะผู้วิจัย : อาจารย์ ดร.ชลธิชา หอมฟุ้ง
รองศาสตราจารย์สมพร ร่วมสุข
อาจารย์ณัฐกิตติ์ นาทา
อาจารย์รจนา คำนึ่งผล
อาจารย์วันวิสาห์ ปัญญาจิรุณี
อาจารย์ไพรินทร์ พึ่งพงษ์

สังกัด : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีที่พิมพ์เผยแพร่ : พ.ศ. 2559

คำสำคัญ : การประเมินหลักสูตร, ศึกษาศาสตรบัณฑิต, ภาษาไทย

บทคัดย่อ

การวิจัยประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย การวิจัยนี้เป็นการวิจัยประเมินผลโดยใช้รูปแบบซีป (CIPP Model) ของแดเนียล แอล สตัฟเฟิลบีม กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารคณะศึกษาศาสตร์ ผู้ทรงคุณวุฒิ คณาจารย์ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู นักศึกษาปัจจุบัน ครูพี่เลี้ยงหรือผู้ใช้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และเอกสารที่เกี่ยวข้อง เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยแยกตามองค์ประกอบการประเมินเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านสภาวะแวดล้อม (Context) พบว่าวัตถุประสงค์และโครงสร้างของหลักสูตรมีความเหมาะสม แผนการดำเนินงานของสาขาวิชาเหมาะสมทั้งด้านการพัฒนาคณาจารย์และพัฒนาสาขาวิชา สาขาวิชามีจุดแข็งด้านหลักสูตรของสาขาวิชาภาษาไทย คณาจารย์ บุคลากรสนับสนุน การให้ความร่วมมือกับหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย ความรู้ความสามารถของนักศึกษา ก่อนเข้าศึกษาในสาขาวิชาภาษาไทย สภาพแวดล้อมทางกายภาพ ความมีชื่อเสียงของสาขาวิชา และการเป็นที่ยอมรับของสังคม
2. ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) พบว่ามีความเหมาะสมในระดับมากถึงมากที่สุด ในด้านเนื้อหาของหลักสูตร คุณสมบัติของผู้เรียน/การสอบคัดเลือก และคุณสมบัติอาจารย์ที่สอน/อาจารย์ที่

ปรึกษา สภาพแวดล้อมทางกายภาพ วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ และงบประมาณในการผลิตบัณฑิต

3. ด้านกระบวนการ (Process) พบว่ามีความเหมาะสมในระดับมากถึงมากที่สุดทั้งทางด้านพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนของผู้สอน พฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู การจัดการเรียนการสอน และการให้บริการและการสนับสนุน

4. ด้านผลผลิต (Product) พบว่ามีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ทั้งคุณลักษณะของนักศึกษาปัจจุบันและนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

Research Title: An Evaluation of Bachelor of Education Program in Thai Language Faculty of Education, Silpakorn University

Researcher: Cholticha Homfung, Ph.D.
Assoc.Prof. Somporn Ruamsuk
Nutthakit Natha
Rodchana Khumnungphon
Wanwisa Punyajirawiti
Phairin PungPong

Organization : Faculty of Education

Year : 2016

Keyword : Evaluation, Faculty of Education, Thai Language

Abstract

The objectives of the study, An Evaluation of Bachelor of Education Program in Thai Language, Faculty of Education, Silpakorn University, was to evaluate the Bachelor of Education Program in Thai Language; and . This program evaluation was based on the CIPP Model of Daniel L. Stufflebeam's. The sample comprised of administrators of faculty of Education, experts, lecturers, teacher students, current students, and school supervisors. Relevant documents were also collected. The research instruments were interview forms and survey questionnaires. The mean, standard deviation of items, and content analysis were used to analyze the data. The research revealed mainly separated into 4 parts were as follows:

1. Context: Both of objectives and structure of curriculum were appropriate. The operation planning of the Thai section was appropriate in both professional development and organization development. Thai major had strengths in curriculum, lecturers, personnel for support, cooperation both of departments inside and outside the university, pre requisite of students, environment, popularity of major and be accepted by society.

2. Input: According to the rating scale on the survey questionnaires, the items which were scored at the high to highest levels were content of curriculum, students' qualification, entrance exam, lecturers' quality and advisors' quality.

3. Process: According to the rating scale on the survey questionnaires, the items which were scored at the high to highest levels were the performance of the lecturers, the performance of the students, Practice teaching, learning management and factors for support learning.

4. Product: both of items on the survey questionnaires about current students and teacher students were scored at the highest levels.

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับทุนสนับสนุนจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ในปีงบประมาณ 2558 จำนวนเงิน 50,000 บาท คณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณะศึกษาศาสตร์มา ณ ที่นี้ งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงได้ด้วยความอนุเคราะห์จากผู้ทรงคุณวุฒิหลายท่าน คณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษบา บัวสมบุญ ณ หัวหน้าภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอนที่ได้วางแผนการดำเนินการปรับหลักสูตรจนทำให้สาขาวิชามีแนวทางในการดำเนินงาน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริวรรณ วณิชพัฒน์วรชัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิมลศิริ ร่วมสุขและอาจารย์ ดร.ยุวรี ผลพันธุ์น ที่ กรุณาตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย ท้ายที่สุดนี้ขอขอบพระคุณกลุ่มตัวอย่างทุกท่านที่ให้ข้อมูลอันมีค่าสำหรับการวิจัย

คณะผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลการวิจัยครั้งนี้จะมีประโยชน์ในการปรับปรุงหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ให้มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของประชาคมทางการศึกษาในการผลิตบัณฑิตศึกษาศาสตร์ที่มีคุณภาพเพื่อรับใช้สังคมและประเทศชาติต่อไป

สารบัญเรื่อง

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	4
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่ได้รับ	7
2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	8
หลักสูตร.....	9
ความหมายของหลักสูตร	9
ความสำคัญของหลักสูตร.....	10
องค์ประกอบของหลักสูตร.....	12
การพัฒนาหลักสูตร	18
ความหมายของการพัฒนาหลักสูตร	19
รูปแบบกระบวนการพัฒนาหลักสูตร	19
การนำหลักสูตรไปใช้	30
ความหมายของการนำหลักสูตรไปใช้	30
องค์ประกอบของการนำหลักสูตรไปใช้.....	30
กระบวนการในการนำหลักสูตรไปใช้.....	31
การประเมินหลักสูตร	31
ความหมายของการประเมินหลักสูตร	32
จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร	33
หลักเกณฑ์ในการประเมินหลักสูตร.....	37

บทที่	หน้า
	หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย 47
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 59
3	วิธีดำเนินการวิจัย 65
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 68
	การรวบรวมข้อมูล..... 72
4	การวิเคราะห์ข้อมูล..... 75
	ด้านสภาพแวดล้อม..... 76
	ด้านปัจจัยนำเข้า..... 84
	ด้านกระบวนการ 94
	ด้านผลผลิต..... 101
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ 109
	สรุปผล..... 109
	อภิปรายผล..... 113
	ข้อเสนอแนะ..... 115
	บรรณานุกรม..... 117
	ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ..... 120
	ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 122
	ภาคผนวก ค แบบประเมินดัชนีความสอดคล้อง 148
	ภาคผนวก ง ตัวอย่างผลงานนักศึกษา..... 173
	ภาคผนวก จ ประวัติผู้วิจัย..... 193

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 หัวข้อการประเมินและผู้ให้ข้อมูลในการประเมินผลหลักสูตรศึกษาศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย	66
2 แสดงระดับความคิดเห็นด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตรโดยนักศึกษาปัจจุบัน.....	76
3 แสดงระดับความคิดเห็นด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตรโดยนักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู.....	77
4 แสดงระดับความคิดเห็นด้านโครงสร้างของหลักสูตรโดยนักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู.....	78
5 แสดงระดับความคิดเห็นด้านแผนการดำเนินงานสาขาวิชาโดยนักศึกษาปัจจุบัน.....	79
6 แสดงระดับความคิดเห็นด้านแผนการดำเนินงานสาขาวิชาโดยนักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู.....	80
7 แสดงระดับความคิดเห็นด้านจุดแข็ง/จุดอ่อนของสาขาวิชาโดยนักศึกษาปัจจุบัน.....	82
8 แสดงระดับความคิดเห็นด้านจุดแข็ง/จุดอ่อนของสาขาวิชาโดยนักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู.....	83
9 แสดงระดับความคิดเห็นด้านเนื้อหาของหลักสูตรโดยนักศึกษาฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครู	84
10 แสดงระดับความคิดเห็นด้านคุณสมบัติของผู้เรียนและการสอบคัดเลือกโดย นักศึกษาปัจจุบัน.....	87
11 แสดงระดับความคิดเห็นด้านคุณสมบัติของผู้เรียนและการสอบคัดเลือกโดย นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู.....	88
12 แสดงระดับความคิดเห็นด้านคุณสมบัติของคณาจารย์ที่สอน/อาจารย์ที่ปรึกษาทาง วิชาการโดยนักศึกษาปัจจุบัน.....	89
13 แสดงระดับความคิดเห็นด้านคุณสมบัติของคณาจารย์ที่สอน/อาจารย์ที่ปรึกษาทาง วิชาการโดยนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู.....	89
14 แสดงระดับความคิดเห็นด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ วัสดุอุปกรณ์ และสิ่ง อำนวยความสะดวกโดยนักศึกษาปัจจุบัน.....	91
15 แสดงระดับความคิดเห็นด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ วัสดุอุปกรณ์ และสิ่ง อำนวยความสะดวกโดยนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู.....	92

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่	หน้า
16 แสดงระดับความคิดเห็นด้านงบประมาณในการผลิตบัณฑิตโดยนักศึกษาปัจจุบัน.....	93
17 แสดงระดับความคิดเห็นด้านงบประมาณในการผลิตบัณฑิตโดยนักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	94
18 แสดงระดับความคิดเห็นด้านพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนของผู้สอน โดยนักศึกษาปัจจุบัน.....	94
19 แสดงระดับความคิดเห็นด้านพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนของผู้สอน โดยนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	95
20 แสดงระดับความคิดเห็นด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยนักศึกษาปัจจุบัน.....	96
21 แสดงระดับความคิดเห็นด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยนักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู.....	96
22 แสดงระดับความคิดเห็นด้านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์.....	97
23 แสดงระดับความคิดเห็นด้านการจัดการเรียนการสอนโดยนักศึกษาปัจจุบัน.....	98
24 แสดงระดับความคิดเห็นด้านการจัดการเรียนการสอนโดยนักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู.....	99
25 แสดงระดับความคิดเห็นด้านการให้บริการและการสนับสนุนโดยนักศึกษาปัจจุบัน.....	100
26 แสดงระดับความคิดเห็นด้านการให้บริการและการสนับสนุนโดยนักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู.....	101
27 ความพึงพอใจของผู้ใช้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของสาขาวิชาภาษาไทย ในภาพรวม.....	103
28 ความพึงพอใจของผู้ใช้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของสาขาวิชาภาษาไทย ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน.....	104
29 ความพึงพอใจของผู้ใช้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของสาขาวิชาภาษาไทย ด้านทักษะที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน.....	105
30 ความพึงพอใจของผู้ใช้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของสาขาวิชาภาษาไทย ด้านบุคลิกภาพที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน.....	106
31 ความพึงพอใจของผู้ใช้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของสาขาวิชาภาษาไทย ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ.....	106
32 ผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของสาขาวิชาภาษาไทย.....	107

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่	หน้า
33 ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของสาขาวิชาภาษาไทย	108

บทที่ 1

บทนำ

1. ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา

ปัจจุบันโลกได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วไม่ว่าจะเป็น การเปลี่ยนแปลงทางด้าน เศรษฐกิจ สังคม การศึกษา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีต่าง ๆ ซึ่งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน โดยได้กล่าวถึงสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบันไว้ว่า การพัฒนา ประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืนจะต้องให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างทุนของประเทศที่มีอยู่ให้ เข้มแข็งและมีพลังเพียงพอในการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะการพัฒนาคนหรือ ทุนมนุษย์ให้เข้มแข็ง พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงโลกในยุคศตวรรษที่ 21 และการเสริมสร้างปัจจัย แวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพของคนทั้งในเชิงสถาบัน ระบบ โครงสร้างของสังคมให้เข้มแข็ง สามารถเป็น ภูมิคุ้มกันการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อย่างไรก็ตาม สถานการณ์การ พัฒนาที่ผ่านมาส่งผล กระทบต่อคนและสังคมไทยหลายประการ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎีกา รัฐมนตรี,ม.ป.ป.) สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษา ระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ที่กล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงด้านการศึกษา ระดับอุดมศึกษาว่า สถาบันอุดมศึกษาต้องปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนให้ส่งเสริมการคิด วิเคราะห์มากกว่าการท่องจำและมีทักษะในการทำงานมากกว่าการรู้รอบในเชิงทฤษฎี ตลอดจนต้อง ผลิตและยกระดับวิชาชีพอาจารย์ให้สามารถส่งเสริมคนดีและคนเก่งมาเป็นอาจารย์ นอกจากนี้ต้อง ปรับเปลี่ยนระบบการผลิตบัณฑิตสำหรับศตวรรษที่ 21 ให้มีความสามารถที่หลากหลายมีทักษะสูง และสื่อสารด้วยภาษาต่างประเทศได้ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้เป็นที่ยอมรับได้ทั้งในระดับชาติและ นานาชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2556 : 15)

การศึกษานับว่าเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้คนมีคุณภาพตามที่สังคมมุ่งหวัง แต่การศึกษา จะบรรลุผลได้มากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับว่าผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องนั้นจะกำหนดทิศทางของการศึกษาไป ในทิศทางใด ซึ่งหลักสูตรนับว่าเครื่องช่วยกำหนดทิศทางของการศึกษาได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับ ธีรยุทธ์ เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา (2554 : 13) ที่กล่าวว่า การจัดการศึกษาจะบรรลุเป้าหมายได้นั้นต้อง อาศัยหลักสูตรเป็นเครื่องมือนำทาง ถ้าปราศจากหลักสูตรแล้ว การจัดการศึกษาย่อมไม่ประสบ ผลสำเร็จ หลักสูตรจึงเปรียบเสมือนเป็นหัวใจสำคัญของการศึกษา ซึ่งคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศิลปากรได้มีหลักสูตรระดับปริญญาบัณฑิตหลายหลักสูตรด้วยกัน ทั้งหลักสูตรที่ผลิตบัณฑิตที่สำเร็จ

การศึกษาแล้วสามารถขอใบประกอบวิชาชีพครูได้ ได้แก่ หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต การสอนภาษาไทย การสอนสังคมศึกษา การสอนภาษาอังกฤษ การสอนภาษาจีน การประถมศึกษา และการศึกษาศาสตร์ นอกจากรายนี้ยังมีหลักสูตรที่ผลิตบัณฑิตที่ไม่สามารถขอใบประกอบวิชาชีพครูได้ ได้แก่ หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์การกีฬา การศึกษาตลอดชีวิต จิตวิทยาและการแนะแนว เป็นต้น

หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาภาษาไทย (หลักสูตร 5 ปี) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มุ่งผลิตบัณฑิตให้เป็นผู้รอบรู้และลึกซึ้งในศิลปวิทยาการ มีทักษะและสามารถประยุกต์ศิลปวิทยาการสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม และศรัทธาในอาชีพ ในฐานะผู้ที่จะเป็นบุคลากรทางการศึกษาและสมาชิกที่ดีของสังคมไทย โดยมีวัตถุประสงค์คือ 1) ผลิตบัณฑิตเพื่อเป็นครูที่มีความรู้ ความสามารถทางการสอนภาษาไทย 2) ผลิตบัณฑิตที่สามารถใช้ความรู้ภาษาไทยเป็นเครื่องมือในการสื่อสารและค้นคว้าวิทยาการต่าง ๆ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อในระดับสูง 3) ผลิตบัณฑิตวิชาชีพครูที่มีความรู้ทางภาษาไทยและสามารถนำความรู้เหล่านั้นไปใช้ประโยชน์เพื่ออนุรักษ์และพัฒนาภาษาไทยให้ดำรงบทบาทและความสำคัญต่อสังคมอย่างทัดเทียมกับวิทยาการอื่นต่อไปอย่างต่อเนื่อง และ 4) ผลิตบัณฑิตที่มีคุณธรรม จริยธรรม ศรัทธาในวิชาชีพครู มีจรรยาบรรณและเป็นครูที่มีคุณภาพของสังคม (คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2555)

แม้ว่าหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาภาษาไทย (หลักสูตร 5 ปี) ได้เปิดสอนนักศึกษาสำเร็จการศึกษาไปหลายรุ่นแล้ว แต่ยังพบว่าต้องมีการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรเป็นระยะ โดยกำหนดระยะเวลาการประเมินหลักสูตรให้มีคุณภาพทุก ๆ 5 ปี สอดคล้องกับ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2556 : 2) ที่ได้กล่าวว่า การประเมินหลักสูตรในสถาบันอุดมศึกษา นอกจากผู้ใช้หลักสูตรจะประเมินเพื่อพิจารณาตรวจสอบระบบการบริหารหลักสูตรเพื่อปรับปรุงคุณภาพตามขั้นตอนของการพัฒนาหลักสูตรแล้ว ยังต้องปฏิบัติเพื่อให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2548 ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ที่กำหนดให้ทุกหลักสูตรมีการพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย แสดงการปรับปรุงดัชนีด้านมาตรฐานและคุณภาพการศึกษาเป็นระยะ ๆ อย่างน้อยทุก ๆ 5 ปี และมีการประเมินเพื่อพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องทุก 5 ปี เพื่อให้หลักสูตรระดับอุดมศึกษามีคุณภาพและมาตรฐานอย่างต่อเนื่องและวิสัย วังษ์ใหญ่ (2551: 57) ยังกล่าวว่า สถาบันอุดมศึกษามีภารกิจหลักประการหนึ่ง คือ การผลิตบัณฑิต โดยเปิดสอนหลักสูตรระดับปริญญาบัณฑิต เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรอบรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติในสาขาวิชาการและวิชาชีพต่าง ๆ ให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม ทุกหลักสูตรจะกำหนดปรัชญาและวัตถุประสงค์หะสำคัญ สัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ปรัชญาของการอุดมศึกษา ปรัชญาของสถาบันอุดมศึกษา และมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพของแต่ละสาขา เมื่อใช้หลักสูตรไป

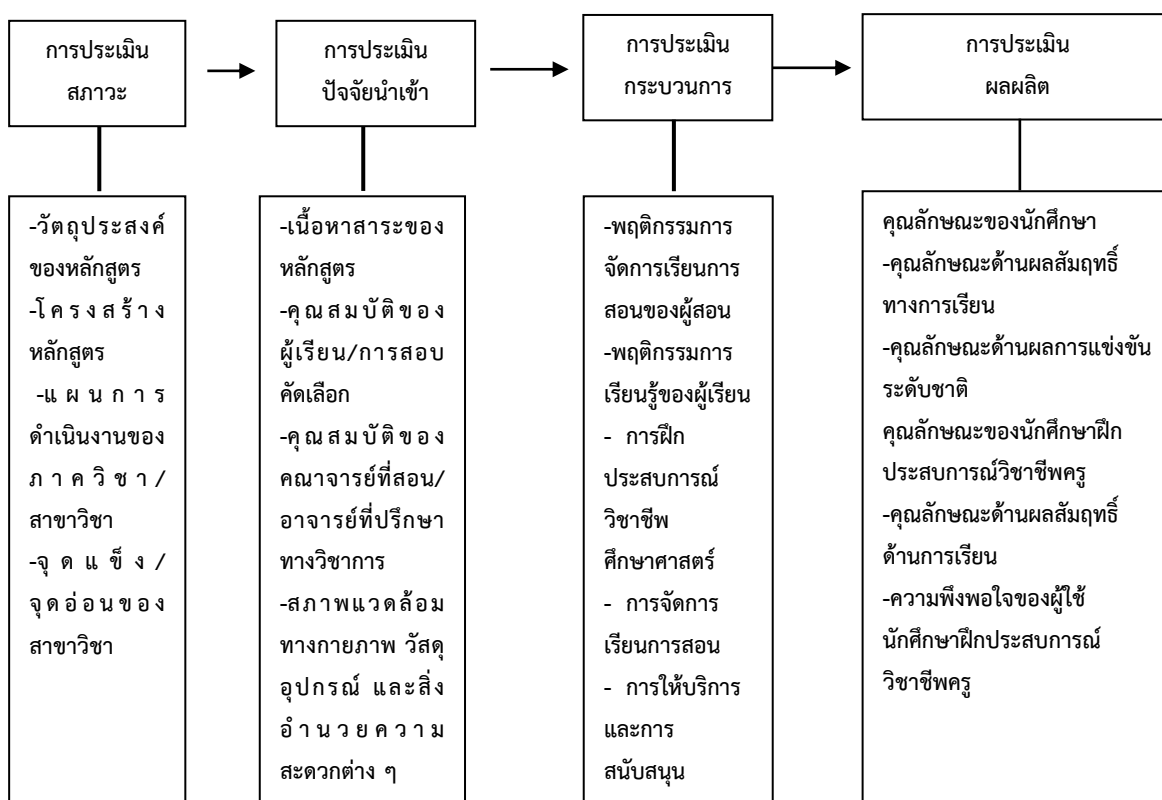
ได้ระยะหนึ่งจะต้องมีการประเมิน ซึ่งการประเมินหลักสูตรมีวัตถุประสงค์เพื่อพิจารณาทบทวนเกี่ยวกับคุณภาพของหลักสูตร โดยใช้ผลการวัดในแง่มุมต่างๆ ของสิ่งที่ประเมิน

นอกจากนี้ในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดไว้ในมาตรา 47 ให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาในทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก และมาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องโดยการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก สอดคล้องกับมารุต พัฒนา (2556 : 13) ที่ได้กล่าวว่าการประเมินหลักสูตรเปรียบเสมือนกระจกสะท้อนคุณภาพของการดำเนินการเกี่ยวกับหลักสูตร ช่วยชี้แนะแนวทางการปรับปรุงหลักสูตร ให้สอดคล้องกับบริบทของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เช่น บริบทของการแข่งขันในศตวรรษที่ 21 ทุกสาขาวิชาชีพต้องการบุคลากรที่มีคุณภาพมีความคิดสร้างสรรค์ ตลอดจนความสามารถด้านต่างๆ ที่ไม่สามารถใช้คอมพิวเตอร์ทำงานแทนได้ส่งผลทำให้หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนต้องบูรณาการทักษะที่สำคัญและจำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพในโลกปัจจุบันและอนาคต ทักษะการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะด้านเทคโนโลยี ทักษะการสื่อสาร การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ รวมทั้งทักษะการรู้เรื่องการเงิน (financial literacy) เป็นต้น

จากการศึกษาแนวคิดและหลักการในการประเมินหลักสูตร พบว่าแนวคิดการประเมินรูปแบบชิป (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 1971) เป็นรูปแบบการประเมินเพื่อการตัดสินใจ 4 ประเภท คือ การประเมิน สภาพแวดล้อม Context (C) ปัจจัยนำเข้า Input (I) การประเมินกระบวนการ Process และการประเมินผลผลิต Product ซึ่งเป็นการประเมินที่ครอบคลุมด้านต่าง ๆ ของหลักสูตร สอดคล้องกับอภิภา ปรัชญาพฤทธิ์ (2555 : 12) ที่กล่าวว่าการประเมินผล CIPP ของ สตัฟเฟิลบีม มีข้อดีคือ ตอบสนองความต้องการและให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารในการตัดสินใจและพัฒนาโปรแกรม ให้แนวปฏิบัติในการประเมินอย่างเป็นขั้นตอนโดยละเอียดโดยมีการวางแผนการเก็บข้อมูลอย่างชัดเจนและเป็นระบบว่าต้องใช้ข้อมูลอะไรเพื่อการตัดสินใจเรื่องใดเกี่ยวกับหลักสูตร ให้ความสำคัญกับการประเมินย่อย และให้ความสำคัญกับการประเมินทุกองค์ประกอบของหลักสูตร ดังนั้นคณะผู้วิจัยจึงเห็นว่ารูปแบบการประเมิน CIPP ของ สตัฟเฟิลบีมสามารถนำมาใช้ในการประเมินได้เป็นอย่างดี จึงได้นำมาใช้ประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาการสอนภาษาไทย ทั้งนี้เพื่อจะได้นำผลการประเมินดังกล่าวไปใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น และตอบสนองการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพต่อไป

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยประเมินผล (Evaluative Research) โดยใช้รูปแบบชิป (CIPP Model) ในการประเมินผล ซึ่งการกำหนดโครงสร้างการประเมิน สามารถแสดงเป็นแผนภาพที่ 1 ได้ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร แบ่งเป็น

- 1.1 นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู วิชาภาษาไทย ปีการศึกษา 2559 จำนวน

28 คน

- 1.2 นักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 2 -4 ปีการศึกษา 2558

จำนวน 76 คน

1.3 ครูพี่เลี้ยง หรือ ผู้ใช้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู วิชาภาษาไทย ปีการศึกษา 2559 จำนวน 28 คน

1.4 คณาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาภาษาไทย จำนวน 6 ท่าน

1.5 ผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาภาษาไทย จำนวน 3 คน

1.5 ผู้บริหารคณะศึกษาศาสตร์ (คณบดี รองคณบดีฝ่ายบริหาร รองคณบดีฝ่ายวิชาการ หัวหน้าภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน)

2. การวิจัยครั้งนี้ใช้รูปแบบ CIPP ในการประเมินหลักสูตร

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เข้าใจความหมายของคำต่างๆ ได้ตรงกัน คณะผู้วิจัยขอความหมายของคำต่าง ๆ ดังนี้

หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย หมายถึง เอกสารที่เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ การเรียนการสอนของสาขาวิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ เพื่อผลิตครู 5 ปี ซึ่งปรับปรุงจากหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย พ.ศ. 2547 ซึ่งหลักสูตรที่กำลังประเมินนี้ คือ หลักสูตรปรับปรุง ปีการศึกษา 2555

การประเมินหลักสูตร หมายถึง กระบวนการรวบรวม ศึกษา และวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรที่จะประเมิน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงหลักสูตร โดยมีองค์ประกอบของการประเมิน 4 ด้าน ได้แก่

1. Context (C) สภาพแวดล้อม
 - C1 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร
 - C2 โครงสร้างหลักสูตร
 - C3 แผนการดำเนินงานของภาควิชา/สาขาวิชา
 - C4 จุดแข็ง/จุดอ่อนของสาขาวิชา
2. Input (I) ปัจจัยนำเข้า
 - I1 เนื้อหาสาระของหลักสูตร
 - I2 คุณสมบัติของผู้เรียน/การสอบคัดเลือก
 - I3 คุณสมบัติของคณาจารย์ที่สอน/อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ
 - I4 สภาพแวดล้อมทางกายภาพ วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ
 - I5 งบประมาณในการผลิตบัณฑิต
3. Process (PC) กระบวนการ

- PC1 พฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนของผู้สอน
- PC2 พฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน
- PC3 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์
- PC4 การจัดการเรียนการสอน
- PC5 การให้บริการและการสนับสนุน
- 4. Product (PD) ผลผลิต
 - PD1 คุณลักษณะของนักศึกษา
 - คุณลักษณะด้านผลสัมฤทธิ์
 - คุณลักษณะด้านผลการแข่งขันระดับชาติ
 - PD2 คุณลักษณะของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
 - คุณลักษณะด้านความพึงพอใจของผู้ใช้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู หมายถึง นักศึกษาชั้นปีที่ 5 ปีการศึกษา 2559 สาขาวิชาภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่ได้เรียนรายวิชาต่าง ๆ ครบตามที่ระบุในหลักสูตร จนสามารถออกฝึกสอน ณ โรงเรียนต่าง ๆ ได้ โดยมีรหัสนักศึกษาคือ 55 ทั้งนี้แยกนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ออกจากนักศึกษาปัจจุบันเพราะหลักสูตรนี้ยังไม่มีบัณฑิต การประเมินบางรายการ ได้แก่ โครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาของหลักสูตร การฝึกสอน นักศึกษาปัจจุบันจะไม่สามารถประเมินได้ เพราะยังเรียนรายวิชาต่าง ๆ ไม่ครบตามที่ระบุไว้ในหลักสูตร จึงต้องให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเท่านั้นเป็นกลุ่มตัวอย่างในประเด็นดังกล่าว

นักศึกษาปัจจุบัน หมายถึง ผู้เรียนในสาขาวิชาภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 2-4 ปีการศึกษา 2558 มีรหัสนักศึกษา 56 57 และ 58 ตามลำดับ

ครูพี่เลี้ยง หมายถึง ครูที่ทำหน้าที่ดูแลนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูไปสอน ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ผู้บริหารคณะศึกษาศาสตร์ หมายถึง คณบดี รองคณบดีฝ่ายบริหาร รองคณบดีฝ่ายวิชาการ หัวหน้าภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน สังกัดคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม ณ เวลาที่มีการรวบรวมข้อมูลเพื่อการประเมินหลักสูตร

ข้อจำกัดในการวิจัย

ข้อมูลจากการวิจัยครั้งนี้ เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างหลายกลุ่ม ทั้งผู้เชี่ยวชาญ บัณฑิต นักศึกษาปัจจุบัน ผู้บริหารคณะศึกษาศาสตร์ คณาจารย์ในสาขาวิชา ครูพี่เลี้ยง และจากการศึกษาเอกสารซึ่งโดยส่วนใหญ่เก็บรวบรวมโดยการสัมภาษณ์ มีเพียงข้อมูลจากบัณฑิตและนักศึกษาปัจจุบันที่เป็นการเก็บรวบรวมโดยการตอบแบบสอบถาม วัดความพึงพอใจ เมื่อผลการวิเคราะห์ปรากฏออกมา ผู้วิจัยสามารถคาดคะเน

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ผลการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย เป็นการนำข้อมูลไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรสาขาวิชาการสอนภาษาไทย ในด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัย นำเข้ากระบวนการ ผลผลิตของหลักสูตรให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียน
2. ได้ แนวทางการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เสนอตามลำดับดังนี้

1. หลักสูตร
 - 1.1 ความหมายของหลักสูตร
 - 1.2 ความสำคัญของหลักสูตร
 - 1.3 องค์ประกอบของหลักสูตร
 - 1.4 ลักษณะของหลักสูตรที่ดี
 - 1.5 การพัฒนาหลักสูตร
 - 1.6 การนำหลักสูตรไปใช้
2. การประเมินหลักสูตร
 - 2.1 ความหมายของการประเมินหลักสูตร
 - 2.2 จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร
 - 2.3 ระยะเวลาของของการประเมินหลักสูตร
 - 2.4 ความสำคัญของการประเมินหลักสูตร
 - 2.5 หลักเกณฑ์ในการประเมินหลักสูตร
 - 2.6 ประโยชน์ของการประเมินหลักสูตร
 - 2.7 รูปแบบของการประเมินหลักสูตร
3. หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

หลักสูตร

หลักสูตรเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่ช่วยให้ปรัชญาการศึกษาบรรลุตามวัตถุประสงค์ หลักสูตรจึงมีความสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนในทุกด้าน ๆ เพราะผู้พัฒนาหลักสูตรต้องการสร้างให้ประชากรของประเทศเป็นอย่างไร ก็จะกำหนดจุดมุ่งหมาย และเนื้อหาวิชาให้เป็นไปตามนั้น ดังนั้นหลักสูตรจึงมีความสำคัญในการสร้างคุณลักษณะผู้เรียนให้เป็นผู้ใหญ่ที่ดีได้ในอนาคต

ความหมายของหลักสูตร

หลักสูตรมีความสำคัญในการจัดการศึกษาทุกระดับ เพราะเป็นตัวกำหนด หรือกรอบของแนวปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ จึงมีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ดังนี้

ธำรง บัวศรี (2542: 7) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรว่า “หลักสูตร หมายถึง แผนซึ่งได้ออกแบบจัดทำขึ้นเพื่อแสดงจุดหมาย การจัดเนื้อหา กิจกรรม และประมวลประสบการณ์ในแต่ละโปรแกรมการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ตามจุดหมายที่กำหนดไว้

กาญจนา คุณารักษ์ (2543: 38) กล่าวถึงความหมายของหลักสูตรว่า “หลักสูตร หมายถึง โครงการ หรือแผน อันประกอบไปด้วยหลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง กิจกรรม และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอนไปสู่ศักยภาพสูงสุดของแต่ละบุคคล”

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2554 : 95) ได้กล่าวถึงความหมายของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตร (Curriculum) มีรากศัพท์มาจากภาษาละตินว่า “race - course” หมายถึง เส้นทางที่ใช้วิ่งแข่งขัน เนื่องจากเป้าหมายของหลักสูตรที่มุ่งหวังให้ผู้เรียนสามารถเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพและประสบความสำเร็จในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมแห่งอนาคต และในปัจจุบัน

ณัฐพงศ์ชัย ไทรพงษ์พันธุ์ (2557 : 120) กล่าวถึงความหมายของหลักสูตรว่า “หลักสูตร” หมายถึง มวลประสบการณ์ที่ทางโรงเรียนจัดให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายตามความสามารถ ซึ่งหลักสูตรสามารถอธิบายความหมายได้ 2 อย่าง คือ 1) หลักสูตรความหมายอย่างกว้าง และ 2) หลักสูตรความหมายอย่างแคบ

ทาบา (Taba, 1962: 12) กล่าวถึงความหมายของหลักสูตรโดยสรุปได้ดังนี้ หลักสูตร หมายถึง ประสบการณ์ต่าง ๆ ของผู้เรียน ที่ผู้สอนจัดขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงไปตามลักษณะตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

กูด (Good, 1973: 149) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ 3 ประการ โดยสรุปได้ดังนี้

1. หลักสูตร คือ เนื้อหาวิชาที่จัดไว้เป็นระบบให้ผู้เรียนได้ศึกษา เช่น หลักสูตรสังคมศึกษา หลักสูตรพลานามัย หลักสูตรศิลปศึกษา

2. หลักสูตร คือ คำโครงทั่วไปของเนื้อหา หรือสิ่งเฉพาะที่ต้องสอน ซึ่งโรงเรียนจัดให้แก่เด็ก เพื่อให้เด็กมีความรู้ขั้น หรือได้รับประกาศนียบัตร เพื่อเข้าสู่การอาชีพต่อไป

3. หลักสูตร คือ กลุ่มวิชา และการจัดประสบการณ์ที่กำหนดไว้ซึ่งนักเรียนได้เล่าเรียนภายใต้การแนะนำของโรงเรียน หรือสถาบันการศึกษา

จากแนวคิดของนักการศึกษาที่ให้ความหมายของหลักสูตรดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าหลักสูตร หมายถึง กิจกรรม โครงการ ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่โรงเรียน และผู้สอนจัดขึ้นเพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

ความสำคัญของหลักสูตร

หลักสูตรเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งของการจัดการศึกษา เพราะหลักสูตรจะเป็นโครงร่างต่อการกำหนดมาตรฐานและคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน ทั้งนี้ เพื่อให้แน่ใจว่าผู้เรียนในแต่ละวัยแต่ละระดับการศึกษาได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพทัดเทียมกันหรือไม่ จากการศึกษาเอกสารพบว่า มีผู้ทักถ่วงถึงความสำคัญของหลักสูตรไว้โดยสรุป ดังนี้

สุนีย์ ภูพันธ์ (2546: 17) ได้สรุปความสำคัญของหลักสูตร เป็นรายข้อดังนี้

1. หลักสูตรเป็นเสมือนเป้าหมายลอมพลเมืองให้มีคุณภาพ
2. หลักสูตรเป็นมาตรฐานของการจัดการศึกษา
3. หลักสูตรเป็นโครงการและแนวทางในการให้การศึกษา
4. ในระดับโรงเรียนหลักสูตรจะให้นวปฏิบัติแก่ครู
5. หลักสูตรเป็นแนวทางในการส่งเสริมความเจริญงอกงามและพัฒนาการของเด็กตามจุดมุ่งหมาย
6. หลักสูตรเป็นเครื่องกำหนดแนวทางในการจัดประสบการณ์ว่า ผู้เรียน และสังคมควรจะได้รับสิ่งใดบ้างที่จะเป็นประโยชน์แก่เด็กโดยตรง
7. หลักสูตรเป็นเครื่องกำหนดว่า เนื้อหาวิชาอะไรบ้างที่จะช่วยให้เด็กมีชีวิตอยู่ในสังคมอย่างราบรื่น เป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติ และบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่สังคม
8. หลักสูตรเป็นเครื่องกำหนดว่า วิธีการดำเนินชีวิตของเด็กให้เป็นไปด้วยความราบรื่นและผาสุกเป็นอย่างไร
9. หลักสูตรย่อมทำนายลักษณะของสังคมในอนาคตว่าจะเป็นเช่นไร
10. หลักสูตรย่อมกำหนดแนวทางความรู้ ความสามารถ ความประพฤติ ทักษะและเจตคติของผู้เรียนในอันที่จะอยู่ร่วมในสังคม และบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและชาติบ้านเมือง

ฉันท ฐาตุทอง (2552: 8) กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรไว้ดังนี้

1. หลักสูตรย่อมเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของครู
2. หลักสูตรย่อมเป็นแนวทางในการส่งเสริมความเจริญงอกงามและพัฒนาการของเด็กตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา
3. หลักสูตรย่อมกำหนดแนวทางในการจัดประสบการณ์ว่าเด็กควรได้รับสิ่งใดบ้างที่เป็นประโยชน์แก่เด็กโดยตรงและแก่สังคม

4. หลักสูตรย่อมกำหนดว่า เนื้อหาวิชาอะไรบ้างที่จะช่วยให้เด็กมีชีวิตอยู่ในสังคมอย่างราบรื่น เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและบำเพ็ญประโยชน์แก่สังคม

5. หลักสูตรย่อมกำหนดวิธีการดำเนินชีวิตของเด็กให้เป็นไปด้วยความราบรื่นและผาสุก

6. หลักสูตรย่อมกำหนดแนวทางความรู้ ความสามารถ ความประพฤติ ทักษะและเจตคติในอันที่จะอยู่ร่วมกันในสังคม และบำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชนและประเทศ

บุญเลี้ยง ทุมทอง (2554 : 13) ได้กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรไว้ดังนี้

1. หลักสูตรเป็นเสมือนเบ้าหลอมพลเมืองให้มีคุณภาพ
2. หลักสูตรเป็นมาตรฐานของการจัดการศึกษา
3. หลักสูตรเป็นโครงการและแนวทางในการให้การศึกษา
4. ในระดับโรงเรียนหลักสูตรจะให้แนวปฏิบัติแก่ครู
5. หลักสูตรเป็นแนวทางในการส่งเสริมความเจริญงอกงามและพัฒนาการของเด็กตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา
6. หลักสูตรเป็นเครื่องมือกำหนดแนวทางในการจัดประสบการณ์ว่า ผู้เรียนและสังคมควรจะได้รับสิ่งใดบ้างที่จะเป็นประโยชน์แก่เด็กโดยตรง
7. หลักสูตรเป็นเครื่องมือกำหนดว่า เนื้อหาวิชาอะไรบ้างที่จะช่วยให้เด็กมีชีวิตอยู่ในสังคมอย่างราบรื่น เป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติ และบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่สังคม
8. หลักสูตรเป็นเครื่องมือกำหนดว่า วิธีการดำเนินชีวิตของเด็กให้เป็นไปด้วยความราบรื่นและผาสุกอย่างไร
9. หลักสูตรย่อมทำนายลักษณะของสังคมในอนาคตว่าจะเป็นอย่างไร
10. หลักสูตรย่อมกำหนดแนวทางความรู้ ความสามารถ ความประพฤติ ทักษะและเจตคติของผู้เรียนในอันที่จะอยู่ร่วมกันในสังคม และบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและชาติบ้านเมือง

จากความสำคัญของหลักสูตรดังกล่าวสรุปได้ว่า หลักสูตรมีความสำคัญเพราะหลักสูตรเป็นเอกสาร แผนการ หรือโครงการจัดการศึกษาที่ระบุแนวทางการจัดมวลประสบการณ์ และกำหนดทิศทางการจัดการศึกษาให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานำไปปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพทางการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐาน หรือจุดมุ่งหมายของการศึกษานั้น ๆ

องค์ประกอบของหลักสูตร

องค์ประกอบของหลักสูตร มีความสำคัญต่อหลักสูตร เพราะหากผู้ใช้หลักสูตรจัดองค์ประกอบหลักสูตรไม่ครบ หลักสูตรนั้น ๆ อาจจะไม่สามารถใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงมีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตรไว้ดังนี้

ทาบ (Taba, 1962: 10) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตร 4 ประการ สรุปได้ว่า

1. วัตถุประสงค์ทั่วไป และวัตถุประสงค์เฉพาะ
2. เนื้อหา และจำนวนชั่วโมงสอนแต่ละวิชา
3. วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หรือนำหลักสูตรไปใช้
4. วิธีการประเมินผล

เช่นเดียวกับแนวคิดของ สุมิตร คุณานุกร (2520: 9) ที่กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตรมี 4 ประการ คือ

1. ความมุ่งหมาย (Objective)
2. เนื้อหา (Content)
3. การนำหลักสูตรไปใช้ (Curriculum Implementation)
4. การประเมินผล (Evaluation)

ธารง บัวศรี (2542: 8) กล่าวว่า หลักสูตรมีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

1. เป้าประสงค์ และนโยบายการศึกษา (Education Goals and Policies) หมายถึง สิ่งที่รัฐต้องการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติในเรื่องที่เกี่ยวกับการศึกษา
2. จุดหมายของหลักสูตร (Curriculum Aims) หมายถึง ผลส่วนรวมที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนหลังจากการเรียนจบหลักสูตร
3. รูปแบบและโครงสร้างหลักสูตร (Types and Structures) หมายถึง ลักษณะและแผนผังที่แสดงการแจกแจงวิชา หรือกลุ่มวิชา หรือกลุ่มประสบการณ์
4. จุดประสงค์ของวิชา (Subject Objectives) หมายถึง ผลที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนหลังจากที่ได้เรียนวิชานั้นไปแล้ว
5. เนื้อหา (Content) หมายถึง สิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ทักษะและความสามารถที่ต้องการให้มี รวมทั้งประสบการณ์ที่ต้องการให้ได้รับ

6. จุดประสงค์ของการเรียนรู้ (Instructional Objectives) หมายถึง สิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ได้มีทักษะ และความสามารถ หลังจากที่ได้เรียนรู้เนื้อหาที่กำหนดไว้

7. ยุทธศาสตร์การเรียนการสอน (Instructional Strategies) หมายถึง วิธีการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสม และมีหลักเกณฑ์ เพื่อให้บรรลุตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้

8. การประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การประเมินผลการเรียนรู้เพื่อใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน และหลักสูตร

9. วัสดุหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอน (Curriculum Materials and Instructional Media) หมายถึง เอกสารสิ่งพิมพ์ แผ่นฟิล์ม แถบวีดิทัศน์ ฯลฯ และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ รวมทั้งอุปกรณ์โสตทัศนศึกษา เทคโนโลยีการศึกษา และอื่น ๆ ที่ช่วยส่งเสริมคุณภาพ และประสิทธิภาพการเรียนการสอน

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2551: 5) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบหลักสูตร คือ

1. วัตถุประสงค์
2. เนื้อหาวิชา
3. วิธีการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
4. วิธีประเมินผล

สุนีย์ ภูพันธ์ (2546: 18-19) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตรโดยสรุปได้ดังนี้

1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร (Curriculum Aims)

จุดมุ่งหมายของหลักสูตร หมายถึง ความตั้งใจหรือความคาดหวังที่ต้องการให้เกิดขึ้นในตัวผู้ผ่านหลักสูตร จุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีความสำคัญเพราะเป็นตัวกำหนดทิศทาง และขอบเขตในการศึกษาแก่เด็ก ช่วยในการเลือกเนื้อหา และกิจกรรม ตลอดจนใช้เป็นมาตรการอย่างหนึ่งในการประเมินผล

2. เนื้อหา (Content)

เมื่อกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแล้ว กิจกรรมขั้นต่อไปคือ การเลือกเนื้อหาประกอบการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาไปสู่จุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ โดยดำเนินการตั้งแต่การเลือกเนื้อหาและประสบการณ์ การเรียงลำดับเนื้อหาสาระ พร้อมการกำหนดเวลาเรียนที่เหมาะสม

3. การนำหลักสูตรไปใช้ (Curriculum Implementation)

เป็นการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การจัดทำวัสดุหลักสูตร ได้แก่ คู่มือครู เอกสารหลักสูตร แผนการสอน แนวการสอน และแบบเรียน เป็นต้น

การจัดเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร และสิ่งแวดล้อม เช่น การจัดโต๊ะเก้าอี้ ห้องเรียน วัสดุอุปกรณ์ในการเรียน จำนวนครู และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

การดำเนินการสอน เป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สุดในขั้นการนำหลักสูตรไปใช้ เพราะหลักสูตรจะได้ผลหรือไม่ขึ้นอยู่กับพฤติกรรมการสอนของครู ครูผู้สอนจะต้องมีความรู้ในด้านการถ่ายทอดเนื้อหาความรู้ การวัดและประเมินผล จิตวิทยาการสอน ตลอดจนทั้งปรัชญาการศึกษาของ แต่ละระดับ จึงทำให้การเรียนรู้ของผู้เรียนบรรลุเป้าหมายของหลักสูตร

4. การประเมินผลหลักสูตร (Evaluation)

การประเมินผลหลักสูตร คือ การหาคำตอบว่า หลักสูตรสัมฤทธิ์ผลตามที่กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมาย หรือไม่มากนักน้อยเพียงใด และอะไรเป็นสาเหตุ การประเมินผลหลักสูตรเป็นงานใหญ่ และมีขอบเขตกว้างขวาง ผู้ประเมินจำเป็นต้องวางโครงการประเมินผลไว้ล่วงหน้า

จากแนวคิดที่เกี่ยวกับองค์ประกอบของหลักสูตรตามที่นักการศึกษาได้กำหนดไว้ตามที่กล่าวมา สามารถสรุปได้ว่า องค์ประกอบหลักที่สำคัญของหลักสูตร มี 4 ประการ คือ

1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร คือ ผลที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้
2. เนื้อหา คือ สารของความรู้ และประสบการณ์การเรียนรู้ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

3. การนำหลักสูตรไปใช้ เป็นกระบวนการต่อเนื่องที่เป็นการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ โดยแปลงจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และเนื้อหาสาระ ไปสู่การเตรียมความพร้อมก่อนการสอน เช่น การเตรียมวัสดุหลักสูตร หรือสื่อการสอน และการเตรียมความพร้อมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยวิธีการสอนที่หลากหลาย

4. การประเมินผล เป็นการตรวจสอบสัมฤทธิ์ผลของหลักสูตร เพื่อใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน และหลักสูตรในครั้งต่อไป ซึ่งการประเมินหลักสูตรถือเป็นงานใหญ่ที่มีขอบเขตกว้างขวางจะต้องวางโครงการประเมินผลไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นกระบวนการ

ลักษณะของหลักสูตรที่ดี

หลักสูตรเป็นแนวทางสำคัญในการจัดการเรียนการสอน ลักษณะของหลักสูตรที่ดี จะนำไปสู่การจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ และเกิดสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษา โดยนักการศึกษาหลายท่านได้แสดงแนวคิดเกี่ยวกับลักษณะของหลักสูตรที่ดีไว้ดังนี้

เซลเลอร์ และอเล็กซานเดอร์ (Saylor and Alexander, 1974: 44-45) ได้พัฒนาแบบประเมินหลักสูตร เพื่อตรวจสอบว่าหลักสูตรที่พัฒนานั้นมีคุณลักษณะที่ดีหรือไม่ ดังนี้

1. เนื้อหาสาระสำคัญของหลักสูตรครอบคลุมข้อมูลที่ได้มาจากนักเรียน สังคม กระบวนการเรียน และความรู้ที่ควรจะได้รับในระหว่างการศึกษา หรือไม่อย่างไร

2. จุดมุ่งหมายของโรงเรียนวางไว้อย่างชัดเจน และเป็นที่เข้าใจกับผู้เกี่ยวข้องหรือไม่ จุดมุ่งหมายมีความกว้างขวาง มีสมดุล และจะเป็นจริงได้หรือไม่ มีช่องว่างพอที่จะขยายติดต่อเพิ่มเติม จุดมุ่งหมายตามที่ต้องการหรือไม่

3. กระบวนการเรียน ผู้เรียนมีโอกาสดำเนินงาน และมีอิสระที่จะพัฒนาตามความสามารถ ความสนใจ ตามแนวทางของตนเองได้หรือไม่

4. นักเรียนและครูมีความเข้าใจตรงกันเกี่ยวกับแผนการเรียนต่าง ๆ ในหลักสูตรหรือไม่ นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการเรียนนั้น ๆ ตามวุฒิภาวะของเขาหรือไม่ ผู้เรียนมีความเข้าใจในเหตุผล และยอมรับสิ่งที่โรงเรียนคาดหวังจากเขาหรือไม่

5. กลุ่มจุดมุ่งหมายที่สำคัญ ๆ มีความสอดคล้องกับโอกาสที่จะเรียนในแต่ละกลุ่ม เพื่อ บรรลุถึงจุดมุ่งหมายนั้น ๆ หรือไม่ มีการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างจุดมุ่งหมายกับโอกาสที่จะ เรียกว่า มีช่องว่าง หรือมีการเหลื่อมล้ำกันหรือไม่ โอกาสในการเลือกทางเรียนเป็นแนวทางที่ดี ที่สุดที่ จะบรรลุจุดมุ่งหมายหรือไม่อย่างไร

6. ในแต่ละขอบเขตหรือแต่ละกลุ่มของจุดมุ่งหมาย โอกาสในการเลือกทางการเรียน ที่ เกี่ยวข้องมีรูปแบบหรือกระสวนที่แสดงให้เห็นความตั้งใจที่จะทำให้เกิดขึ้นมากหรือน้อยอย่างไร กระสวนหรือรูปแบบนั้น ๆ มีความเหมาะสม และคล่องตัวที่จะนำไปใช้ได้จริงหรือไม่อย่างไร

7. แผนงานเหมาะสมกับศูนย์กลางการศึกษาในโรงเรียนหรือไม่ มีแผนการที่สร้างขึ้นจาก ภายนอกโรงเรียน และได้รับการปรับปรุง หรือนำไปใช้ในโรงเรียนหรือไม่ โอกาสทางการเรียนต่าง ๆ ได้รับการวางแผนให้คุ้มค่าต่อผู้เรียน และชุมชนหรือไม่อย่างไร

8. ความต้องการที่เป็นแรงผลักดันจากภายนอกได้รับการพิจารณาผ่านกระบวนการ ที่ กำหนดไว้อย่างสมดุลหรือไม่

9. แผนงานของหลักสูตร โดยส่วนรวมมีความกว้างขวางหรือไม่ และแผนนั้นสอดคล้อง สัมพันธ์กับการเรียนการสอน การวัดผล ตลอดจนจุดมุ่งหมาย และโอกาสทางการเรียน ที่กำหนดไว้ หรือไม่

10. กลุ่มที่รับผิดชอบในการวางแผนการนั้นเป็นตัวแทนของบุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น นักเรียน ผู้ปกครอง ประชาชนโดยส่วนรวม และกลุ่มอาชีพต่าง ๆ หรือไม่

11. แผนการต่าง ๆ เปิดโอกาสให้มีการแสดงปฏิกิริยาย้อนกลับจากนักเรียน หรือ กลุ่มคนที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางที่จะปรับปรุงแผนนั้น ๆ หรือไม่อย่างไร

12. แผนการ และส่วนประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตรมีโอกาสอธิบาย และชี้แจงจน เป็นที่เข้าใจของนักเรียน ผู้ปกครอง และบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องหรือไม่

13. มีคณะกรรมการ หรือหน่วยวัด และประเมินผล หรือกลุ่มคน หรือรายบุคคลที่จะ รับผิดชอบในการพิจารณาปัญหา หรือรวบรวมปัญหาจากบุคคลที่เกี่ยวข้องหรือไม่ มีขอบเขตหรือสาย

งานที่ทำหน้าที่ติดต่อประสานงานกับกลุ่มบุคคลที่จะแก้ปัญหา นั้น ๆ ได้อย่างจริงจัง หรือไม่ การพิจารณา รวบรวมรายงานเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนา นั้นเป็นไปอย่างมีระบบหรือไม่

14. แผนงานนั้น ๆ มีการใช้วัสดุอุปกรณ์ในศูนย์กลางการศึกษาของโรงเรียนชุมชนอย่างกว้างขวางทั่วถึง และเป็นประโยชน์หรือไม่

15. แผนงานของหลักสูตรมีช่องว่างสำหรับการยืดหยุ่นเพื่อให้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตามโอกาสของการเรียน วิธีการเรียนการสอน ตลอดทั้งการรับฟังความคิดเห็นของครูและนักเรียนเพื่อการพัฒนาให้ดีที่สุดหรือไม่

สุนีย์ ภูพันธ์ (2546 : 19-20) ได้กล่าวถึงหลักสูตรที่ดี ควรมีลักษณะดังนี้

1. ตรงตามความมุ่งหมายของการศึกษา
2. ตรงตามลักษณะของพัฒนาการของเด็กในวัยต่าง ๆ
3. ตรงตามลักษณะวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี และเอกลักษณ์ของชาติ
4. มีเนื้อหาสาระของเรื่องที่สอนบริบูรณ์เพียงพอที่จะช่วยให้นักเรียนคิดเป็น ทำเป็น และมีพัฒนาการในทุกด้าน
5. สอดคล้องกับชีวิตประจำวันของผู้เรียน คือ จัดวิชาทักษะ และวิชาเนื้อหาให้
6. หลักสูตรที่ดี ควรสำเร็จขึ้นด้วยความร่วมมือของทุกฝ่าย เพื่อจะได้ผลดีควรจัดทำเป็นรูปคณะกรรมการ
7. หลักสูตรที่ดี จะต้องยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสมกับสภาพการณ์ต่าง ๆ เช่น
 - 7.1 ความเปลี่ยนแปลงทางสังคม
 - 7.2 ความเป็นอยู่ การดำรงชีวิต และทรัพยากรธรรมชาติ
 - 7.3 ความเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมอันแสดงลักษณะของสังคม
 - 7.4 ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์
 - 7.5 ความเปลี่ยนแปลงทางปรัชญาการศึกษา
 - 7.6 ความเปลี่ยนแปลงแนวความคิดทางจิตวิทยา
 - 7.7 ความเปลี่ยนแปลงในจุดประสงค์ของการศึกษา ซึ่งมุ่งส่งเสริมให้นักเรียนมี สัจ การแห่งตน มีมนุษยสัมพันธ์ มีประสิทธิภาพทางเศรษฐกิจ ความรับผิดชอบในฐานะพลเมืองดี
 - 7.8 วิวัฒนาการทางด้านอุตสาหกรรม และภาวะความเป็นอยู่ของสังคมที่เปลี่ยนไป ระบบการปกครองประเทศที่เปลี่ยนแปลง
 - 7.9 ความเปลี่ยนแปลงด้านอื่น ๆ ได้แก่ การบริหารการศึกษา อุปกรณ์โสตทัศนศึกษา วิธีสอนและการประเมินผลการศึกษา
8. หลักสูตรที่ดีจะต้องให้นักเรียนได้เรียนรู้ต่อเนื่องกันไป และจะต้องเรียงลำดับความยากง่ายไม่ให้ขาดตอนจากกัน

9. หลักสูตรที่ดีจะต้องเป็นประสบการณ์ที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวันของเด็ก เพื่อให้เด็กได้มีโอกาสแก้ปัญหาต่าง ๆ ในชีวิต เพื่อให้มีความเป็นอยู่อย่างผาสุก

10. หลักสูตรที่ดีจะต้องเพิ่มพูน และส่งเสริมทักษะเบื้องต้นที่จำเป็นของเด็ก

11. หลักสูตรที่ดี ย่อมส่งเสริมให้เด็กเกิดความรู้ ทักษะ เจตคติ ความคิดริเริ่ม มีความคิดสร้างสรรค์ในการดำเนินชีวิต

12. หลักสูตรที่ดี จะต้องส่งเสริมให้เด็กทำงานเป็นอิสระ และทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะเพื่อพัฒนาให้รู้จักการอยู่ร่วมกันในสังคมประชาธิปไตย

13. หลักสูตรที่ดี ย่อมบอกแนวทาง วิธีสอน และอุปกรณ์สื่อการสอนประกอบเนื้อหาสาระที่จะสอนไว้อย่างเหมาะสม

14. หลักสูตรที่ดี ย่อมมีการประเมินผลอยู่ตลอดเวลาเพื่อทราบข้อบกพร่องในอันที่จะปรับปรุงให้ดียิ่ง ๆ ขึ้นไป

15. หลักสูตรที่ดี จะต้องจัดประสบการณ์ให้เด็กเกิดความรู้ ความเข้าใจ และมีโอกาสแก้ปัญหาต่าง ๆ โดยเฉพาะปัญหาครอบครัว ชุมชนและประเทศชาติ

16. หลักสูตรที่ดี ต้องส่งเสริมให้เด็กรู้จักแก้ปัญหา

17. หลักสูตรที่ดี ต้องจัดประสบการณ์ที่มีความหมายต่อชีวิตของเด็ก

18. หลักสูตรที่ดี ต้องจัดประสบการณ์และกิจกรรมหลาย ๆ อย่าง เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กได้เลือกอย่างเหมาะสมตามความสนใจ ความต้องการ และความสามารถของแต่ละบุคคล

19. หลักสูตรที่ดี จะต้องวางกฎเกณฑ์ไว้อย่างเหมาะสมแก่การนำไปปฏิบัติ และสะดวกแก่การวัด และประเมินผล

ณัฐพงษ์ชัย ไทรพงษ์พันธุ์ (2557 : 129) กล่าวถึงลักษณะของหลักสูตรที่ดีไว้ดังนี้

1. หลักสูตรควรมีความคล่องตัว สามารถปรับปรุงและยืดหยุ่นให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงได้เป็นอย่างดี
2. หลักสูตรควรเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้การเรียนการสอนได้บรรลุตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้
3. หลักสูตรควรได้รับการจัดทำ หรือพัฒนาจากคณะบุคคลหลายฝ่าย เช่น ครู ผู้ปกครอง ประชาชน นักวิชาการ นักพัฒนาหลักสูตร และผู้บริหาร ได้มีส่วนร่วม และรับรู้ในการจัดทำหลักสูตร
4. หลักสูตรจะต้องจัดได้ตรงตามความมุ่งหมายของการศึกษาแห่งชาติ
5. หลักสูตรควรมีกิจกรรม กระบวนการ และเนื้อหาสาระของเรื่องที่สอนบริบูรณ์เพียงพอที่จะช่วยให้ผู้เรียน คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และพัฒนาการเรียนผู้เรียนในทุก ๆ ด้าน

6. หลักสูตรควรบอกแนวทางด้านสื่อการสอน การใช้สื่อ การวัดและประเมินผลไว้อย่างชัดเจน
7. หลักสูตรควรมีลักษณะที่สนองความต้องการและความสนใจทั้งของผู้เรียนและสังคม
8. หลักสูตรควรส่งเสริมความเจริญงอกงามในตัวผู้เรียนทุกด้าน รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาความคิด ไม่ว่าจะเป็นการคิดวิเคราะห์ การคิดริเริ่มสร้างสรรค์
9. หลักสูตรควรชี้แนะแนวทางกระบวนการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้เพิ่มพูนความรู้ ทักษะและเจตคติได้ด้วยตนเองจากสื่อต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว
10. หลักสูตรควรจัดทำมาจากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานด้านต่าง ๆ อย่างรอบคอบ เช่น ข้อมูลทางด้านปรัชญาการศึกษา จิตวิทยา สังคม การเมือง การปกครอง วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี เป็นต้น
11. เป็นหลักสูตรที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เนื้อหาและกิจกรรมต้องเหมาะสมกับธรรมชาติและความต้องการของผู้เรียน
12. เนื้อหาและประสบการณ์ต้องสอดคล้องกับสภาพการดำรงชีวิตของผู้เรียน ประสบการณ์ต้องเป็นสิ่งที่ใกล้ตัว และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

จากแนวคิดดังกล่าว สรุปได้ว่า หลักสูตรที่ดีจะเป็นแนวทางให้ผู้บริหารโรงเรียนนำไปปฏิบัติได้ดี มีประสิทธิภาพตอบสนองความต้องการต่อสังคม และเศรษฐกิจในประเทศได้ มีความยืดหยุ่นต่อสภาพการณ์ต่าง ๆ ได้ ครูสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีประสบการณ์และเกิดประสิทธิผลต่อตัวผู้เรียนเอง โดยสอดคล้องกับพัฒนาการของผู้เรียนในแต่ละช่วงวัย

การพัฒนาหลักสูตร

หลักสูตรมีความเป็นพลวัต และปรับเปลี่ยนไปตามความต้องการ และความเปลี่ยนแปลงของสังคม การพัฒนาหลักสูตรจึงเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตลอดเวลาที่สภาพสังคมเปลี่ยนแปลงไป ดังนั้นการจัดการศึกษาให้สนองความต้องการของสังคมที่เปลี่ยนแปลงจึงเป็นสิ่งจำเป็น และการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรในลักษณะของการพัฒนาหลักสูตรจึงเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้

รูปแบบในการพัฒนาหลักสูตรเป็นสิ่งสำคัญ และจำเป็นเพราะรูปแบบของการพัฒนาหลักสูตรนั้นเปรียบเสมือนพิมพ์เขียว (Blue Print) ที่จะดำเนินการต่อไป ถ้าเราได้พิมพ์เขียวที่ชัดเจนมากเท่าใด ก็จะเป็นข้อบ่งชี้ต่อการพัฒนาหลักสูตรได้สะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น ดังนั้นการพัฒนาหลักสูตรจึงจำเป็นต้องศึกษา วิเคราะห์ สืบค้น วิจัย สภาพพื้นฐานด้านต่าง ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลอย่างเพียงพอที่จะใช้สนับสนุน อ้างอิงในการตัดสินใจดำเนินการต่าง ๆ เพื่อให้ได้หลักสูตรที่ดี สามารถพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ และทัศนคติที่จะนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคมได้

ความหมายของการพัฒนาหลักสูตร

การพัฒนาหลักสูตรเป็นสิ่งสำคัญและกว้างขวาง จึงมีผู้ให้ความหมายของคำว่าพัฒนาหลักสูตรไว้ดังนี้

กู๊ด (Good, 1973: 157) ได้ให้ความเห็นว่า การพัฒนาหลักสูตรเกิดขึ้นได้ 2 ลักษณะคือการปรับปรุง และเปลี่ยนแปลงหลักสูตร การปรับปรุงหลักสูตรเป็นวิธีการพัฒนาหลักสูตรอย่างหนึ่งเพื่อให้เหมาะสมกับโรงเรียนหรือระบบโรงเรียน จุดมุ่งหมายของการสอนแก้ไขหลักสูตรให้แตกต่างไปจากเดิม เป็นการสร้างโอกาสทางการเรียนขึ้นใหม่

เซลเลอร์ และอเล็กซานเดอร์ (Saylor and Alexander, 1974: 7) ได้ให้ความหมายคำว่า การพัฒนาหลักสูตรหมายถึง การสร้างหลักสูตรขึ้นมาใหม่ และมีขั้นตอนกระบวนการต่าง ๆ ตั้งแต่เริ่มต้นจนจบกระบวนการได้หลักสูตรออกมาใช้ในการจัดการศึกษา

สุนีย์ ภูพันธ์ (2546: 156) ให้คำจำกัดความของการพัฒนาหลักสูตรดังนี้ การพัฒนาหลักสูตรเป็นการปรับปรุงแก้ไข หรือเปลี่ยนแปลงหลักสูตร ในการวางแผนพัฒนาหลักสูตรนั้นต้องคำนึงถึงสังคม ปรัชญาการศึกษา และผู้เรียน ตลอดจนกระบวนการเรียนรู้ เพื่อที่จะให้กระบวนการพัฒนาหลักสูตรดำเนินไปจนบรรลุผลสำเร็จ

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2554: 10) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร คือ การพยายามวางโครงการที่จะช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้ตรงตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ หรือการพัฒนาหลักสูตร และการสอน คือ ระบบโครงสร้างของการจัดโปรแกรมการสอน การกำหนดจุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ การปรับปรุงตำราแบบเรียน คู่มือครู และสื่อการเรียนต่าง ๆ การวัด และการประเมินผลการใช้หลักสูตร การปรับปรุงแก้ไข และการให้การอบรมครูผู้ใช้หลักสูตรให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการพัฒนาหลักสูตร และการสอน รวมทั้งการบริหาร และบริการหลักสูตร

ดังนั้นการพัฒนาหลักสูตรจึงเป็นกระบวนการหรือขั้นตอนของการตัดสินใจเลือกหาทางเลือกที่เหมาะสมด้วยการกำหนดเป้าหมายกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมต่าง ๆ ของการจัดทำหลักสูตร หรือการปรับปรุงหลักสูตรที่มีอยู่ให้สอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคม และให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีตรงตามจุดประสงค์ที่วางไว้

รูปแบบกระบวนการพัฒนาหลักสูตร

แนวคิด และรูปแบบกระบวนการพัฒนาหลักสูตรเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยให้ผู้พัฒนาหลักสูตรถ่วงรอนความคิด และพัฒนาหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในการจัดทำหลักสูตรและการสอนนั้นผู้พัฒนาหลักสูตรควรตอบคำถามแนวคิดพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรของไทเลอร์ (1949) ดังนี้

1. What is the purpose of the education?

โรงเรียนควรมีจุดประสงค์ทางการศึกษาอย่างไร

2. What educational experiences will attain the purposes?

กิจกรรมการสอนเพื่อประสบการณ์ทางการศึกษาใดที่จะทำให้บรรลุจุดประสงค์ดังกล่าว

3. How can these experiences be effectively organized?

ทำอย่างไรจึงจะจัดกิจกรรมการสอนเพื่อประสบการณ์ทางการศึกษาดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. How can we determine when the purposes are met?

ทำอย่างไรจึงจะระบุได้ว่าบรรลุจุดประสงค์แล้ว

การตอบคำถามดังกล่าวไทเลอร์ ได้ให้ความเห็นว่า ควรตอบคำถามเรียงกันทีละข้อตามลำดับ ดังนั้นการตั้งจุดประสงค์ในข้อแรก จึงมีความสำคัญที่สุด เพราะคำถามข้อ 2-4 นั้น ขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ของข้อแรกและผู้พัฒนาหลักสูตรกำหนด

ทั้งนี้ไทเลอร์ กล่าวว่า การจะกำหนดจุดประสงค์ของหลักสูตรได้นั้นต้องเริ่มจากกำหนดจุดประสงค์ชั่วคราว (Tentative Objectives) ซึ่งต้องอาศัยการศึกษาข้อมูลจากแหล่งข้อมูล (Sources) ต่าง ๆ ดังนี้

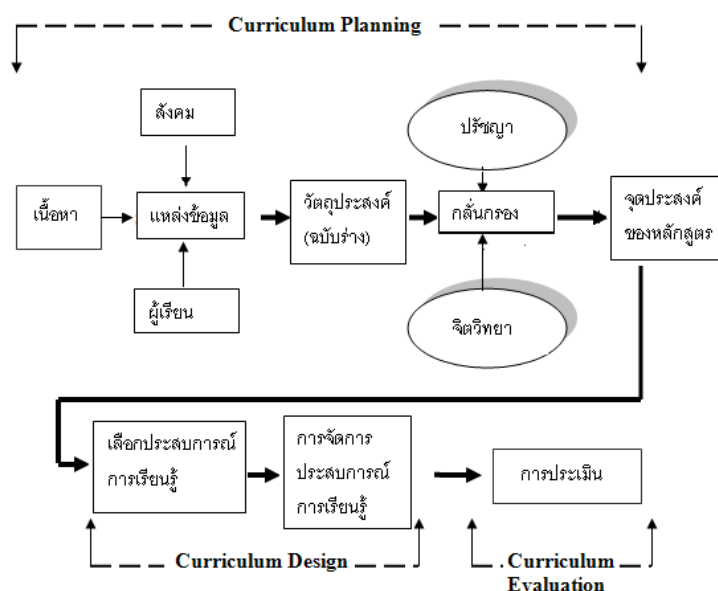
- โครงสร้างทางสังคม เช่น ค่านิยม ความเชื่อ แนวปฏิบัติในการดำรงชีวิตในสังคม และ ความมุ่งหวังทางสังคม
- ผู้เรียน วิเคราะห์จากความต้องการ ความสนใจ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว รวมถึงความสามารถและคุณลักษณะที่ประเทศชาติต้องการ
- คำแนะนำ และความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ หรือนักวิชาการสาขาต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยให้ผู้ออกแบบสามารถวิเคราะห์หลักสูตรได้ชัดเจนมากขึ้น ในด้านความต้องการ และความสามารถของผู้เรียน รวมถึงการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพสังคม

โดยข้อมูลดังกล่าวนี้ หากมีมากเกินไปที่จะจัดเข้าไว้ในหลักสูตร ผู้พัฒนาหลักสูตรจะต้องนำมาคัดเลือกจุดประสงค์ที่สำคัญ และสอดคล้องกัน ในการกำหนดจุดประสงค์ที่แท้จริง โดยคำนึงถึงพื้นฐานทางจิตวิทยา และปรัชญาในการพัฒนาหลักสูตร เพื่อใช้เป็นหลักในการกลั่นกรองจุดประสงค์ที่แท้จริง

ขั้นตอนต่อมา จากคำถามที่ 2 และ 3 ได้แก่ กิจกรรมการสอนเพื่อประสบการณ์ทางการศึกษาใดที่จะทำให้บรรลุจุดประสงค์ดังกล่าว และ ทำอย่างไรจึงจะจัดกิจกรรมการสอนเพื่อประสบการณ์ทางการศึกษาดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในขั้นนี้ผู้พัฒนาหลักสูตรจึงควรเลือกและจัดประสบการณ์การเรียนรู้ (Learning Experiences) โดยคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

- ผู้เรียนควรมีโอกาสฝึกปฏิบัติการและเรียนรู้เนื้อหาตามที่ระบุไว้ในจุดประสงค์

- กิจกรรมและประสบการณ์นั้นควรจะทำให้ผู้เรียนพึงพอใจที่จะปฏิบัติตามพฤติกรรมที่ได้รับไว้ในจุดประสงค์
 - กิจกรรมและประสบการณ์นั้นควรอยู่ในขอบข่ายความพอใจที่พึงปฏิบัติได้ กิจกรรมและประสบการณ์หลาย ๆ ด้านของการเรียนรู้จะนำไปสู่จุดประสงค์ที่กำหนดไว้เพียง ข้อเดียว
 - ในทำนองเดียวกันกิจกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้เพียงหนึ่งอย่างอาจตอบสนองจุดประสงค์หลายๆข้อได้
- ขั้นสุดท้าย การประเมินผล เพื่อที่จะตรวจสอบว่าการจัดการเรียนการสอนได้บรรลุจุดประสงค์ตามที่กำหนดไว้หรือไม่

แผนภาพที่ 2 ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรของไทเลอร์ (1949)

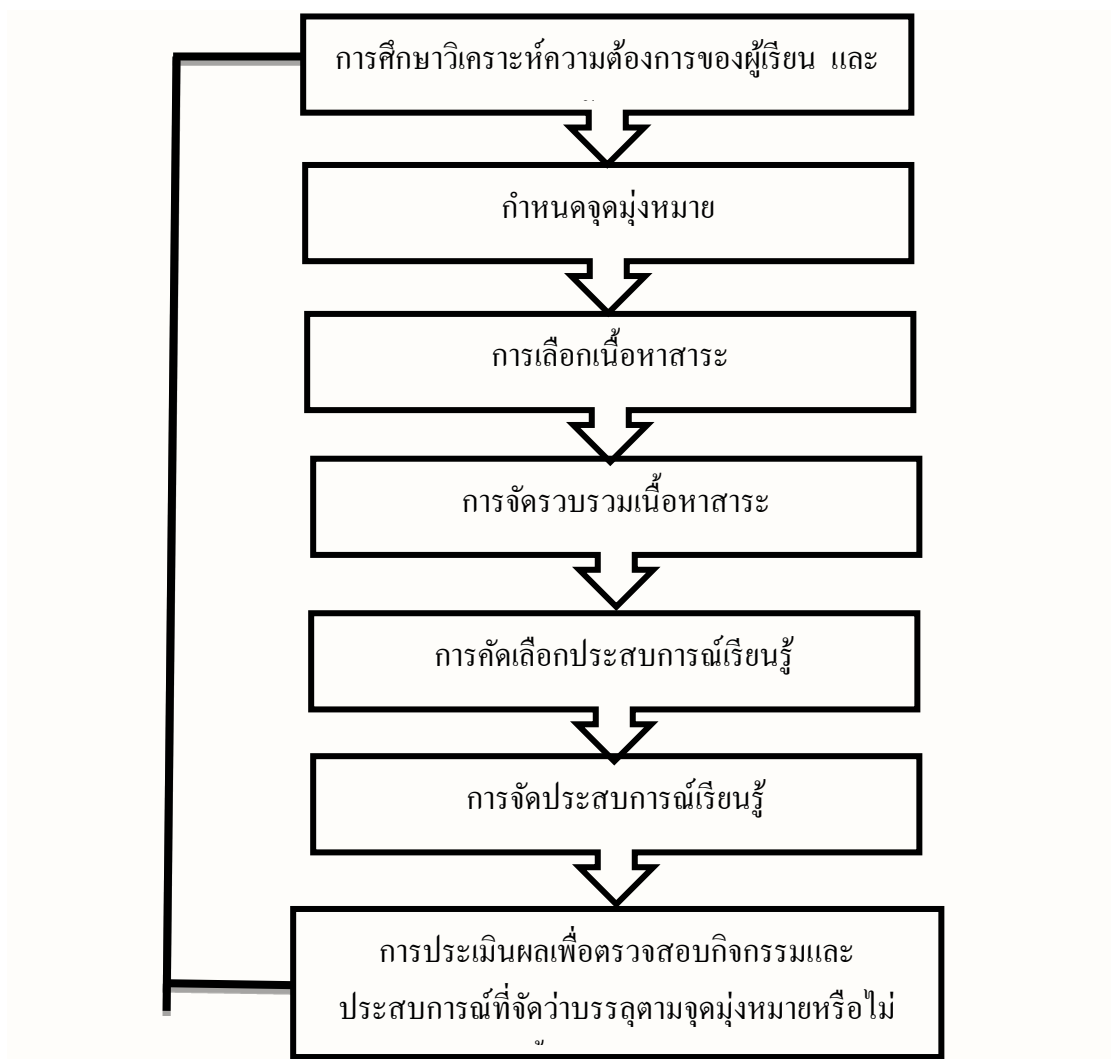
จากโครงร่างดังกล่าวข้างต้นสามารถนำมาจัดกระบวนการพัฒนาหลักสูตรได้ดังนี้

แผนภาพที่ 3 กระบวนการพัฒนาหลักสูตรของ ไทเลอร์ (1949)

ทาบ (1962) ได้กล่าวถึง กระบวนการพัฒนาหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนตามความเชื่อที่ว่าผู้เรียนมีพื้นฐานแตกต่างกัน โดยกำหนดกระบวนการพัฒนาหลักสูตรไว้ 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์ความต้องการ : สำรวจสภาพปัญหา ความต้องการ และความจำเป็นต่าง ๆ ของสังคม และผู้เรียน
2. กำหนดจุดมุ่งหมาย : หลังจากได้วินิจฉัยความต้องการของสังคมและผู้เรียนแล้วจะกำหนดจุดมุ่งหมายที่ต้องการให้ชัดเจน
3. คัดเลือกเนื้อหาสาระ : จุดมุ่งหมายที่กำหนด แล้วจะช่วยในการเลือกเนื้อหาสาระให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย วย ความสามารถของผู้เรียน โดยเนื้อหาต้องมีความเชื่อถือได้ และสำคัญต่อการเรียนรู้
4. จัดเนื้อหาสาระ : เนื้อหาสาระที่เลือกได้ ยังต้องจัดโดยคำนึงถึงความต่อเนื่อง และความยากง่ายของเนื้อหา วุฒิภาวะ ความสามารถ และความสนใจของผู้เรียน
5. คัดเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ : ครูผู้สอนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องคัดเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา และจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
6. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ : ประสบการณ์การเรียนรู้ควรจัดโดยคำนึงถึงเนื้อหาสาระและความต่อเนื่อง
7. กำหนดสิ่งที่จะประเมินและวิธีการประเมินผล : ตัดสินใจว่าจะต้องประเมินอะไรเพื่อตรวจสอบผลว่าบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนด ไว้หรือไม่ และกำหนดด้วยว่าจะใช้วิธีประเมินผลอย่างไร ใช้เครื่องมืออะไร

แผนภาพที่ 4 ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรของ ทาบา (1962)

จากแนวคิดดังกล่าวของทาบา (1962) เมื่อนำมาพิจารณาแล้วจะพบว่ามีความคล้ายคลึงกับแนวคิดของไทเลอร์ แต่ต่างกันตรงที่แนวคิดของไทเลอร์ ให้ความสำคัญต่อการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ซึ่งเป็นหลักในการเลือกและจัดประสบการณ์การเรียนรู้และประเมินผล แต่แนวคิดของทาบา ได้ให้ความสำคัญต่อการคัดเลือก การจัดเนื้อหาสาระ และประสบการณ์ อีกทั้งทาบายังมีความเชื่อว่าผู้สอนซึ่งเป็นผู้ใช้หลักสูตรควรมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรด้วย

ต่อมาเชเลอร์ อเล็กซานเดอร์ และเลวิส (Saylor, Alexander and Lewis, 1981: 30) ได้ศึกษาแนวคิด และรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของไทเลอร์ และทาบา และนำมาปรับขยายให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพื่อสนองความต้องการของผู้เรียนเป็นรายบุคคลมากขึ้น โดยมีขั้นตอนต่อไปนี้

1. กำหนดเป้าหมาย จุดมุ่งหมาย และขอบเขต (Goals, Objectives and Domains)

การพัฒนาหลักสูตรควรกำหนดเป้าหมาย และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรเป็นสิ่งแรก เป้าหมายแต่ละประเด็น จะบ่งบอกถึงขอบเขตหนึ่ง ๆ ของหลักสูตร ซึ่งเชเลอร์ อเล็กซานเดอร์ และเลวิสได้เสนอขอบเขต 4 ขอบเขตที่สำคัญที่ควรให้ความสนใจ ได้แก่

- 1.1 พัฒนาการส่วนบุคคล (Personal Development)
- 1.2 ความสามารถทางสังคม (Social Competence)
- 1.3 ทักษะการเรียนรู้ที่ต่อเนื่อง (Continued Learning Skills) และ
- 1.4 ความชำนาญเฉพาะด้าน (Specialization)

เป้าหมาย จุดมุ่งหมาย และขอบเขตต่าง ๆ จะได้รับการคัดเลือกจากตัวแปรภายนอก (External Variables) อย่างรอบคอบ ตัวแปรดังกล่าว ได้แก่ ทักษะและความต้องการทางสังคม แนวนโยบายของรัฐ ข้อค้นพบงานวิจัยต่าง ๆ ตลอดจนปรัชญาของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร

2. การออกแบบหลักสูตร (Curriculum Design) เมื่อกำหนดเป้าหมายและจุดมุ่งหมาย

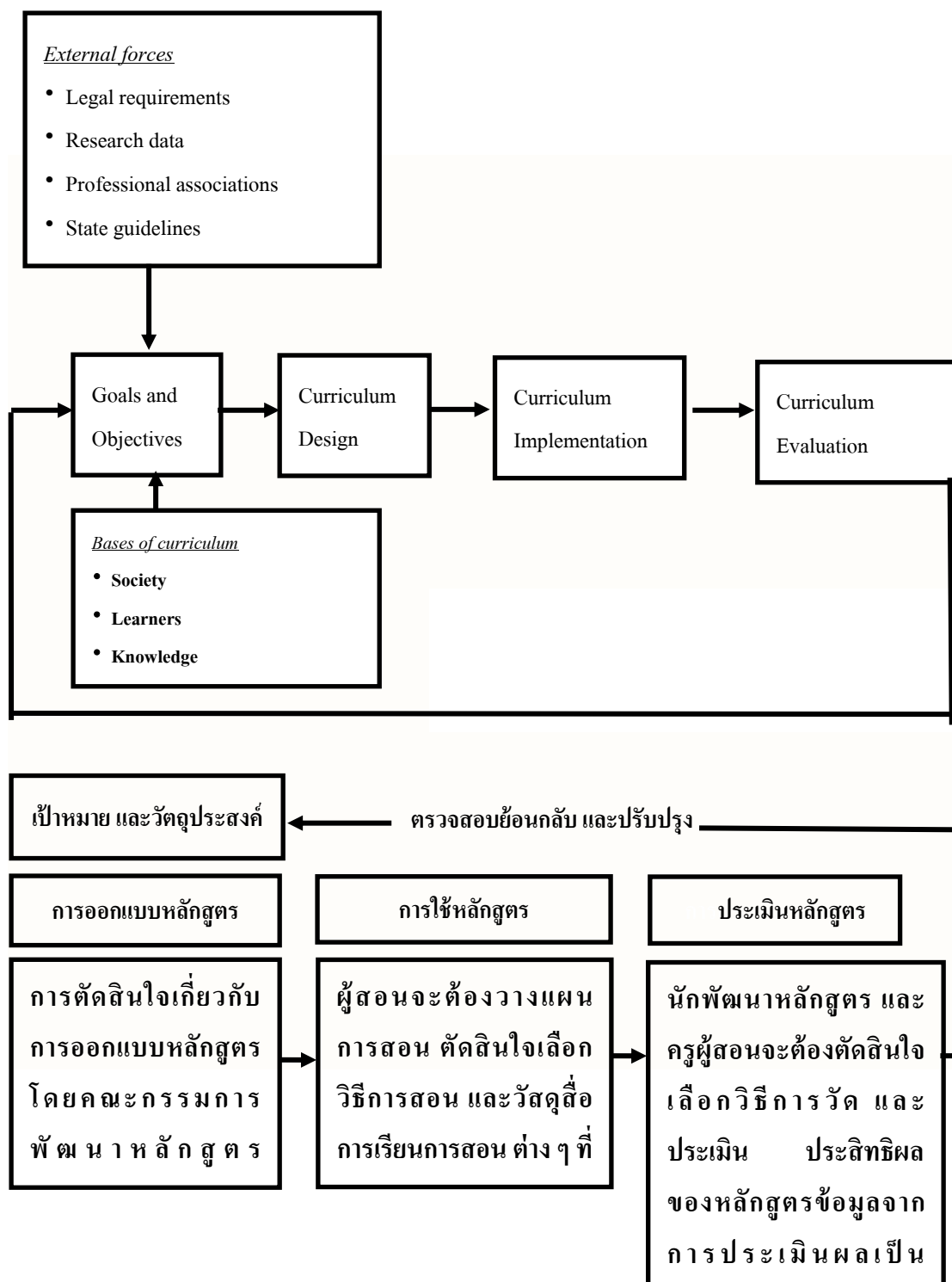
ของหลักสูตรแล้ว นักพัฒนาหลักสูตรต้องวางแผนออกแบบหลักสูตร ตัดสินใจเกี่ยวกับการเลือกและจัดเนื้อหาสาระ การเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสม และสอดคล้องกับเนื้อหาสาระที่ได้เลือกแล้ว ทั้งนี้รูปแบบของหลักสูตรที่เลือกควรมีความเหมาะสม และสอดคล้องกับเป้าหมาย และจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ความต้องการของผู้เรียน และลักษณะของสังคม ตลอดจนข้อกำหนดต่าง ๆ ของสังคม และปรัชญาทางการศึกษา

3. การใช้หลักสูตร (Curriculum Implementation) หลังจากที่ได้ตัดสินใจเลือก

รูปแบบของหลักสูตร (Curriculum Design) แล้ว ขั้นตอนต่อไป คือการนำหลักสูตรไปใช้ โดยครูผู้สอนต้องวางแผนและจัดทำแผนการสอน (Instruction Plans) ตามรูปแบบต่าง ๆ ครูผู้สอนจะเลือกวิธีการสอน วัสดุ สื่อการเรียนการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ได้รับไว้

4. การประเมินหลักสูตร (Curriculum Evaluation) การประเมินหลักสูตร เป็น

ขั้นตอนสุดท้ายของรูปแบบนี้ นักพัฒนาหลักสูตรและครูผู้สอนจะต้องตัดสินใจเลือกเทคนิคการประเมินผลที่สามารถตรวจสอบความสำเร็จของหลักสูตรได้ จุดเน้นของการประเมิน ได้แก่ หลักสูตร บรรลุตามเป้าหมาย หรือจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ การประเมินผลหลักสูตรควรเน้นที่การประเมินตัวหลักสูตร คุณภาพของการสอน และพฤติกรรมทางการเรียนของผู้เรียน ผลจากการประเมินด้วยเทคนิควิธีการประเมินที่เลือกแล้วนี้จะช่วยให้นักพัฒนาหลักสูตรสามารถตัดสินใจได้ว่าจะยังคงใช้หลักสูตรนี้ต่อไป ควรปรับปรุงแก้ไข หรือควรจะยกเลิกหลักสูตรดังกล่าว

แผนภาพที่ 5 ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรของเซลอร์ อเล็กซานเดอร์ และเลวิส (1981)

สังกัด อุทรานันท์ (2532: 34-33) มีความเห็นว่ากระบวนการพัฒนาหลักสูตรมีความครอบคลุมถึงการร่างหลักสูตรขึ้นมาใหม่ และการปรับปรุงหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้นด้วย การใช้หลักสูตรและการประเมินหลักสูตรนั้น เป็นกระบวนการอันหนึ่งของการพัฒนาหลักสูตร โดยได้จัดลำดับขั้นตอนของการพัฒนาหลักสูตรไว้ดังนี้ คือ

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน คือ ข้อมูลทางด้านความต้องการ ความจำเป็นและปัญหาทางสังคม เศรษฐกิจ การเมืองและการปกครอง ตลอดจนนโยบายทางการศึกษาของรัฐ ข้อมูลทางด้านจิตวิทยา ปรัชญาการศึกษา ความต้องการของผู้เรียน ตลอดจนวิเคราะห์หลักสูตรเดิมเพื่อพิจารณาข้อบกพร่องที่ควรปรับปรุงแก้ไข

2. การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร คณะกรรมการดำเนินงานจะต้องร่วมกันพิจารณากำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรให้สอดคล้องกับข้อมูลพื้นฐาน โดยจุดมุ่งหมายของหลักสูตรจะระบุคุณสมบัติของผู้ที่จบหลักสูตรนั้น ๆ มุ่งพัฒนาผู้เรียนทั้ง 3 ด้าน คือ พุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย โดยกำหนดทั้งจุดมุ่งหมายทั่วไป และจุดมุ่งหมายเฉพาะ แต่ละรายวิชา ซึ่งจะเน้นการปฏิบัติมากขึ้น โดยคำนึงถึงพัฒนาการทางร่างกาย และจิตใจ ตลอดจนปลูกฝังนิสัยที่ดีงาม เพื่อให้เป็นพลเมืองดี

3. การคัดเลือกจัดเนื้อหาและประสบการณ์การเรียนรู้ หลังจากได้กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแล้ว ก็ถึงขั้นการเลือกสาระความรู้ต่างๆ ที่จะนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ เพื่อความสมบูรณ์ให้ได้วิชาความรู้ที่ถูกต้องเหมาะสม กระบวนการขั้นนี้ จึงครอบคลุมถึงการคัดเลือกเนื้อหาวิชาแล้วพิจารณาจัดลำดับเนื้อหาเหล่านั้นว่า เนื้อหาสาระใดควรเป็นพื้นฐานของเนื้อหาใดบ้าง ควรให้เรียนอะไรก่อนอะไรหลัง แล้วแก้ไขเนื้อหาที่ถูกต้องสมบูรณ์ทั้งแง่สาระและการจัดลำดับที่เหมาะสม ตามหลักจิตวิทยาการเรียนรู้

4. การกำหนดมาตรการวัด และประเมินผล ขั้นนี้มุ่งเกณฑ์มาตรฐานเพื่อใช้ในการวัดและประเมินผลว่าจะวัดประเมินผลอะไรบ้าง จึงจะสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

5. การนำหลักสูตรไปใช้ เป็นขั้นของการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน ซึ่งเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญ และเกี่ยวข้องกับครูผู้สอน หลักสูตรจะประสบผลสำเร็จ มีประสิทธิภาพนั้นขึ้นอยู่กับผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนจะต้องศึกษาทำความเข้าใจ และมีความชำนาญในการใช้หลักสูตร ซึ่งครอบคลุมถึงการเตรียมการสอน การจัดการเรียนการสอน การจัดสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ภายในโรงเรียนเพื่อเสริมหลักสูตร การนิเทศการศึกษา และการบริหารการบริการหลักสูตร ฯลฯ นอกจากนี้ในขั้นนี้ยังครอบคลุมถึงการนำหลักสูตรไปทดลองใช้ก่อนนำไปเผยแพร่ด้วย

6. การประเมินผลหลักสูตร เป็นการประเมินสัมฤทธิ์ผลของหลักสูตรว่าเมื่อได้นำหลักสูตรไปใช้แล้วนั้น ผู้ที่จบหลักสูตรนั้น ๆ ไปแล้ว มีคุณสมบัติ มีความรู้ความสามารถตามที่

หลักสูตรกำหนดไว้หรือไม่ นอกจากนี้การประเมินหลักสูตรจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณค่าสูงขึ้น อันเป็นผลในการนำหลักสูตรไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ การประเมินหลักสูตรควรทำให้ครอบคลุมระบบหลักสูตรทั้งหมด และควรจะประเมินให้ต่อเนื่องกัน ดังนั้นการประเมินหลักสูตร จึงประกอบด้วยการประเมินสิ่งต่อไปนี้ คือ

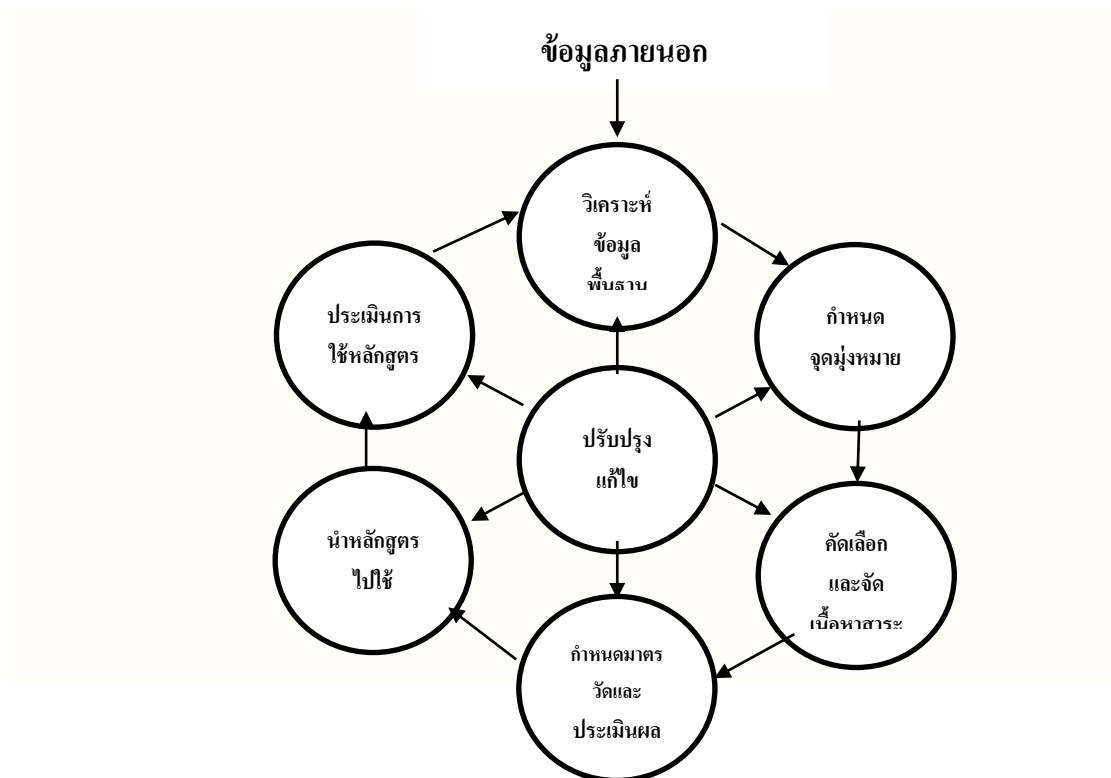
6.1 การประเมินเอกสาร หลักสูตร เป็นการตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรว่ามีความเหมาะสมดี และถูกต้องตามหลักการพัฒนาหลักสูตรเพียงใด หากมีสิ่งใดบกพร่องก็จะได้นำมาดำเนินการปรับปรุงแก้ไขก่อนที่จะได้นำไปประกาศใช้ในโอกาสต่อไป

6.2 การประเมินการใช้หลักสูตร เป็นการตรวจสอบว่าหลักสูตร สามารถนำไปใช้ได้ดี ในสถานการณ์จริงเพียงใด มีส่วนไหนที่เป็นอุปสรรคต่อการใช้หลักสูตร โดยมากหากพบข้อบกพร่องในระหว่างการใช้หลักสูตรก็มักได้รับการแก้ไขโดยทันที เพื่อให้การใช้หลักสูตรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

6.3 การประเมินสัมฤทธิ์ผลของหลักสูตร โดยทั่วไปจะดำเนินการหลังจากได้มีผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรไปแล้ว การประเมินหลักสูตร ในลักษณะนี้มักจะทำการติดตามความก้าวหน้าของผู้สำเร็จการศึกษาว่าสามารถประสบความสำเร็จในการทำงานเพียงใด

6.4 การประเมินระบบหลักสูตร เป็นการประเมินหลักสูตรในลักษณะที่มีความสมบูรณ์และสลับซับซ้อนมาก กล่าวคือ การประเมินระบบหลักสูตรจะมีความเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบอื่น ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตรด้วย เช่น ทรัพยากรที่ต้องใช้ ความสัมพันธ์ของระบบหลักสูตร กับระบบบริหาร โรงเรียน ระบบการจัดการเรียนการสอน และระบบการวัดและประเมินผล การเรียนการสอน เป็นต้น

7. การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตร เป็นขั้นตอนที่เกิดขึ้นหลังจากได้ผ่านกระบวนการประเมินผลหลักสูตรแล้ว ซึ่งเมื่อมีการใช้หลักสูตรไประยะหนึ่งอาจจะมีการเปลี่ยนแปลงทางสภาวะแวดล้อมและสังคมจนทำให้หลักสูตรขาดความเหมาะสม จำเป็นต้องมีการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมกับสภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนไป

แผนภาพที่ 6 ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรของสํัก อุทรานันท์ (2532)

ต่อมาวิชัย วงษ์ใหญ่ (2554: 57-60) ได้เสนอแนวคิดกระบวนการพัฒนาหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ไว้ดังนี้

1. คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรกำหนดจุดมุ่งหมาย หลักการ และโครงสร้าง และการออกแบบหลักสูตรขึ้นมา โดยอาศัยข้อมูลจากสภาพปัญหา และความต้องการของสังคมปัจจุบัน โดยปรึกษาหารือกับผู้เชี่ยวชาญแต่ละสาขาวิชาอย่างสม่ำเสมอ

2. ยกร่างเนื้อหาสาระ แต่ละกลุ่มประสบการณ์ แต่ละหน่วยการเรียนรู้ และแต่ละรายวิชา โดยปรึกษาหารือจากผู้เชี่ยวชาญแต่ละสาขาวิชา คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรร่วมกับผู้เชี่ยวชาญแต่ละสาขาเป็นผู้กำหนดผลการเรียนรู้ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม หรือจุดประสงค์การเรียนรู้ วางแผนการสอน ทำบันทึกการสอน ผลิตสื่อการสอน จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นกลุ่มหรือรายบุคคล

3. นำหลักสูตรที่พัฒนาได้แล้วไปทดลองใช้ในสถานศึกษานำร่อง (สถานศึกษาทดลองใช้หลักสูตรใหม่)

4. อบรมผู้สอน ผู้บริหารทุกระดับ และบุคลากรทางการศึกษาให้เข้าใจหลักสูตรใหม่เพื่อจะได้ใช้หลักสูตรใหม่ให้ถูกต้องเหมาะสม ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร รวมทั้งการประชาสัมพันธ์หลักสูตรให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

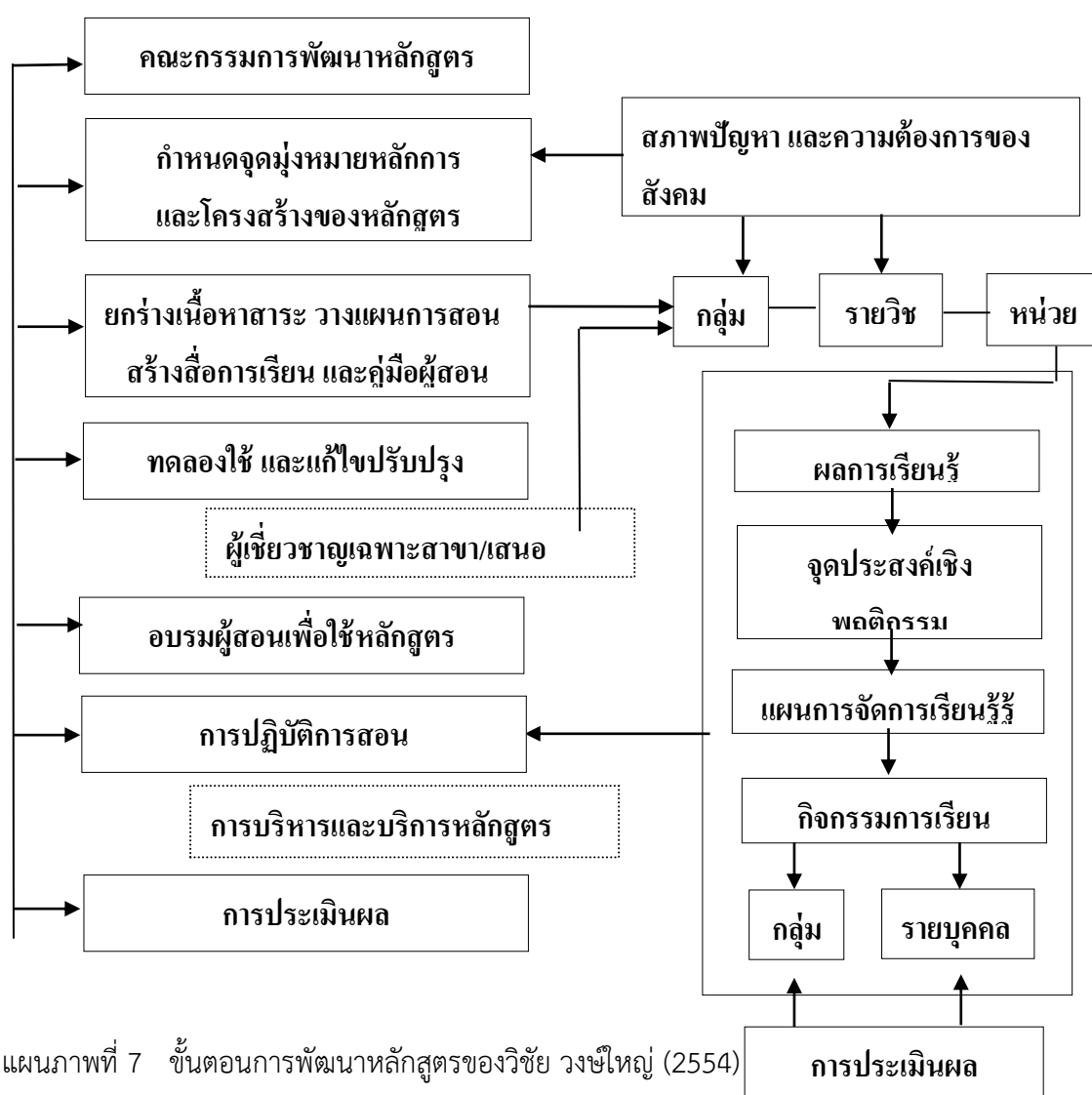
5. นำหลักสูตรไปใช้ปฏิบัติการสอนที่สถานศึกษา ซึ่งมี 4 ประการ คือ

5.1 การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน คือ จัดทำวัสดุหลักสูตร ได้แก่ เอกสารหลักสูตร สื่อ และอุปกรณ์การสอนที่จำเป็นที่จะต้องประกอบกระบวนการเรียนการสอน

5.2 ผู้บริหารจัดการเตรียมสิ่งต่าง ๆ เช่น บุคลากร วัสดุหลักสูตร

5.3 การสอน เป็นหน้าที่ของผู้สอนประจำการทั่วไปที่จะต้องดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้ประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

5.4 การประเมินผล เพื่อให้ทราบข้อบกพร่องของหลักสูตรแล้วดำเนินการแก้ไขปรับปรุง

เมื่อพิจารณารูปแบบกระบวนการพัฒนาหลักสูตรของนักการศึกษาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตรประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร 2) การจัดเนื้อหาของหลักสูตร 3) การนำหลักสูตรไปใช้ 4) การประเมินผลหลักสูตร และ 5) การปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงหลักสูตร

การนำหลักสูตรไปใช้

การนำหลักสูตรไปใช้เป็นกระบวนการที่สำคัญในการพัฒนาหลักสูตร เนื่องจากเป็นการนำองค์ประกอบต่างๆ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร สู่ขั้นตอนการลงมือปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลเป็นรูปธรรม การนำหลักสูตรไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพจะทำให้หลักสูตรบรรลุผลตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร

ความหมายของการนำหลักสูตรไปใช้

สุมิตร คุณานุกร (2520: 130) และสัจด์ อุทรานันท์ (2532: 260) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ในทิศทางเดียวกันว่า การนำหลักสูตรไปใช้ คือ กระบวนการหรือขั้นตอนของการนำหลักสูตรไปสู่การเรียนการสอนในห้องเรียน โดยมีการจัดปัจจัย และสภาพต่าง ๆ ภายในโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร

โบแชมป์ (Beauchamp, 1975: 164) ได้ให้ความหมายของการนำหลักสูตรไปใช้ว่า การนำหลักสูตรไปใช้ หมายถึง การนำหลักสูตรไปปฏิบัติ โดยกระบวนการที่สำคัญที่สุด คือ การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน การจัดสภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้ครูได้มีพัฒนาการเรียนการสอน

โซเวลล์ (Sowell, 1996: 369) กล่าวว่า การนำหลักสูตรไปปฏิบัติเป็นการเตรียมการที่จะนำเทคนิคต่าง ๆ ไปใช้ในห้องเรียน ซึ่งแนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับ ฟุลแลน และพอมเฟรท (Fullan and Pomfret, 1991: 336) กล่าวว่า หลักสูตรเป็นนวัตกรรมชนิดหนึ่ง ดังนั้นการนำหลักสูตรไปปฏิบัติคือการนำเอาหลักสูตรไปสอนจริง

จากแนวคิดดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า การนำหลักสูตรไปใช้ คือ การดำเนินงาน และกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะทำให้หลักสูตรที่สร้างขึ้นสามารถดำเนินไปสู่การปฏิบัติจริง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

องค์ประกอบของการนำหลักสูตรไปใช้

ในการนำหลักสูตรไปใช้ จะต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบ เป็นไปตามขั้นตอนที่วางแผนและเตรียมการไว้ทั้งนี้ในการประชุมทบทวนประสบการณ์ต่าง ๆ ของประเทศในเอเชีย เรื่องยุทธศาสตร์การนำหลักสูตรไปปฏิบัติ (APEID 1977: 3-29) ได้สรุปเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการนำหลักสูตรไปใช้ดังนี้

1. วางแผนและเตรียมการนำหลักสูตรไปใช้ปฏิบัติโดยให้คนหลายกลุ่มเข้าร่วมแสวงหาการสนับสนุนจากประชาชนและจัดเตรียมทรัพยากร (มนุษย์และวัสดุ) ให้พร้อม
2. จัดให้มีหน่วยงานส่งเสริมการนำหลักสูตรไปใช้ปฏิบัติให้เป็นไปได้สะดวกและรวดเร็ว
3. กำหนดวิธีทาง และกระบวนการนำหลักสูตรไปปฏิบัติอย่างเป็นขั้นตอนรวมเหตุผลต่าง ๆ ที่จะใช้ในการจูงใจครู และติดตามผลการปฏิบัติงาน

กระบวนการในการนำหลักสูตรไปใช้

การนำหลักสูตรไปปฏิบัติก็ควรจะเป็นวิธีการปฏิบัติที่มีหลักเกณฑ์และมีกระบวนการปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพพอที่จะมั่นใจได้ว่าหลักสูตรที่ได้สร้างขึ้นนั้น จะได้มีโอกาสนำไปปฏิบัติจริงอย่างแน่นอน สิ่งที่ควรคำนึงถึงในการนำหลักสูตรไปใช้คือ กระบวนการที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายนั้น ซึ่งวิชัย วงษ์ใหญ่ (2551: 196-198) ได้เสนอแนวคิดการนำหลักสูตรไปปฏิบัติให้บรรลุจุดหมายว่า ควรมีขั้นตอนต่อไปนี้

1. ตรวจสอบทบทวนหลักสูตร
2. ทำโครงการ และวางแผนการศึกษานำร่องเพื่อหาประสิทธิภาพของหลักสูตร
3. ประเมินโครงการศึกษาทดลองหลักสูตร
4. ประชาสัมพันธ์หลักสูตร
5. การอบรมครูผู้บริหาร ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร
6. นำหลักสูตรไปปฏิบัติจริง หรือขึ้นการดำเนินใช้หลักสูตรเต็มรูป ได้แก่
 - 6.1 ศึกษาหลักสูตร กำหนดแผนการสอน วางแผนงบประมาณ บริหารหลักสูตร
 - 6.2 พัฒนาวัสดุหลักสูตร ได้แก่ เอกสารอ่านเสริม สื่อการเรียน
 - 6.3 ความพร้อมของครู โดยทำในรูปแบบการฝึกอบรม การบริการสนับสนุนวิทยากร
 - 6.4 การจัดกระบวนการเรียนการสอน
 - 6.5 การประเมินผลผู้เรียน ผู้สอน หลักสูตร
7. การอบรมครูเพิ่มเติมในส่วนที่จำเป็นในระหว่างการใช้หลักสูตร
8. การติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตร

การประเมินหลักสูตร

การประเมินหลักสูตรจัดเป็นกลไกสำคัญในการศึกษาคุณค่าของหลักสูตร เป็นกระบวนการสุดท้ายที่ทำหน้าที่ตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร เพื่อหาจุดเด่น และจุดด้อยของหลักสูตรนั้น ๆ จากนั้นนำผลที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไข และจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ความหมายของการประเมินหลักสูตร

การประเมินหลักสูตร เป็นกระบวนการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศตลอดจนกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับหลักสูตรเพื่อนำมาประเมินคุณภาพของหลักสูตรนั้น โดยนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรไว้ดังนี้

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2551: 192) ได้ให้ความหมายของการประเมินหลักสูตรว่า การประเมินหลักสูตรเป็นการพิจารณาเกี่ยวกับคุณค่าของหลักสูตรโดยใช้ผลจากการวัดในแง่มุมต่าง ๆ ของสิ่งที่ประเมินเพื่อนำมาพิจารณาร่วมกัน และสรุปว่าจะให้คุณค่าของหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมานั้นว่าอย่างไร มีคุณภาพดีหรือไม่เพียงใด หรือได้ผลตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดหรือไม่ มีส่วนใดที่จะต้องปรับปรุงแก้ไข

วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวช (2542 : 30) กล่าวว่า การประเมินหลักสูตร เป็นการรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลนำผลมาใช้ในการเปรียบเทียบระหว่างผลการใช้หลักสูตรที่วัดได้กับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรเพื่อหาข้อบกพร่องหรือปัญหาและพิจารณาคุณค่าของหลักสูตร

รุจิร ภูสาระ (2546 : 143) ได้ให้ความหมายของการประเมินหลักสูตรไว้หลายนัยว่า การประเมินหลักสูตร หมายถึง 1) การวัดผลการปฏิบัติของผู้เรียนตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในเชิงปริมาณ 2) การเปรียบเทียบพฤติกรรมการปฏิบัติของผู้เรียนกับมาตรฐาน 3) การอธิบายและการตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตร 4) การอธิบายการตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการเลือกการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเรื่องหลักสูตร 5) การใช้ความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพในการตัดสินใจเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้

มาเรียม นิลพันธุ์ (2553 : 30) กล่าวว่า การประเมินหลักสูตร (Curriculum Evaluation) หมายถึง กิจกรรมที่เป็นกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตร มาวิเคราะห์ข้อเท็จจริงถึงระดับความสำเร็จตามวัตถุประสงค์หลักสูตรเกี่ยวกับผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจทักษะความสามารถ และคุณธรรมจริยธรรม เจตคติ รวมทั้งความสามารถในการนำความรู้ความเข้าใจ ทักษะความสามารถ ประสบการณ์ สมรรถนะ จากการเรียนการสอนในหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติจริง ความผิดพลาด ปัญหาอุปสรรค ผลกระทบต่อหลักสูตร ในอันที่จะนำไปหาแนวทางเพื่อตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินงาน การปรับปรุงการดำเนินหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพต่อไป หรือยกเลิกหลักสูตร การประเมินหลักสูตร เป็นการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการ การจัดทำ ทดลองใช้และผลของการใช้หลักสูตร ตลอดจนการตัดสินใจคุณค่า และคุณภาพ ประสิทธิภาพของหลักสูตร

กู๊ด (Good, 1945: 209) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การประเมินหลักสูตร คือ การประเมินผลของกิจกรรมการเรียนภายในขอบข่ายของการสอนที่เน้นเฉพาะจุดประสงค์ของการตัดสินใจความถูกต้องของจุดมุ่งหมาย ความสัมพันธ์ และความต่อเนื่องของเนื้อหา และผลสัมฤทธิ์ของวัตถุประสงค์

เฉพาะ ซึ่งนำไปสู่การตัดสินใจในการวางแผนการจัดโครงการต่อเนื่องและการหมุนเวียนของกิจกรรมโครงการต่าง ๆ ที่จะจัดให้มีขึ้น

ครอนบาช (Cronbach, 1970: 231) ให้ความหมายว่า การประเมินหลักสูตร คือการรวบรวมข้อมูล และการใช้ข้อมูลเพื่อตัดสินใจในเรื่องโปรแกรม หรือหลักสูตรการศึกษา

สตัฟเฟิลบีม และคณะ (Stufflebeam and others, 1971: 128) ให้ความหมายของการประเมินหลักสูตรไว้ดังนี้ การประเมินหลักสูตร คือ กระบวนการหาข้อมูล เก็บข้อมูลเพื่อนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจหาทางเลือกที่ดีกว่าเดิม

จากความหมายของการประเมินหลักสูตรที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การประเมินหลักสูตร คือ กระบวนการประเมินผล ด้วยการรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตัดสินใจว่าหลักสูตรนั้นมีคุณภาพมากน้อยเพียงใด เมื่อนำไปใช้แล้วตรงตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ หรือมีส่วนใดของหลักสูตรที่จะต้องปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้หลักสูตรนั้นมีคุณภาพที่ดียิ่งขึ้น

จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร

กระบวนการพัฒนาหลักสูตรเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องและมีขอบเขตที่กว้างขวาง การประเมินหลักสูตรจะต้องครอบคลุมขั้นตอนของการพัฒนาหลักสูตร เพราะฉะนั้นการประเมินหลักสูตรจึงมีขอบเขตของการประเมินที่กว้างด้วย การประเมินหลักสูตรแต่ละจุด แต่ละขั้นตอนมีจุดมุ่งหมายที่แตกต่างกันไปในรายละเอียด แต่โดยทั่วไปแล้วจุดมุ่งหมายใหญ่การประเมินหลักสูตรจะมีความใกล้เคียงกัน ซึ่งนักการศึกษาได้กล่าวไว้ดังนี้

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2551: 218-219) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตรโดยสรุปไว้ดังนี้

1. เพื่อหาคูณค่าของหลักสูตร หรือการประเมินปัจจัยเบื้องต้น โดยตรวจสอบดูว่าหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมานั้น สามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือไม่
2. เพื่อวัดผลดูว่าการวางแผนเค้าโครง และรูปแบบของหลักสูตร รวมทั้งวัสดุประกอบหลักสูตร และการบริหาร และบริการหลักสูตร เป็นไปในทางที่ถูกต้องแล้วหรือไม่
3. การประเมินผลจากผู้เรียนเอง หรือการประเมินผลผลิตเพื่อตรวจสอบว่ามีลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรหรือไม่เพียงใด

สุนีย์ ภูพันธ์ (2546: 250-251) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตรไว้ดังนี้

1. เพื่อหาคูณค่าของหลักสูตรนั้น โดยดูว่า หลักสูตรที่จัดทำขึ้นนั้นสามารถสนองวัตถุประสงค์ที่หลักสูตรนั้นต้องการหรือไม่ สนองความต้องการของผู้เรียนและสังคมอย่างไร

2. เพื่ออธิบายและพิจารณาว่าลักษณะของส่วนประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตรในแง่ ต่าง ๆ เช่น หลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียน การสอนและการวัดผลว่าสอดคล้องต้องกันหรือไม่ หรือสนองความต้องการหรือไม่

3. เพื่อตัดสินว่าหลักสูตรมีคุณภาพดีหรือไม่ เหมาะสมหรือไม่เหมาะสมกับการนำไปใช้ มีข้อบกพร่องที่จะต้องปรับปรุงแก้ไขอะไรบ้าง การประเมินผลในลักษณะนี้มักจะดำเนินไปในช่วงที่ขณะใช้หลักสูตร

4. เพื่อตัดสินว่า การบริหารงานด้านวิชาการและบริหารงานด้านหลักสูตร เป็นไปในทาง ที่ถูกต้องหรือไม่ เพื่อหาทางแก้ไขระบบการบริหารหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ให้มีประสิทธิภาพ

5. เพื่อติดตามผลผลิตจากหลักสูตร คือผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหลังจากการ ผ่านกระบวนการทางการศึกษามาแล้วตามหลักสูตรว่าเป็นไปตามความมุ่งหวังหรือไม่

6. เพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไขสิ่งบกพร่องที่พบในองค์ประกอบต่างๆ ในหลักสูตร

7. เพื่อช่วยในการตัดสินว่าควรใช้หลักสูตรต่อไปหรือควรปรับปรุงพัฒนาหรือเพื่อยกเลิก การใช้หลักสูตรนั้นหมด การประเมินผลในลักษณะนี้ จะดำเนินการหลังจากที่ใช้หลักสูตรไปแล้วระยะ หนึ่ง แล้วจึงประเมินเพื่อสรุปผลตัดสินว่าหลักสูตรมีคุณภาพดีหรือไม่ดี บรรลุตามเป้าหมายที่หลักสูตร กำหนดไว้มากน้อยเพียงใด สอนองความต้องการของสังคมเพียงใด เหมาะสมกับการนำไปใช้ต่อไป หรือไม่

มารุต พัฒนา (2556 : 9) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตรไว้ว่าการประเมิน หลักสูตรทุกระดับไม่ว่าจะเป็นหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือหลักสูตรระดับอุดมศึกษา ตลอดจน หลักสูตรฝึกอบรมต่างๆ มีลักษณะร่วมกันของจุดมุ่งหมายประการหนึ่ง คือการตรวจสอบคุณภาพของ ผู้เรียน โดยมุ่งตรวจสอบว่าผู้เรียนมีความรู้ สมรรถนะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามที่หลักสูตร กำหนดไว้หรือไม่ ถือว่าเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จของหลักสูตร

จากจุดมุ่งหมายของการประเมินผลหลักสูตรข้างต้น พอสรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของการ ประเมินหลักสูตร ดังนี้คือ

1. เพื่อหาคุณค่าของหลักสูตรนั้น โดยดูว่าหลักสูตรที่จัดทำขึ้นนั้นสามารถสนอง วัตถุประสงค์ที่หลักสูตรนั้น ต้องการหรือไม่ สอนองความต้องการของผู้เรียน และสังคมอย่างไร

2. เพื่ออธิบายและพิจารณาว่าลักษณะของส่วนประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตรในแง่ ต่าง ๆ เช่น หลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียน การสอนและวัดผลว่าสอดคล้องกับความต้องการหรือไม่

3. เพื่อตัดสินว่าหลักสูตรมีคุณภาพดีหรือไม่ เหมาะหรือไม่เหมาะสมกับการนำไปใช้ มี ข้อบกพร่องในการที่จะต้องปรับปรุงแก้ไขอะไรบ้าง การประเมินผลในลักษณะนี้มักจะดำเนินไปในช่วง

ที่การพัฒนาหลักสูตรยังคงดำเนินการอยู่ เพื่อที่จะพิจารณาว่าองค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตรมีคุณภาพอย่างไร

4. เพื่อตัดสินใจว่า การบริหารงานด้านวิชาการและบริหารงานด้านหลักสูตรเป็นไปในทางที่ถูกต้องหรือไม่ เพื่อหาทางแก้ไขระบบการบริหารหลักสูตร การนำหลักสูตรนำไปใช้ให้มีประสิทธิภาพ

ระยะเวลาของการประเมินหลักสูตร

การประเมินหลักสูตรควรมีการดำเนินการเป็นระยะ ๆ ทั้งนี้เนื่องจากข้อบกพร่อง หรือ ข้อผิดพลาดของหลักสูตรอาจมีสาเหตุมาจากหลายปัจจัย และในระยะต่างกัน เช่น อาจมีสาเหตุมาจากตอนจัดทำ หรือยกร่างหลักสูตรซึ่งทำให้ตัวหลักสูตรไม่มีคุณภาพที่ดี หรือไม่สอดคล้องกับปัญหา และความต้องการของผู้เรียน และสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป หรืออาจมีสาเหตุมาจากตอนนำหลักสูตรไปใช้ เป็นต้น ทั้งนี้ วิชัย วงษ์ใหญ่ (2551: 217) สุนีย์ ภูพันธ์ (2546: 252) ได้แสดงความเห็นเกี่ยวกับ แนวการประเมินหลักสูตรสามารถทำได้เป็น 3 ระยะ ได้แก่

ระยะที่ 1 การประเมินหลักสูตรก่อนนำหลักสูตรไปใช้ (Project Analysis)

ในช่วงระหว่างที่มีการสร้างหรือพัฒนาหลักสูตร อาจมีการดำเนินการตรวจสอบทุก ขั้นตอนของการจัดทำ นับแต่การกำหนดจุดมุ่งหมายไปจนถึงการกำหนดการวัดและประเมินผลการเรียนซึ่งสามารถทำได้ 2 ลักษณะ คือ

1. ประเมินหลักสูตรเมื่อสร้างหลักสูตรฉบับร่างเสร็จแล้วก่อนจะนำหลักสูตรไปใช้จริง ควรมีการประเมินตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรฉบับร่าง และองค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตร การประเมินหลักสูตรในระยะนี้ต้องอาศัยความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญทางด้านพัฒนาหลักสูตร ทางด้านเนื้อหาวิชา ทางด้านวิชาชีพครู ทางด้านการวัดผล หรือจะให้ผู้เชี่ยวชาญวิเคราะห์หรือ พิจารณาก็ได้

2. ประเมินหลักสูตรในขั้นทดลองใช้ เพื่อปรับปรุงแก้ไขส่วนที่ขาดตกบกพร่องหรือเป็น ปัญหาให้มีความสมบูรณ์เพื่อประสิทธิภาพในการนำไปใช้ต่อไป เช่น หลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 มีการทดลองใช้ตั้งแต่ พ.ศ. 2519 และ 2520 เพื่อหาข้อบกพร่อง อุปสรรค จะได้แก้ไขให้ เหมาะสมและมีประสิทธิภาพต่อไป

ระยะที่ 2 การประเมินหลักสูตรระหว่างการดำเนินการใช้หลักสูตร (Formative Evaluation)

ในขณะที่มีการดำเนินการใช้หลักสูตรที่จัดทำขึ้น ควรมีการประเมินเพื่อตรวจสอบว่า หลักสูตรสามารถนำไปใช้ได้ดีเพียงใด หรือบกพร่องในจุดไหน จะได้แก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสม เช่น ประเมินกระบวนการใช้หลักสูตรในด้านการบริหาร การจัดการหลักสูตร การนิเทศกำกับดูแล และการ จัดกระบวนการเรียนการสอน

ระยะที่ 3 การประเมินหลักสูตรหลังการใช้หลักสูตร (Summative Evaluation)

หลังจากที่มีการใช้หลักสูตรมาแล้วระยะหนึ่ง หรือครบกระบวนการเรียบร้อยแล้ว ควรจะประเมินหลักสูตรทั้งระบบ ซึ่งได้แก่การประเมินองค์ประกอบด้านต่าง ๆ ของหลักสูตรทั้งหมด คือ เอกสารหลักสูตร วัสดุหลักสูตร บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร การบริหารหลักสูตร การนิเทศ กำกับติดตาม การจัดกระบวนการเรียนการสอน ฯลฯ เพื่อสรุปผลตัดสินว่าหลักสูตรที่จัดทำขึ้นนั้นควร จะดำเนินการใช้ต่อไป หรือควรปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น หรือควรจะยกเลิก

เช่นเดียวกับ สุเทพ อ่วมเจริญ (2557: 127-129) ได้กล่าวถึงระยะการประเมินหลักสูตร สามารถสรุปได้ดังนี้

1. การประเมินหลักสูตรก่อนนำหลักสูตรไปใช้ เมื่อนักพัฒนาหลักสูตรพัฒนาหลักสูตรเรียบร้อยแล้ว จะต้องมีการตรวจสอบทบทวนว่า หลักสูตรมีคุณค่า หรือสนองตอบความต้องการ จำเป็นของผู้เรียนกลุ่มเป้าหมายหรือไม่ โดยขั้นตอนการประเมินหลักสูตรก่อนนำไปใช้มี 4 ขั้นตอน ได้แก่

- 1.1 กำหนดจุดมุ่งหมายการประเมินหลักสูตร
- 1.2 วางแผนดำเนินการประเมิน
- 1.3 ทดลองใช้หลักสูตรฉบับร่าง
- 1.4 การประเมินผลจากการทดลองใช้ และนำผลมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงหลักสูตร

ก่อนนำไปใช้จริง

2. การประเมินหลักสูตรระหว่างดำเนินการใช้หลักสูตร เมื่อนักพัฒนาหลักสูตรทดลอง นำร่องแล้ว จึงมีการประเมินระหว่างการใช้งานหลักสูตรนั้น แนวคิดการประเมินมี 3 ประเด็น ได้แก่

- 2.1 การประเมินระบบบริหาร และการจัดการหลักสูตร
- 2.2 การประเมินการจัดกระบวนการเรียนการสอน
- 2.3 การประเมินระบบบริหาร และวิธีการนิเทศกำกับดูแล

3. การประเมินหลักสูตรหลังนำหลักสูตรไปใช้ เป็นการประเมินระบบหลักสูตรโดย ประเมินทุก ๆ องค์ประกอบของหลักสูตรอย่างละเอียด

ดังนั้น ระยะของการประเมินหลักสูตรตลอดกระบวนการประเมินทั้งระบบของหลักสูตร แบ่งเป็น 3 ระยะ ได้แก่ การประเมินก่อนการใช้หลักสูตร การประเมินระหว่างการใช้หลักสูตร และการประเมินหลังการใช้หลักสูตร

ความสำคัญของการประเมินหลักสูตร

การประเมินหลักสูตร คือการหาคำตอบว่าหลักสูตรนั้นบรรลุผลตามที่กำหนดจุดมุ่งหมาย ไว้หรือไม่ มารุต พัฒนา (2556: 14-15) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการประเมินหลักสูตร โดยแบ่งเป็น 3 ระยะ ดังนี้

1. การประเมินก่อนการใช้หลักสูตร ช่วยทำให้ทราบว่าเอกสารหลักสูตรมีความถูกต้องหรือไม่ มีความชัดเจน อ่านแล้วเข้าใจตรงกันหรือไม่ ทรัพยากรที่ใช้ในหลักสูตรมีเพียงพอหรือไม่ ผู้บริหารและผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรที่จะใช้เพียงใด แผนการใช้หลักสูตรมีความชัดเจนเพียงใด ซึ่งการประเมินหลักสูตรก่อนการใช้หลักสูตร เป็นปัจจัยเอื้อต่อการใช้หลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

2. การประเมินระหว่างการใช้หลักสูตร ช่วยทำให้ทราบว่าการใช้หลักสูตรมีประสิทธิภาพเพียงใด เช่น การบริหารงานวิชาการ การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล สื่อการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้ คุณภาพผู้เรียน เป็นต้น การประเมินระหว่างใช้หลักสูตร เน้นการประเมินเพื่อปรับปรุง และพัฒนา (Evaluation for Improvement) เป็นสำคัญ

4. การประเมินหลังการใช้หลักสูตร ช่วยทำให้ทราบประสิทธิผลของหลักสูตร คือ คุณภาพของผู้เรียน ตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ซึ่งโดยทั่วไปแบ่งเป็น 3 ด้าน คือ ด้านการรู้คิด (Cognitive) ด้านทักษะการปฏิบัติ (Psychomotor) และด้านอารมณ์และเจตคติ (Affective)

ดังนั้นการประเมินหลักสูตรมีส่วนช่วยทำให้ผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับหลักสูตร มีข้อมูล สารสนเทศ เพื่อนำไปใช้สำหรับการปรับปรุง หรือเปลี่ยนแปลงหลักสูตรให้มีความเหมาะสม ทันสมัย และมีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น การปรับปรุงวัตถุประสงค์ของหลักสูตร การปรับปรุงเนื้อหาสาระ หรือ รายวิชา กระบวนการจัดการเรียนรู้ วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

หลักเกณฑ์ในการประเมินหลักสูตร

สุนีย์ ภูพันธ์ (2546: 254-255) ได้กล่าวว่า การประเมินผลหลักสูตรเป็นเรื่องที่มีความละเอียดอ่อนมาก ผู้ทำหน้าที่ประเมินผล จำเป็นต้องยึดหลักการที่สำคัญในการประเมินผลเพื่อที่จะทำให้การประเมินผลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ได้ผลจากการประเมินหลักสูตรที่มีคุณค่าเพียงพอที่จะนำไปเป็นข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตรได้จริง เป็นข้อมูลหรือหลักฐานที่เชื่อถือได้สูง มีความเที่ยงตรงในการประเมินหลักสูตรเพื่อให้ได้ผลการประเมินที่มีคุณค่าเราจึงมีหลักเกณฑ์ที่จะช่วยในการประเมินดังนี้

1. มีจุดประสงค์ในการประเมินที่แน่นอน การประเมินผลหลักสูตรจะต้องกำหนดลงไปให้แน่นอนชัดเจนว่าประเมินอะไร
2. มีการวัดที่เชื่อถือได้ โดยมีเครื่องมือและเกณฑ์การวัดซึ่งเป็นที่ยอมรับ
3. ข้อมูลเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการประเมินผล ดังนั้นข้อมูลจะต้องได้มาอย่างถูกต้องเชื่อถือได้ และมากพอที่จะใช้เป็นตัวประเมินค่าหลักสูตรได้
4. มีขอบเขตที่แน่นอนชัดเจนว่าเราต้องการประเมินในเรื่องใดแค่ไหน
5. ประเด็นของเรื่องจะประเมินอยู่ในช่วงเวลาของความสนใจ

6. การรวบรวมข้อมูลมาเพื่อกำหนดกฎเกณฑ์ และกำหนดเครื่องมือในการประเมินผล จะต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ
7. การวิเคราะห์ผลการประเมินต้องทำอย่างระมัดระวังรอบคอบ และให้มีความเที่ยงตรงในการพิจารณา
8. การประเมินผลหลักสูตรควรใช้วิธีการหลาย ๆ วิธี
9. มีเอกภาพในการตัดสินผลการประเมิน
10. ผลต่าง ๆ ที่ได้จากการประเมินควรนำไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรทั้งในด้านการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงในโอกาสต่อไป เพื่อให้ได้หลักสูตรที่ดี และมีคุณค่าสูงสุดตามที่ต้องการ
11. ต้องถือปฏิบัติสืบเนื่องสม่ำเสมอตลอดเวลา

ประโยชน์ของการประเมินหลักสูตร

การประเมินผลหลักสูตร เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่จะทำให้เราทราบถึงคุณภาพ และประสิทธิภาพของหลักสูตร การประเมินผลมีประโยชน์ในการจัดการศึกษา การจัดทำหรือพัฒนาหลักสูตรต้องอาศัยผลจากการประเมินผลเป็นสำคัญ สุนีย์ ภูพันธ์ (2546: 257-258) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการประเมินผลหลักสูตรมีดังนี้

1. ทำให้ทราบว่าหลักสูตรที่สร้างหรือพัฒนาขึ้นนั้น มีจุดดีหรือจุดเสียตรงไหน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการวางแผนปรับปรุงให้ถูกต้อง ส่งผลให้หลักสูตรมีคุณภาพดียิ่งขึ้น
2. สร้างความน่าเชื่อถือ ความมั่นใจ และค่านิยมที่มีต่อโรงเรียนให้เกิดในหมู่ประชาชน
3. ช่วยในการบริหารทางด้านวิชาการ ผู้บริหารจะรู้ว่าควรจะตัดสินใจและสนับสนุนช่วยเหลือหรือบริการทางใดบ้าง
4. ส่งเสริมให้ประชาชนมีความเข้าใจในความสำคัญของการศึกษา
5. ส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับโรงเรียนมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้การเรียนการสอนนักเรียนได้ผลดี ด้วยความร่วมมือกันทั้งทางโรงเรียนและที่บ้าน
6. ให้ผู้ปกครองทราบความเป็นไปอย่างสม่ำเสมอ เพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไขร่วมกันระหว่างผู้ปกครองนักเรียนกับทางโรงเรียน
7. ช่วยให้การประเมินผลเป็นระบบระเบียบ เพราะมีเครื่องมือและหลักเกณฑ์ทำให้เป็นเหตุผลในทางวิทยาศาสตร์มากขึ้น
8. ช่วยชี้ให้เห็นคุณค่าของหลักสูตร
9. ช่วยในการวางแผนการเรียนในอนาคตได้ ข้อมูลของการประเมินผลหลักสูตร ทำให้ทราบเป้าหมายแนวทางและขอบเขตในการดำเนินการศึกษาของโรงเรียน

รูปแบบของการประเมินหลักสูตร

รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam : 1971) หรือ CIPP Model ผู้ประเมินได้เลือกใช้รูปแบบที่ช่วยในการตัดสินใจแบบชิปปี้ (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม เนื่องจาก ผู้ประเมินเห็นว่าเป็นรูปแบบการประเมินที่เป็นประโยชน์ต่อแนวทางการศึกษาที่เน้นการทำงานอย่างเป็นระบบ และจะเป็น แนวทางการตัดสินใจของผู้บริหารภายใน คณะในการจัดทำหลักสูตรการศึกษาต่อไป

รูปแบบการประเมิน CIPP เป็นรูปแบบที่พัฒนาจากแนวคิดการประเมินโครงการของสตัฟเฟิลบีม (Daniel L. Stufflebeam, 1971) โดยคณะกรรมการสมาคมทางด้านหลักสูตร (Phi Delta Kappa) ได้เผยแพร่รูปแบบของการประเมินผลที่เรียกว่า CIPP ซึ่งมีตัวย่อ 4 คำในภาษาอังกฤษคือ Context Input Process Product การประเมินรูปแบบนี้แสดงให้เห็นประเภทของการเปลี่ยนแปลงการกำหนดการตัดสินใจ ประเภทการตัดสินใจ และประเภทการเปลี่ยนแปลง ซึ่งมีการปรับปรุงรูปแบบการประเมินให้เหมาะสมโดยความหมายของการประเมินในทัศนะของสตัฟเฟิลบีม หมายถึง กระบวนการของการวิเคราะห์เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจในทางเลือกต่าง ๆ ที่มีอยู่ (Evaluation is the process of delineating, obtaining and using information for judging alternative decision)

สตัฟเฟิลบีม ได้อธิบายความหมายของการนิยามไว้ดังนี้

1. กระบวนการ (Process) หมายถึง กิจกรรมที่มีลักษณะต่อเนื่องเป็นวงจร โดยมีการรวมวิธีการ ขั้นตอนตลอดจนแนวปฏิบัติไว้ด้วยกัน
2. การแจกแจง (Delineating) หมายถึง การเน้น ข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นซึ่งบริการโดยการประเมินผลตามขั้นตอนต่าง ๆ เช่น การอธิบาย การกำหนดเฉพาะเจาะจง
3. การได้รับ (Obtaining) หมายถึง การทำทุกอย่างให้มีความพร้อมด้วยวิธีการรวบรวม จัดระบบ วิเคราะห์ สถิติตลอดจนการวัดผล
4. การให้ (Providing) หมายถึง การจัดทำระบบให้สามารถสนองความต้องการ หรือ ตรงตามวัตถุประสงค์มากที่สุด
5. เป็นประโยชน์ (Useful) หมายถึง ความเหมาะสมของเกณฑ์ที่ได้ร่วมกันกำหนดไว้ล่วงหน้าระหว่างผู้ประเมินกับผู้รับการประเมิน
6. ข่าวสารข้อมูล (Information) หมายถึง ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประเมินด้านต่าง ๆ ทั้งที่เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์และข้อมูลที่ยังมองไม่เห็น เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างกัน
7. การพิจารณา (Judging) หมายถึง การกำหนดน้ำหนักที่เป็นกรอบเฉพาะหรือเกณฑ์ที่ได้มาจากค่านิยมหรือข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์โดยสัมพันธ์กับสาระที่จะประเมิน

8. ทางเลือกของการตัดสินใจ (Decision Alternatives) หมายถึง การเลือกตอบสนองต่อปัญหาที่ต้องมีการตัดสินใจ

ฉะนั้นรูปแบบการประเมินผลหลักสูตรตามแนวคิดของสต๊อฟเฟิลบีมจึงเป็นรูปแบบที่เหมาะสมแก่การช่วยตัดสินใจเพื่อหาทางเลือกที่ดีที่สุดซึ่งประกอบด้วยมิติที่สำคัญ 2 ประการ คือ

1. มิติด้านข้อมูลที่มีอยู่ (Information Grasp) คือ ถ้าเราจะตัดสินใจทำอะไรสักอย่าง เราจำเป็นต้องคำนึงว่าเรามีข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องนั้นอยู่มากน้อยเพียงใดแล้ว

2. มิติด้านปริมาณความเปลี่ยนแปลงที่ต้องการให้เกิดขึ้น (Degree of Change) คือ หมายความว่าถ้าเราจะตัดสินใจทำอะไรสักอย่างหนึ่ง เราต้องคำนึงว่าเมื่อทำไปแล้วจะเกิดการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมากน้อยสักแค่ไหน

หากเรามองสถานการณ์ในการตัดสินใจใน 2 มิติดังกล่าวควบคู่กันไปแล้ว ก็จะเห็นว่าสถานการณ์ในการตัดสินใจนั้นมีอยู่ 4 อย่างใหญ่ ๆ ด้วยกัน คือ

1. สถานการณ์การตัดสินใจที่ต้องการให้มีการเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อย แต่ทว่าข้อมูลที่จะช่วยในการตัดสินใจนั้นมีอยู่มาก สถานการณ์การตัดสินใจอย่างนี้เรียกว่า Homeostatic

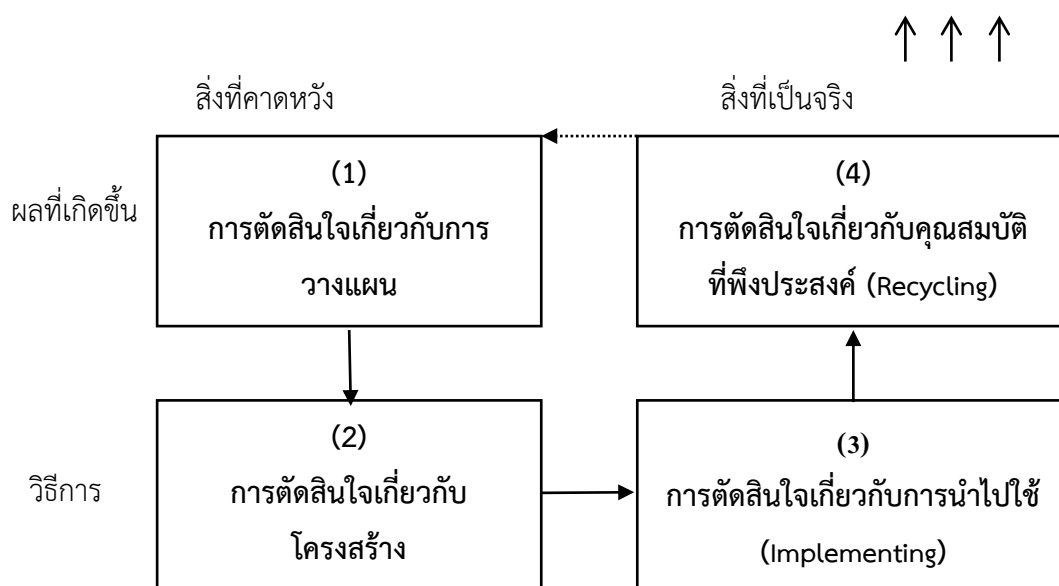
2. สถานการณ์การตัดสินใจที่ต้องการให้มีการเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อย และข้อมูล ที่จะช่วยในการตัดสินใจก็มีอยู่น้อย สถานการณ์การตัดสินใจอย่างนี้เรียกว่า Incremental

3. สถานการณ์การตัดสินใจที่ต้องการให้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก แต่ว่าข้อมูลที่จะช่วยในการตัดสินใจมีอยู่น้อย สถานการณ์การตัดสินใจอย่างนี้เรียกว่า Neomobilistic

4. สถานการณ์การตัดสินใจที่ต้องการให้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก และข้อมูลที่จะช่วยในการตัดสินใจก็มีอยู่มาก สถานการณ์การตัดสินใจอย่างนี้เรียกว่า Metamorphism

จากที่กล่าวมาจะเห็นว่าการตัดสินใจนั้นไม่ว่าจะอยู่ในสถานการณ์แบบใดก็ตาม จำเป็นต้องอาศัยข้อมูลเชิงประเมิน (Evaluation Data) มาช่วยเป็นพื้นฐาน เพราะการตัดสินใจใด ๆ ของผู้บริหารที่ไม่ใช้ข้อมูลเชิงประเมินมาเป็นพื้นฐานในการหาทางเลือก ย่อมเสี่ยงต่อความล้มเหลวในการดำเนินงานตามทางเลือกนั้นอย่างมาก

ส่วนการตัดสินใจทั้งปวงทางการศึกษานั้น ไม่ว่าจะเป็นเรื่องจะจัดเนื้อหาวิชาในหลักสูตรอย่างไร จะจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีไหน จะใช้สื่อการเรียนการสอนอะไร จะจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอะไร ถ้าพิจารณาในแง่ของวิธีการกับผลที่เกิดขึ้น และสิ่งที่คาดหวังกับสิ่งที่เกิดขึ้นจริง เราอาจจำแนกการตัดสินใจออกได้เป็น 4 ประเภท คือ

แผนภาพที่ 8 ประเภทและความสัมพันธ์ของสตฟเฟิลบีม (1971) ต่อสิ่งที่คาดหวัง และสิ่งที่เป็นอย่างจริง

1. Planning Decisions เป็นการตัดสินใจโดยคาดหวังว่าเราต้องการให้เกิดผลทางการศึกษาอย่างไร เช่น หลังจากทีนักเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไปแล้ว นักเรียนควรมีคุณสมบัติที่เด่น ๆ อะไรบ้าง ฉะนั้นการตัดสินใจชนิดนี้จึงนำมาเป็นประโยชน์ในการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร หรือในการวางแผนจัดการศึกษาได้เป็นอย่างดี จึงเรียกการตัดสินใจอย่างนี้ว่า การตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผน

2. Structuring Decisions เป็นการตัดสินใจโดยคาดหวังว่าที่ว่าการทำให้เกิดผลทางการศึกษาตามที่คาดหวังไว้ในข้อ 1 นั้น เราควรจะวางโครงสร้างหรือวางรูปแบบของการใช้หลักสูตรที่พึงประสงค์เอาไว้ได้อย่างไร เช่น ถ้าจะให้เด็กมีคุณสมบัติตรงตามที่คาดหวังเอาไว้ในโรงเรียนควรจัดสภาพแวดล้อมอย่างไร การบริหารงานควรจะเป็นแบบใด ครูควรจัดการเรียนการสอนอย่างไร ควรจัดให้มีกิจกรรมเสริมหลักสูตรอะไรบ้าง ฯลฯ จึงเรียกการตัดสินใจแบบนี้ว่าการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงสร้าง

3. Implementing Decisions เป็นการตัดสินใจว่า ตามความเป็นจริงนั้นได้มีการนำหลักสูตรไปใช้ตามแนวทางที่คาดหวังเอาไว้หรือไม่ มีการควบคุมหรือแก้ไขปรับปรุงเพื่อให้วิธีการที่เกิดขึ้นจริง ๆ เป็นไปตามที่ต้องการมากน้อยเพียงใด จึงเรียกการตัดสินใจแบบนี้ว่าการตัดสินใจเกี่ยวกับการนำไปใช้

4. Recycling Decisions เป็นการตัดสินใจหลังจากจบการศึกษาตามหลักสูตรไปแล้วนั้นจริง ๆ แล้วนักเรียนมีคุณสมบัติเป็นอย่างไร มีความรู้ มีทักษะ มีเจตคติ เป็นอย่างไร และ

ตรงตามที่คาดหวังเอาไว้หรือไม่ มีอะไรบ้างที่ต้องรักษาเอาไว้ และมีอะไรบ้างที่ต้องละทิ้ง หรือต้องนำมาปรับขยายเสียใหม่ จึงเรียกการตัดสินใจแบบนี้ว่า การตัดสินใจเกี่ยวกับคุณสมบัติที่พึงประสงค์

ทั้งหมดที่กล่าวมา 4 ข้อนี้ คือ ประเภทการตัดสินใจทางการศึกษา แต่ตามความคิดของสตัฟเฟิลบีมั้น การตัดสินใจทุก ๆ เรื่องจำเป็นต้องอาศัยข้อมูลเชิงประเมินในการพิจารณาขั้นพื้นฐาน

การประเมินผลหลักสูตรในรูปแบบ CIPP นั้นมีสิ่งสำคัญที่เราต้องประเมินอยู่ 4 ด้าน คือ

1. การประเมินบริบท (Context Evaluation) เป็นการประเมินที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้หลักการ และเหตุผลมากำหนดจุดมุ่งหมาย การประเมินบริบทจะช่วยให้ผู้พัฒนาหลักสูตรรู้ว่าสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษามีอะไรบ้าง สภาพการณ์ที่คาดหวังกับสภาพที่แท้จริงในสภาพแวดล้อมดังกล่าวเป็นอย่างไร มีความต้องการ หรือปัญหาอะไรบางอย่างที่ยังไม่ได้รับการตอบสนอง หรือแก้ไข มีโอกาสและสรรพกำลังที่จำเป็นอะไรบ้างที่ยังไม่ได้ถูกนำมาใช้ในการจัดการศึกษา และสืบเนื่องมาจากปัญหาอะไร ฯลฯ ในการประเมินสภาพแวดล้อมนี้ ผู้ประเมินอาจใช้วิธีดังต่อไปนี้

- 1.1 การวิเคราะห์ความคิดรวบยอด (Conceptual Analysis)
- 1.2 การทำวิจัยด้วยการเก็บข้อมูลมาวิเคราะห์จริง ๆ (Empirical Studies)
- 1.3 การอาศัยทฤษฎีและความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ การประเมินสภาพแวดล้อมนี้จะช่วยให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจด้านการวางแผน หรือกำหนดจุดมุ่งหมาย (Planning Decisions)

2. การประเมินตัวป้อน (Inputs Evaluation) เป็นการประเมินที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้ข้อมูล มาตัดสินใจว่า จะใช้ทรัพยากรหรือสรรพกำลังต่าง ๆ ที่มีอยู่เพื่อให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรได้อย่างไร จะขอความช่วยเหลือด้านทรัพยากรและสรรพกำลังจากแหล่งภายนอกดีหรือไม่ จะใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนแบบใดดีที่สุดซึ่งการประเมินตัวป้อนอาจกระทำโดย

- 2.1 จัดทำในรูปของคณะกรรมการ
- 2.2 อาศัยผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่มีผู้ทำเอาไว้แล้ว
- 2.3 ว่าจ้างผู้เชี่ยวชาญมาให้คำปรึกษา
- 2.4 ทำการวิจัยเชิงทดลองเป็นการนำร่อง

อนึ่งขอให้สังเกตว่าวิธีการประเมินตัวป้อนนี้มีแตกต่างกันออกไปมาก นับแต่การใช้วิธีง่าย ๆ โดยอาศัยความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ หรือของคณะกรรมการ ไปจนวิธีการที่ซับซ้อน เช่น การวิจัยเชิงทดลอง ซึ่งทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความต้องการให้มีการเปลี่ยนแปลงมีมากน้อยเพียงไร และข้อมูลที่มีอยู่จะนำมาสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงนั้นมีอยู่มากหรือน้อยนั่นเอง ตัวอย่างเช่น ในสถานการณ์การตัดสินใจแบบ Homeostatic ที่ต้องการให้มีการเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อย แต่ทว่าข้อมูลที่จะมาช่วยสนับสนุนนั้นมีอยู่มากแล้ว ในบางกรณีอาจไม่จำเป็นต้องประเมินผลในลักษณะที่ยุ่งยากซับซ้อนแต่

ประการใด อย่างไรก็ตามถ้าสถานการณ์การตัดสินใจเป็นแบบ Incremental หรือ Neomobilistic ที่ต้องการนำนวัตกรรมบางอย่างมาใช้ในหลักสูตรการประเมินผลเพื่อให้ได้ข้อมูลมาสนับสนุนจำเป็นต้องการใช้วิธีการที่รอบคอบรัดกุมยิ่งขึ้น เพื่อให้ได้ผลที่เที่ยงตรงและเชื่อถือได้นั่นเอง

ฉะนั้นการประเมินตัวบ่อนี้จะช่วยให้เราได้ข้อมูลในการตัดสินใจ ถ้าเราจะจัดการศึกษาตามหลักสูตร เราควรจะขอความร่วมมือและช่วยเหลือจากแหล่งภายนอกหรือไม่ ควรจะหาวิธีการใด วิธีการที่มีอยู่แล้ว หรือวิธีการที่คิดค้นขึ้นมาใหม่ การดำเนินงานในโรงเรียน เช่น การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างครู และนักเรียน ฯลฯ ควรเป็นอย่างไรจึงจะช่วยให้การนำหลักสูตรไปใช้ประสบผลสำเร็จ การประเมินตัวบ่อนี้จะช่วยให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจด้านโครงสร้างหรือการวางรูปแบบในการดำเนินงาน (Structuring Decisions)

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อสืบค้นจุดอ่อนของรูปแบบการดำเนินงานตามที่คาดหวังเอาไว้ หรือจุดอ่อนของการดำเนินงานในชั้นทดลองใช้หลักสูตร เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการเลือกวิธีการต่อไป ฉะนั้นจึงต้องมีการจัดบันทึกผลการประเมินกระบวนการนั้นจำเป็นต้องอาศัยวิธีการหลาย ๆ อย่าง ต่าง ๆ กัน เช่น

- 3.1 การสังเกตแบบมีส่วนร่วมปฏิบัติ
- 3.2 การวิเคราะห์การปะทะสัมพันธ์
- 3.3 การสัมภาษณ์
- 3.4 การใช้แบบสอบถามประเภทมาตราส่วนประมาณค่า
- 3.5 การใช้เขียนรายงานประเภทปลายเปิด

อย่างไรก็ตามในการประเมินกระบวนการนี้ บางครั้งจำเป็นต้องตั้งคณะกรรมการในการประเมินผลขึ้นมาโดยเฉพาะ และให้คณะกรรมการชุดนี้มีเวลาทำการประเมินอย่างเต็มที่ เช่น ถ้าเป็นในสถาบันระดับอุดมศึกษาก็อาจจะได้แก่ทีมงานในหน่วยวิจัยของสถาบันนั่นเอง แต่ถ้าเป็นในโรงเรียนระดับประถมศึกษาอาจจะได้แก่ศึกษานิเทศก์ของจังหวัด เพราะการตั้งครูในโรงเรียนให้ทำหน้าที่ประเมินผลโดยเฉพาะนั้นทำได้ยากเนื่องจากมีข้อจำกัดอยู่หลายอย่าง เช่น เรื่องเวลา ซึ่งมีความจำเป็นมากในกรณีที่สถานการณ์การตัดสินใจเป็นแบบ Incremental และ Neomobilistic เพราะมีข้อมูลที่ช่วยในการตัดสินใจอยู่แล้วน้อยมาก แต่ถ้าหากสถานการณ์การตัดสินใจแบบ Homeostic ซึ่งต้องการให้มีการเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อย ขณะเดียวกันก็มีข้อมูลที่จะนำมาใช้สนับสนุนอย่างเหลือเฟือแล้ว ผู้บริหารและครูในโรงเรียนอาจช่วยกันทำการประเมินก็ได้

การประเมินกระบวนการนี้ให้ข้อมูลที่ช่วยในการตัดสินใจด้านการนำหลักสูตรไปใช้ปฏิบัติจริง ๆ (Implementing Decisions)

4. การประเมินผลผลิต (Products Evaluation) มีจุดมุ่งหมายจะตรวจสอบว่า ผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนนั้นเป็นไปตามที่คาดหวังเอาไว้มากน้อยเพียงใด อาจทำได้โดยการเปรียบเทียบกับเกณฑ์สัมพันธ์กับหลักสูตรอื่นที่มีอยู่ก็ได้

ในกระบวนการการศึกษานั้นการประเมินผลผลิตจะให้ข้อมูลที่นำมาช่วยตัดสินใจว่ามีกิจกรรมทางการศึกษาอะไรบ้างที่ควรทำต่อไป เลิกทำ หรือควรนำมาปรับปรุงแก้ไขเสียใหม่ นอกจากนั้นยังให้ข้อมูลที่จะนำไปเชื่อมหรือสานต่อเข้ากับขั้นตอนอื่น ๆ ของกระบวนการทางการศึกษาได้อีกด้วย เช่น โรงเรียนหนึ่งมีปัญหาครูไม่พอสอนหรือครูมีภาระกิจมากจนไม่มีเวลาจะเตรียมการสอนให้ได้ผล จึงได้คิดนวัตกรรมทางการสอนแบบ RIT (Reduced Instructional Time) ขึ้นมาใช้ เสร็จแล้วก็ทำการประเมินผลผลิตของการเรียนแบบ RIT ดู พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนั้นอยู่ในขั้นที่น่าพอใจเป็นอย่างยิ่ง และยังพบว่านวัตกรรมดังกล่าวมีความพร้อมที่จะไปเผยแพร่ในโรงเรียนอื่น ๆ ที่ประสบปัญหาอย่างเดียวกันได้ เพราะเป็นสิ่งที่ทำได้ง่ายไม่สิ้นเปลืองมากนัก อย่างนี้ผู้บริหารการศึกษาก็อาจใช้ผลจากการประเมินดังกล่าวมาช่วยตัดสินใจประกาศให้โรงเรียนต่าง ๆ นำนวัตกรรมแบบ RIT ไปใช้จัดการเรียนการสอนต่อไป

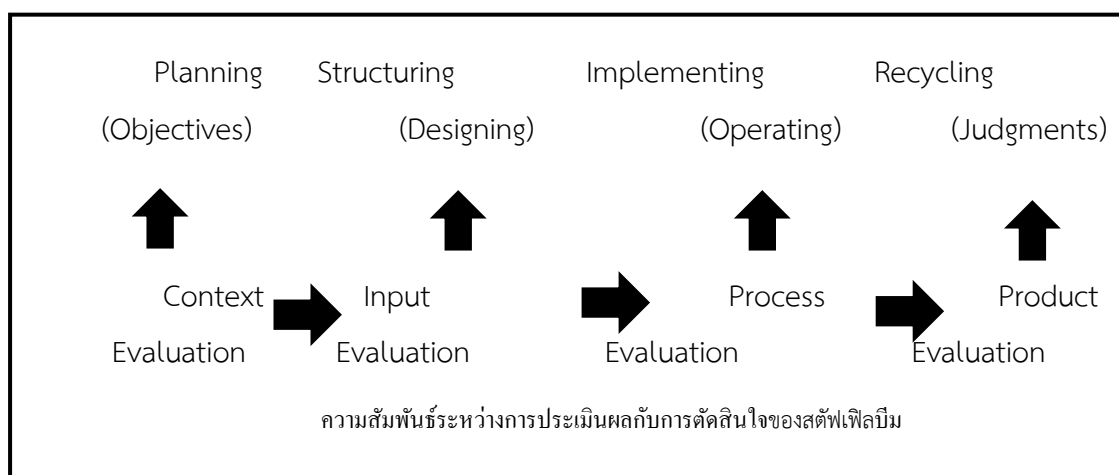
การประเมินผลผลิตนี้จะให้ข้อมูลที่ช่วยในการตัดสินใจว่า จะเก็บรักษาไว้ เลิกใช้ หรือปรับปรุงแก้ไขใหม่ (Recycling Decisions)

เนื่องจากสตัฟเฟิลบีมให้แนวคิดว่าการประเมินผลหลักสูตรนั้นมีสิ่งที่จะต้องประเมินอยู่ 4 อย่าง คือ Context, Input, Process และ Products รูปแบบการประเมินผลของเขาจึงเป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไปว่า เป็น CIPP Model

ความสัมพันธ์ระหว่างการประเมินผลกับการตัดสินใจตามแนวคิดของ สตัฟเฟิลบีม ได้นำเสนอประเด็นที่สอดคล้องดังนี้

1. การตัดสินใจเพื่อการวางแผน (Planning Decisions) เป็นการตัดสินใจที่ใช้ข้อมูลจากการประเมินสภาพแวดล้อมที่ได้นำไปใช้ในการกำหนดจุดประสงค์ของโครงการ ให้สอดคล้องกับแผนการดำเนินงาน
2. การตัดสินใจเพื่อกำหนดโครงสร้างของโครงการ (Structuring Decisions) เป็นการตัดสินใจที่ใช้ข้อมูลจากปัจจัยนำเข้าที่ได้นำไปใช้ในการกำหนดโครงสร้างของแผนงาน และขั้นตอนของการดำเนินการของโครงการ
3. การตัดสินใจเพื่อนำโครงการไปปฏิบัติ (Implementation Decisions) เป็นการตัดสินใจที่ใช้ข้อมูลจากการประเมินกระบวนการ เพื่อพิจารณาควบคุมการดำเนินการให้เป็นไปตามแผน และปรับปรุงแก้ไขการดำเนินการให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด

4. การตัดสินใจเพื่อทบทวนโครงการ (Recycling Decisions) เช่น การตัดสินใจเพื่อใช้ข้อมูลจากการประเมินผลผลิต (Output) ที่เกิดขึ้น เพื่อพิจารณาการยุติ / ล้มเลิก หรือขยายโครงการที่จะนำไปใช้ในโอกาสต่อไป

แผนภาพที่ 9 ความสัมพันธ์ระหว่างการประเมินผลกับการตัดสินใจของสตัฟเฟิลบีม (1971)

ต่อมา สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 2002) ได้เผยแพร่รูปแบบของการประเมินผลแบบใหม่จากเดิมที่ใช้ CIPP Model ซึ่งมีตัวย่อขององค์ประกอบ 4 คำในภาษาอังกฤษ คือ Context, Input, Process และ Product รูปแบบการประเมิน CIPP ได้รวมกรอบแนวคิดเพื่อเป็นแนวทางสำหรับการประเมินโปรแกรม โครงการ บุคลากร ผลผลิต องค์กร และระบบ เนื่องจากประเด็นในรายการที่ใช้ในการประเมินยังมีช่องว่างค่อนข้างมากและไม่มีความละเอียดเท่าที่ควร จึงอาจทำให้สูญเสียประเด็นบางอย่างในการประเมิน กล่าวคือ Context มุ่งที่จะประเมินว่า อะไรมีความจำเป็นที่จะต้องทำการประเมิน Input มุ่งที่คำตอบที่ว่า จะทำการประเมินอย่างไร Process มุ่งตอบคำถามที่ว่าสิ่งที่ทำการประเมินนั้นถูกต้องหรือไม่ และ Product มุ่งที่ว่าประสบความสำเร็จแค่ไหน และได้มีการสร้างแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ที่ยึดรูปแบบการประเมินแบบ CIPP ในครั้งแรกเมื่อปี ค.ศ.1966 สตัฟเฟิลบีม โดยมีองค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ คือ Context, Input, Process, และ Product และได้รับการปรับปรุงครั้งที่ 2 ในปี ค.ศ.1967 สตัฟเฟิลบีม (1967) โดยมุ่งประเมินให้องค์กับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ปรับปรุงครั้งที่ 3 ในปี 1971 สตัฟเฟิลบีม (1971) โดยการปรับปรุงในครั้งนี้ได้ตั้งกำหนดให้ประเด็นที่ใช้ในการประเมินทั้ง 4 นั้นสอดคล้องกับกรอบแนวคิด การปรับปรุงครั้งที่ 4 ในปี ค.ศ.1972 สตัฟเฟิลบีม (1972) โดยการปรับปรุงในครั้งนี้ทำให้สามารถทำการประเมินได้ทั้งการ

ประเมินในระหว่างการประเมิน (Formative Evaluation) และการประเมินเพื่อการสรุปรวม (Summative Evaluation)

จนกระทั่งในปี ค.ศ.2002 เป็นการปรับปรุงเป็นครั้งที่ 5 พบว่า ในส่วนของการประเมินด้านผลผลิตนั้น ๆ ได้แบ่งประเด็นในการประเมินให้มีความละเอียดมากขึ้น โดยแบ่งออกเป็น 4 ประเด็นดังนี้ คือ ผลกระทบ (Impact) ประสิทธิภาพ (Effectiveness) ความยั่งยืน (Sustainability) การนำผลการประเมินไปใช้ (Transportability) รวมทั้งหมด 10 ประเด็น ดังนี้ 1) Contractual Agreements 2) Context 3) Input 4) Process 5) Impact 6) Effectiveness 7) Sustainability 8) Transportability 9) Meta Evaluation และ 10) Synthesis Report เพื่อให้เกิดความมั่นใจในผลการประเมินความต่อเนื่อง

หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555)

ปรัชญา

หลักสูตรวิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เป็นหลักสูตรที่เน้นการจัดการศึกษาด้านภาษาไทยที่มีคุณภาพ เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ความสามารถทางภาษาไทย มีทักษะในการถ่ายทอดความรู้ ค้นคว้าวิจัยเพื่อแก้ปัญหการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย พร้อมทั้งยึดมั่นในสัจธรรมและคุณธรรม รับผิดชอบต่อสังคม ใส่ใจฝึกฝนตน ให้เป็นผู้รู้จริง คิดเป็น ปฏิบัติได้ สามารถครองตน ครองคน และครองงานด้วยมโนธรรม

ความสำคัญ

หลักสูตรวิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มุ่งผลิตบัณฑิตให้เป็นผู้รอบรู้และลึกซึ้งในศิลปวิทยาการ มีทักษะและสามารถประยุกต์ศิลปวิทยาการสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ มีคุณธรรม จรรยา และศรัทธาในอาชีพ ในฐานะผู้ที่จะเป็นบุคลากรทางการศึกษาและสมาชิกที่ดีของสังคมไทย

วัตถุประสงค์

1. ผลิตบัณฑิตเพื่อเป็นครูที่มีความรู้ ความสามารถทางการสอนภาษาไทย
2. ผลิตบัณฑิตวิชาชีพครูที่มีความรู้ทางภาษาไทยและสามารถนำความรู้เหล่านั้นไปใช้ประโยชน์เพื่ออนุรักษ์และพัฒนาภาษาไทยให้ดำรงบทบาทและความสำคัญต่อสังคมอย่างทัดเทียมกับวิทยาการอื่นต่อไปอย่างต่อเนื่อง
3. ผลิตบัณฑิตที่สามารถใช้ความรู้ภาษาไทยเป็นเครื่องมือในการสื่อสารและค้นคว้าวิทยาการต่างๆ ตลอดจนจนเพื่อการศึกษาต่อในระดับสูง
4. ผลิตบัณฑิตที่มีคุณธรรม จริยธรรม ศรัทธาในวิชาชีพครู มีจรรยาบรรณและเป็นผู้ที่มีความรู้ คุณภาพของสังคม

แผนพัฒนาปรับปรุง

แผนการพัฒนา/เปลี่ยนแปลง	กลยุทธ์	หลักฐาน/ตัวบ่งชี้
ปรับปรุงหลักสูตรวิชาภาษาไทยให้เป็นไปตามมาตรฐานไม่ต่ำกว่าที่ สกอ. กำหนด ภายใน	ติดตามและประเมินหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ	1. เอกสารการปรับปรุงหลักสูตร 2. รายงานผลการประเมิน

แผนการพัฒนา/เปลี่ยนแปลง	กลยุทธ์	หลักฐาน/ตัวบ่งชี้
ระยะเวลา 5 ปี		หลักสูตร
ปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัย และสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ภายในระยะเวลา 5 ปี	ติดตามการเปลี่ยนแปลงตามความต้องการของหน่วยงาน องค์กร และสถานประกอบการ	1.รายงานผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต 2.ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจในด้านความรู้ เจตคติ ทักษะความสามารถในการทำงานโดยเฉลี่ยในระดับดี
แผนการส่งเสริมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ภายในระยะเวลา 5 ปี	1. เพิ่มพูนทักษะ/ความรู้แก่อาจารย์ เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2. พัฒนาระบบสารสนเทศที่สนับสนุนการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง 3. ส่งเสริมการประเมินผลที่เน้นพัฒนาการของผู้เรียน 4. จัดกิจกรรมเสริมนอกหลักสูตรที่เน้นทักษะการเรียนรู้ทั้ง 6 ด้าน ตามกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2552	1. มีกิจกรรมการอบรมเพิ่มพูนทักษะแก่คณาจารย์ 2. ผลการประเมินประสิทธิภาพการจัดการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3. ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อระบบสารสนเทศที่สนับสนุนการเรียนรู้ด้วยตนเอง 4. จำนวนรายวิชาที่ใช้การประเมินผลที่เน้นพัฒนาการของผู้เรียน 5. ผลการประเมินการมีส่วนร่วมของผู้เรียนในการจัดการเรียนการสอน กิจกรรมทางวิชาการและกิจกรรมอื่น ๆ ของคณะ

แผนการพัฒนา/เปลี่ยนแปลง	กลยุทธ์	หลักฐาน/ตัวบ่งชี้
แผนการพัฒนาทักษะการสอน/ การประเมินผลของอาจารย์ตาม ผลการเรียนรู้ให้ครบทั้ง 6 ด้าน ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2552 ภายในระยะเวลา 5 ปี	พัฒนาทักษะการสอนของ อาจารย์ที่เน้นการสอนด้าน คุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ ทักษะทางปัญญา ทักษะ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบ ทักษะในการ วิเคราะห์และสื่อสาร	1. จำนวนโครงการการพัฒนา ทักษะการสอนและการ ประเมินผลการเรียนรู้ทั้ง 6 ด้าน 2. ระดับความพึงพอใจของ นักศึกษาต่อทักษะการสอนของ อาจารย์ที่มุ่งผลการเรียนรู้ทั้ง 6 ด้าน

หลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน

หลักสูตร

จำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 166 หน่วยกิต

โครงสร้างหลักสูตร

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	จำนวนไม่น้อยกว่า	31	หน่วยกิต
วิชาบังคับ	จำนวน	9	หน่วยกิต
วิชาบังคับเลือก	จำนวนไม่น้อยกว่า	12	หน่วยกิต
กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์	จำนวนไม่น้อยกว่า	3	หน่วยกิต
กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์	จำนวนไม่น้อยกว่า	3	หน่วยกิต
กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์กับวิทยาศาสตร์	จำนวนไม่น้อยกว่า	3	หน่วยกิต
วิชาเลือกที่กำหนดโดยคณะวิชา	จำนวน	10	หน่วยกิต
หมวดวิชาเฉพาะด้าน	จำนวนไม่น้อยกว่า	129	หน่วยกิต
วิชาชีพครู	จำนวนไม่น้อยกว่า	50	หน่วยกิต
วิชาชีพครูบังคับ	จำนวน	42	หน่วยกิต
วิชาชีพครูเลือก	จำนวนไม่น้อยกว่า	8	หน่วยกิต
วิชาเอก	จำนวนไม่น้อยกว่า	79	หน่วยกิต
วิชาเอกบังคับ	จำนวน	69	หน่วยกิต

วิชาการสอนเอกวิชาเอก	จำนวนไม่น้อยกว่า 6	หน่วยกิต
วิชาเอกเลือก	จำนวนไม่น้อยกว่า 4	หน่วยกิต
หมวดวิชาเลือกเสรี	จำนวนไม่น้อยกว่า 6	หน่วยกิต

รายวิชา ประกอบด้วย

1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

นักศึกษาทุกสาขาวิชาต้องศึกษารายวิชาหมวดศึกษาทั่วไปไม่น้อยกว่า 31 หน่วยกิต ประกอบด้วย

1.1 วิชาบังคับ จำนวน 9 หน่วยกิต ประกอบด้วย

กลุ่มวิชาภาษา

081 101	ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร (Thai for Communication)	3(3-0-6)
081 102	ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน (English for Everyday Use)	3(2-2-5)
081 103	การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ (English Skill Development)	3(2-2-5)

1.2 วิชาบังคับเลือก จำนวนไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต

โดยเลือกจากทุกกลุ่มต่อไปนี้ จำนวนไม่น้อยกว่ากลุ่มละ 3 หน่วยกิต

กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์

082 101	มนุษย์กับศิลปะ (Man and Art)	3(3-0-6)
082 102	มนุษย์กับการสร้างสรรค์ (Man and Creativity)	3(3-0-6)
082 103	ปรัชญากับชีวิต (Philosophy and Life)	3(3-0-6)
082 104	อารยธรรมโลก (World Civilization)	3(3-0-6)
082 105	อารยธรรมไทย (Thai Civilization)	3(3-0-6)

กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์

083 101	มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม (Man and His Environment)	3(3-0-6)
083 102	จิตวิทยากับมนุษยสัมพันธ์ (Psychology and Human Relations)	3(3-0-6)
083 103	หลักการจัดการ (Principles of Management)	3(3-0-6)
083 104	กีฬาศึกษา (Sport Education)	3(2-2-5)
083 105	การเมือง การปกครองและเศรษฐกิจไทย (Thai Politics, Government and Economy)	3(3-0-6)
กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์		
084 101	อาหารเพื่อสุขภาพ (Food for Health)	3(3-0-6)
084 102	สิ่งแวดล้อม มลพิษและพลังงาน (Environment, Pollution and Energy)	3(3-0-6)
084 103	คอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Computer, Information Technology and Communication)	3(3-0-6)
084 105	โลกแห่งเทคโนโลยีและนวัตกรรม (World of Technology and Innovation)	3(3-0-6)

1.3 รายวิชาศึกษาทั่วไปที่กำหนดโดยคณะศึกษาศาสตร์ จำนวน 10 หน่วยกิต
ประกอบด้วย

465 258	การเขียนเพื่อการสื่อสาร (Writing for Communication)	2(2-0-4)
466 221	ภาษาอังกฤษเพื่อวิชาการ 1 (English for Academic Purposes I)	3(3-0-6)
466 222	ภาษาอังกฤษเพื่อวิชาการ 2 (English for Academic Purposes II)	3(3-0-6)
467 253	ชุมชนศึกษา (Community Studies)	2(2-0-4)

2. หมวดวิชาเฉพาะ จำนวนไม่น้อยกว่า 129 หน่วยกิต ประกอบด้วย

2.1 วิชาชีพครู จำนวนไม่น้อยกว่า 50 หน่วยกิต ประกอบด้วย

2.1.1 วิชาชีพครูบังคับ จำนวน 42 หน่วยกิต

461 101	หลักและระบบการจัดการศึกษา (Principles and Systems of Educational Management)	2(2-0-4)
462 200	การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู (Experience for Teachers)	2(1-2-3)
462 201	การพัฒนาหลักสูตร (Curriculum Development)	2(1-2-3)
462 202	วิธีสอนทั่วไป (Methods of Teaching)	2(2-0-4)
463 201	จิตวิทยาการศึกษา (Educational Psychology)	2(2-0-4)
463 202	การแนะแนวเบื้องต้น (Introduction to Guidance)	2(2-0-4)
464 211	ปรัชญาและทฤษฎีทางการศึกษา (Philosophy and Theories in Education)	2(1-2-3)
464 230	การวัดและประเมินผลการศึกษา (Educational Measurement and Evaluation)	2(1-2-3)
464 340	สถิติเพื่อการวิจัยทางการศึกษา (Statistics for Research in Education)	2(2-0-4)
464 350	การวิจัยทางการศึกษา (Educational Research)	2(2-0-4)
465 251	วาทกรรมสำหรับครู (Speech for Teachers)	2(1-2-3)
465 501	การฝึกปฏิบัติการสอนภาษาไทย 1 (Thai Teaching Practice I)	6(0-12-6)
465 502	การฝึกปฏิบัติการสอนภาษาไทย 2 (Thai Teaching Practice II)	6(0-12-6)
467 261	การพัฒนาวิชาชีพครู (Teacher' Professional Development)	2(2-0-4)

467 359	อาเซียนศึกษา (ASEAN Studies)	2(2-0-4)
468 101	นวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสารการศึกษา (Innovation Information Technology and Communication for Education)	2(1-2-3)
468 201	สื่อการศึกษา การจัดแหล่งเรียนรู้และสิ่งแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ (Educational Media Learning Resources and Learning Environment Management)	2(1-2-3)

**2.1.2 วิชาชีพครูเลือก ไม่น้อยกว่า 8 หน่วยกิต
ให้เลือกเรียนรายวิชาต่อไปนี้**

461 201	โครงสร้างการบริหารการศึกษาไทย (Thai Educational Administrative Structure)	2(2-0-4)
461 202	ระเบียบวิธีปฏิบัติราชการ (Official Regulations and Practice)	2(2-0-4)
461 207	มนุษยสัมพันธ์ในการบริหาร (Human Relations in Administration)	2(2-0-4)
461 301	การนิเทศการศึกษา (Educational Supervision)	2(2-0-4)
461 304	กฎหมายและระเบียบในการบริหารโรงเรียน (Laws and Regulations for School Administration)	2(2-0-4)
461 405	การบริหารกิจกรรมนักเรียน (Student Activities Administration)	2(2-0-4)
461 421	การประกันคุณภาพการศึกษา (Quality Assurance in Education)	2(2-0-4)
462 104	การมัธยมศึกษา (Secondary Education)	2(2-0-4)
462 204	การสอนโครงงานในโรงเรียน (Project Teaching in School)	2(1-2-3)
462 303	ฝึกปฏิบัติการสอนในห้องทดลอง (Laboratory Experience Teaching Practice)	2(1-2-3)
463 101	จิตวิทยาเบื้องต้น	3(3-0-6)

	(Introduction to Psychology)	
463 116	จิตวิทยาพัฒนาการ (Developmental Psychology)	2(2-0-4)
463 218	ความบกพร่องในการเรียนรู้ (Learning Disabilities)	3(3-0-6)
464 111	การศึกษาเบื้องต้น (Introduction to Education)	2(2-0-4)
464 112	การศึกษาไทย (Thai Education)	2(2-0-4)
464 113	การศึกษาเปรียบเทียบ (Comparative Education)	2(2-0-4)
464 236	การประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment)	3(3-0-6)
464 237	การประเมินคุณภาพการศึกษา (Educational Quality Assessment)	3(3-0-6)
464 238	การจัดโครงการนันทนาการในโรงเรียนและชุมชน (School and Community Recreation Program)	2(2-0-4)
464 240	การประยุกต์ใช้ไมโครคอมพิวเตอร์ในการรายงานผลการศึกษา (Microcomputer Applications in Educational Reports)	2(1-2-3)
464 241	ฐานข้อมูลทางการศึกษา (Educational Data Base)	3(2-2-5)
464 243	การคิดวิพากษ์ทางการศึกษา (Critical Thinking for Education)	3(3-0-6)
464 247	การประเมินโครงการในสถานศึกษา (Project Evaluation in Basic Education Institution)	2(2-0-4)
464 351	การวิจัยเบื้องต้นทางการศึกษา (Introduction to Educational Research)	2(1-2-3)
467 100	วิกฤตและทางรอดในการพัฒนาที่ยั่งยืน (Critical and Survival in Sustainable Development)	2(2-0-4)
467 216	การศึกษากับสิ่งแวดล้อม (Education and Environment)	2(2-0-4)

467 357	ลูกเสือ- เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ (Venturing Boy and Girl Scouting)	2(1-2-3)
469 150	การศึกษานอกระบบ (Non formal Education)	2(2-0-4)
469 251	การศึกษาตามอัธยาศัย (Informal Education)	2(2-0-4)
469 252	ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการศึกษา (Local Wisdom for Education)	2(2-0-4)
470 101	การศึกษาปฐมวัย (Early Childhood Education)	2(2-0-4)
471 101	การประถมศึกษา (Elementary Education)	2(2-0-4)
471 313	ลูกเสือสำรองและเนตรนารี (Cub Boy Scouting and Girl Guiding)	2(1-2-3)

2.2 วิชาเอก จำนวนไม่น้อยกว่า 79 หน่วยกิต ประกอบด้วย

2.2.1 วิชาบังคับ จำนวน 75 หน่วยกิต แบ่งเป็น

(1) กลุ่มการใช้ภาษา (การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน จำนวน 18 หน่วยกิต

465 140	ศิลปะการอ่าน (The Art of Reading)	3(2-2-5)
465 342	ภาษาไทยเพื่อกิจธุระ (Thai for Official Purposes)	3(3-0-6)
465 344	การเขียนร้อยแก้วเชิงสร้างสรรค์ (Creative Writing in Thai Prose)	3(3-0-6)
465 345	การเขียนร้อยกรองเชิงสร้างสรรค์ (Creative Writing in Thai Poetry)	3(3-0-6)
465 452	การพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทยเชิงวิชาการ (Development of Thai Academic Reading and Writing Skills)	3(2-2-5)
465 453	สัมมนาการใช้ภาษาไทย (Seminar on Thai Language Usage)	3(2-2-5)

(2) กลุ่มภาษาและภาษาศาสตร์		จำนวน 21 หน่วยกิต
465 112	ภาษาศาสตร์เบื้องต้นสำหรับครู (Introduction to Linguistics for Teachers)	3(3-0-6)
465 217	การศึกษาภาษาไทยเชิงสังคมวิทยา (Sociological Aspects of the Thai Language)	3(3-0-6)
465 218	หลักภาษาไทยสำหรับครู (Thai Grammar for Teachers)	3(3-0-6)
465 310	แนวคิดทางหลักภาษาไทย (Concepts in Thai Grammar)	3(3-0-6)
465 315	ภาษาต่างประเทศในภาษาไทย (Foreign Languages in the Thai Language)	3(3-0-6)
465 411	พัฒนาการของภาษาไทย (Development of the Thai Language)	3(3-0-6)
465 419	แนวคิดการเรียนรู้ภาษาที่สอง (Concepts of Second Language Acquisition)	3(3-0-6)
(3) กลุ่มวรรณกรรมและวรรณคดี		จำนวน 21 หน่วยกิต
465 120	แนวทางการศึกษาวรรณคดี (Literary Approaches)	3(3-0-6)
465 221	พัฒนาการของวรรณคดีไทย (Development of Thai Literature)	3(3-0-6)
465 232	คติชนวิทยา (Thai Folklore)	3(3-0-6)
465 323	วรรณกรรมศาสนา (Religious Literature)	3(3-0-6)
465 326	การวิจารณ์วรรณคดีไทย (Thai Literary Criticism)	3(3-0-6)
465 427	วรรณกรรมเอกของไทย (Masterpieces of Thai Literature)	3(3-0-6)

- 465 430 อิทธิพลวรรณกรรมต่างประเทศต่อวรรณกรรมไทย 3(3-0-6)
(Influence of Foreign Literature on Thai Literature)

(4) กลุ่มหลักสูตร จำนวน 9 หน่วยกิต

- 465 300 การพัฒนาหนังสือเรียนภาษาไทย 3(3-0-6)
(Thai Language Textbook Development)
- 465 404 การศึกษารายบุคคล 3(0-6-3)
(Individual Study)
- 465 405 การวิจัยเพื่อการเรียนการสอนภาษาไทย 3(3-0-6)
(Research Studies for Thai Language Learning and Teaching)

2.2.2 กลุ่มวิชาการสอนวิชาเอก จำนวน 6 หน่วยกิต

- 465 401 วิธีสอนภาษาไทย 3(3-0-6)
(Methods of Teaching Thai)
- 465 402 การพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ภาษาไทย 3(3-0-6)
(Development of Measurement and Evaluation in Teaching Thai)

2.2.3 วิชาเลือก ไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต โดยให้เลือกรายวิชา ดังต่อไปนี้

(1) กลุ่มการใช้ภาษา (การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน)

- 465 243 ภาษาเพื่อการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ 2(2-0-4)
(Language for Advertising and Public Relations)
- 465 341 ศิลปะการอ่านทำนองเสนาะ 2(2-0-4)
(The Art of Reading Thai Poetry)
- 465 450 สัมมนางานเขียนร้อยแก้ว 2(2-0-4)
(Seminar on Thai Prose)
- 465 451 สัมมนางานเขียนร้อยกรอง 2(2-0-4)
(Seminar on Thai Poetry)

(2) กลุ่มภาษาและภาษาศาสตร์

- 465 214 ภาษากับวัฒนธรรมไทย 2(2-0-4)
(Language and Thai Culture)
- 465 316 การศึกษาภาษาไทยเชิงจิตวิทยา 2(2-0-4)
(Psychological Aspects of the Thai Language)

- 465 413 การอนุรักษ์และพัฒนาภาษาไทย 2(2-0-4)
(Preservation and Development of the Thai Language)

(3) กลุ่มวรรณกรรมและวรรณคดี

- 465 222 โลกทัศน์จากวรรณกรรมไทย 2(2-0-4)
(World views in Thai Literary Works)
- 465 225 วรรณกรรมบทละครไทย 2(2-0-4)
(Thai Dramatic Literature)
- 465 324 เพลงไทยจากวรรณกรรม 2(2-0-4)
(Thai Songs from Literary Works)
- 465 328 วรรณกรรมไทยสมัยรัชกาลที่ 1-4 2(2-0-4)
(Thai Literature in the Reigns of King Rama I-King Rama IV)
- 465 329 วรรณกรรมไทยสมัยรัชกาลที่ 5-7 2(2-0-4)
(Thai Literature in the Reigns of King Rama V-King Rama VII)
- 465 431 วรรณกรรมนิทานพื้นบ้านไทย 2(2-0-4)
(Thai Folktale Literature)

(4) หมวดหลักสูตร

- 465 403 เหตุการณ์ปัจจุบันในการสอนภาษาไทย 2(2-0-4)
(Current Events in Teaching Thai)

3. หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

ให้นักศึกษาเลือกรายวิชาที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยศิลปากร ตามความถนัดและความสนใจ

หมายเหตุ การนับหน่วยกิตในแต่ละหมวดวิชา ให้นับเป็นรายวิชาจะแยกนับหน่วยกิตรายวิชาใดวิชาหนึ่งไปไว้ทั้งสองหมวดวิชาไม่ได้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตรทั้งงานวิจัยในประเทศ และต่างประเทศ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

งานวิจัยในประเทศ

วชิระ จันทราช (2554) ได้ประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร และเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยใช้รูปแบบ CIPPI Model ของ Danial L. Stufflebeam กลุ่มประชากรที่ให้ข้อมูล คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ คณาจารย์ บัณฑิต นักศึกษาปัจจุบัน ผู้ใช้บัณฑิต ผู้บริหารคณะศึกษาศาสตร์ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูพี่เลี้ยง และเอกสารที่เกี่ยวข้อง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ผลการวิจัยพบว่า

1. ด้านสภาพแวดล้อม (Context) ในเรื่องแผนการดำเนินงานของสาขาวิชา คณาจารย์ในสาขาและภาควิชาควรมีการวางแผนประชุมร่วมกันเรื่องการพัฒนาอาจารย์รุ่นใหม่ สาขามีจุดแข็งคือความรู้ความสามารถของคณาจารย์และหลักสูตรมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับ ส่วนจุดอ่อนคือระดับความสามารถของนักศึกษาแรกเข้าไม่สูงนักเนื่องจากศึกษาศาสตรมีใช้คณะแรก ๆ ที่นักเรียนสนใจ
2. ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบย่อยได้รับคะแนนการประเมินระดับมาก เช่น วัตถุประสงค์ของหลักสูตร คุณสมบัติผู้เรียน/การสอบคัดเลือก อย่างไรก็ตาม มีข้อเสนอแนะว่า ควรเพิ่มเติมการเชื่อมโยงกับชุมชนในวัตถุประสงค์ นอกจากนี้ยังมีข้อเสนอแนะสำหรับองค์ประกอบย่อยอื่นอีก ได้แก่ ควรยกเลิก หรือปรับปรุงบางรายวิชาที่เนื้อหาซ้ำซ้อน เพิ่มจำนวนวัสดุอุปกรณ์สำหรับการค้นคว้า เช่น คอมพิวเตอร์ และสิ่งพิมพ์ทางวิชาการ
3. ด้านกระบวนการ (Process) ทุกองค์ประกอบย่อยของการประเมินได้รับระดับความพึงพอใจจากกลุ่มตัวอย่างในระดับมากถึงมากที่สุด ได้แก่ พฤติกรรมผู้สอน การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ การจัดการเรียนการสอน แต่ก็มีข้อเสนอแนะดังนี้ ควรเพิ่มภาระงานด้านการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ควรมีเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจนและต่อเนื่องในการจัดการเรียนการสอน และควรมีการประชุมร่วมกันระหว่างบุคลากรของคณะและสถานศึกษาเรื่องการฝึกสอน
4. ด้านผลผลิต (Product) ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของบัณฑิตแสดงให้เห็นว่าหลักสูตรได้รับการยอมรับจากประชาคมเป็นอย่างดี จากการศึกษาภาวะการมีงานทำหรือการศึกษาต่อของบัณฑิต นอกจากนี้ผู้ใช้นักศึกษายังแสดงระดับความพึงพอใจต่อบัณฑิตในระดับมากอีกด้วย

5. ด้านผลกระทบ (Impact) ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อผลการปฏิบัติงานของบัณฑิตในระดับมาก มีเพียงข้อเสนอแนะเดียวคือ บัณฑิตควรประเมินผลงานของตนเองและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

โดยสรุป หลักสูตรมีระดับคุณภาพหรือการมีผลผลิตตามวัตถุประสงค์ในระดับดี สมควรที่จะดำเนินการต่อไป เพียงแต่ต้องปรับปรุงองค์ประกอบย่อยบางประเด็นเพื่อให้มีคุณภาพมากขึ้น

ดวงใจ เขมวรัตน์ และคณะ (2555) ได้ประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยจุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เพื่อประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยใช้แบบจำลองของชิป (CIPP Model) เป็นรูปแบบในการประเมิน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักศึกษา จำนวน 125 คน คณาจารย์ จำนวน 14 คน บัณฑิต จำนวน 17 คน และผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 11 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม มาตรฐานส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 4 ฉบับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้ 1) ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับ การประเมินบริบท พบว่า ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ด้านองค์ประกอบของหลักสูตร ด้านโครงสร้างของหลักสูตร และด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตร ทุกด้านมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง 2) ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการประเมินปัจจัยเบื้องต้น พบว่า ด้านคุณลักษณะของอาจารย์ และด้านคุณลักษณะของนักศึกษา มีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนด้านสิ่งที่สนับสนุนทางการศึกษามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง 3) ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการประเมินกระบวนการ พบว่า ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ด้านการจัดการการเรียนการสอน และด้านการฝึกประสบการณ์มีความเหมาะสมในระดับมาก และ 4) ระดับความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการประเมินผลผลิต พบว่า ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ และด้านความรู้ความสามารถที่ส่งผลต่อการทำงาน มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง ส่วนด้านคุณธรรมจริยธรรม มีความพึงพอใจในระดับมาก

ดลนภา การักษ์ (2557) ได้ประเมินโครงการส่งเสริมเด็กดีมีคุณธรรมเข้าศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน เพื่อประเมินผลการดำเนินงานของโครงการด้านบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต และผลกระทบ โดยมีผู้ให้ข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้จำนวน 6 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มผู้บริหารมหาวิทยาลัย และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 2) กลุ่มประธานหลักสูตร 3) กลุ่มคณะกรรมการดำเนินงาน 4) กลุ่มนิสิตปัจจุบัน 5) กลุ่มบัณฑิต และ 6) กลุ่มผู้ใช้บัณฑิต ในการประเมินโครงการครั้งนี้ประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบชิปปี้โอ (CIPPI Model) ของสตฟเฟิลบีม (Stufflebeam) โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method Research) ทั้งวิธีการเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และวิธีการเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เครื่องมือใน

การศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์และสรุปประเด็นสำคัญจากการสัมภาษณ์ ผลการวิจัยพบว่า 1) การประเมินบริบท ด้านวัตถุประสงค์ พบว่า มีความเหมาะสมสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในระดับมากถึงมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.10-4.67) ด้านวิสัยทัศน์ พันธกิจของมหาวิทยาลัย และนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พบว่า โครงการมีความสอดคล้องในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.05-4.40) ด้านความต้องการของผู้เรียน พบว่า โครงการมีความสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียนในระดับมากถึงมากที่สุด ($\bar{x}$ = 3.71-4.52) 2) การประเมินปัจจัยนำเข้า ด้านคุณสมบัติและเกณฑ์การคัดเลือก พบว่า มีความเหมาะสม ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.00-4.42) ด้านความรู้ของนิสิตต่อการมาศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี พบว่า มีเพียงพอในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.52-4.38) ด้านปัจจัยสนับสนุนโครงการ ได้แก่ บุคลากร วัสดุ อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกและงบประมาณ พบว่า มีความเหมาะสมและเพียงพอในการดำเนินโครงการในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.53-4.29) ด้านจำนวนการรับนิสิต พบว่า มีความเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.74-4.22) ด้านกระบวนการคัดเลือกของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พบว่า มีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.24-4.26) ด้านประชาสัมพันธ์การรับสมัคร พบว่า มีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.58-4.07)

กรภัสสร อินทรบำรุง (2558) ได้ประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรโดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร และ 2) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ผลวิจัยพบว่า 1) ด้านสภาวะแวดล้อม (Context) สภาพแวดล้อมในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า แผนการดำเนินงานของสาขาวิชา คณาจารย์ในสาขาวิชาและภาควิชาควรมีแผนงานพัฒนาอาจารย์โดยการเพิ่มจำนวนอาจารย์ให้เพียงพอ จุดแข็งของสาขาวิชาคือ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ ส่วนจุดอ่อนของสาขาวิชาคือ สาขาวิชามีจำนวนอาจารย์น้อย ไม่เพียงพอต่อการภาระงานสอนเนื่องจากเป็นสาขาที่เปิดใหม่ วัตถุประสงค์ของหลักสูตรเป็นไปตามมาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา โครงสร้างและเนื้อหาสาระของหลักสูตรสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร

2) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ปัจจัยนำเข้าในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า องค์ประกอบย่อยได้รับคะแนนประเมินระดับมาก เช่น คุณสมบัติของผู้เรียนและการสอบคัดเลือก คุณสมบัติของคณาจารย์/ อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ มีข้อเสนอแนะ

สำหรับบางองค์ประกอบย่อย ได้แก่ ควรเพิ่มจำนวนวัสดุอุปกรณ์สำหรับการค้นคว้า เช่น คอมพิวเตอร์ และระบบงานอินเทอร์เน็ต

3) ด้านกระบวนการ (Process) กระบวนการในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกองค์ประกอบย่อยของการประเมินได้รับคะแนนประเมินระดับมาก ได้แก่ พฤติกรรมการจัดการเรียนการสอน พฤติกรรมการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอน และการให้บริการและการสนับสนุน มีข้อเสนอแนะคือ ควรจัดให้มีการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตั้งแต่ภาพ การศึกษาต้น

4) ด้านผลผลิต (Product) ผลผลิตในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า บัณฑิตสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรทุกคน และส่วนใหญ่ทำงานตรงตามสาขา นอกจากนี้ ผู้ใช้บัณฑิตยังมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของบัณฑิตในระดับมากทุกด้าน

5) ด้านผลกระทบ (Impact) ผลกระทบในภาพรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อผลการปฏิบัติงานของบัณฑิตในระดับมาก มีข้อเสนอแนะคือ บัณฑิตควรประเมินผลงานของตนเองและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

อิสเรศ พิพัฒน์มงคลพร (2556) ได้วิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา พ.ศ. 2547 การวิจัยครั้งนี้โดยใช้รูปแบบ CIPP Model เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้การตรวจสอบเอกสารหลักสูตร สอบถาม และสัมภาษณ์ความคิดเห็น กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย บัณฑิตสาขาวิชาการประถมศึกษา ปีการศึกษา 2551 จำนวน 14 คน นักศึกษาสาขาวิชาการ ประถม 4 – 5 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 45 คน ผู้ใช้บัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา จำนวน 10 คน อาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้สอนรายวิชา ต่าง ๆ และในสาขาวิชาการประถมศึกษา จำนวน 5 คน และผู้บริหารคณะ ศึกษาศาสตร์ จำนวน 5 คน ผลการวิจัยพบว่า 1. ผลการประเมินด้านสภาวะแวดล้อม ในภาพรวมและรายด้าน แผนการดำเนินงาน ของภาควิชา/สาขาวิชา และจุดแข็งและจุดอ่อน พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 2. ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า ในภาพรวมและรายด้าน คณาจารย์/ และงบประมาณในการ ผลิต บัณฑิต พบว่า มีความเหมาะสมในระดับมาก 3. ผลการประเมินด้านกระบวนการ ในภาพรวมและราย พฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ พฤติกรรมการเรียนรู้ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ การจัดการเรียน การ สอน การให้บริการสนับสนุน และการบริหารหลักสูตร พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มาก 4. ผลการประเมินด้านผลผลิต นักศึกษา คิดเป็น ร้อยละ 100.00 มีงานทำคิดเป็นร้อยละ 93.33 และ ทำงานตรงสาขาร้อยละ 86.67 และผู้ใช้ บัณฑิตเห็นว่าคุณลักษณะบัณฑิตในภาพรวม มีความ เหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกด้าน 5. ผลการประเมินด้านผลกระทบ คุณลักษณะ ต่อการปฏิบัติงาน ของบัณฑิต พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ชลธิชา หอมฟุ้งและคณะ (2558) ได้วิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย และ 2) ศึกษาแนวทางการพัฒนา ปรับปรุงหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร งานวิจัยนี้ใช้แนวคิดชิปปิไอ (CIPPi model) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บัณฑิต นักศึกษา ผู้ใช้ บัณฑิต คณาจารย์ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารคณะศึกษาศาสตร์ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูพี่เลี้ยง เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ มีผลการวิจัยดังนี้ 1) ด้านสภาพแวดล้อม ผลการประเมินเฉลี่ยอยู่ในระดับดี สาขามีจุดแข็ง คือคณาจารย์มีความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ และหลักสูตรมีคุณภาพ 2) ด้านปัจจัยนำเข้า มีผลการประเมินเฉลี่ยในระดับดี ทั้งนี้มีข้อเสนอแนะด้าน หนังสือ ตำรา ควรเพิ่มให้เพียงพอ ห้องคอมพิวเตอร์ควร ปรับปรุง 3) ด้านกระบวนการ มีผลการประเมินเฉลี่ยในระดับดี 4) ด้านผลผลิต นักศึกษาจบการศึกษาตาม หลักสูตร คิดเป็น 100 % บรรจุเป็นครูร้อยละ 82.93 ศึกษาต่อร้อยละ 12.20 ทั้งศึกษาต่อและทำงานร้อยละ 4.88 และ 5) ด้านผลกระทบ ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิตในระดับมาก

งานวิจัยต่างประเทศ

เฟอร์ดาร์ ตุง (Ferda TUNC, 2010) ได้วิจัยเรื่อง การประเมินผลโปรแกรมการสอนภาษาอังกฤษ ของมหาวิทยาลัย โดยใช้รูปแบบ CIPP การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินประสิทธิภาพของ มหาวิทยาลัยอังการา โรงเรียน เตรียมอุดมศึกษาผ่านมุมมองของอาจารย์ และนักเรียน โดยใช้รูปแบบ CIPP (บริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และ ผลลัพธ์) รูปแบบการประเมินที่พัฒนาโดยสตฟเฟิลบีม (1971) โดยมีนักเรียนที่เข้าร่วมการโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา จำนวน 406 คน ในปีการศึกษา 2008 – 2009 และอาจารย์จำนวน 12 คน ที่สอนในโปรแกรมร่วม เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ซึ่งได้รับการออกแบบมาสำหรับอาจารย์ ผลการศึกษาพบว่านักเรียนบางส่วนที่เรียนในโปรแกรมเตรียมอุดมศึกษามหาวิทยาลัยอังการา บรรลุวัตถุประสงค์ ข้อค้นพบบางส่วนพบว่าควรมีการปรับปรุงสภาพทางกายภาพ เนื้อหา วัสดุ และการประเมินผลขนาดของโปรแกรมที่ถูกต้อง เพื่อให้โปรแกรม มีประสิทธิภาพมากขึ้น

โอลัสฮิน (Martha O.Olasehinde, 2015) ได้วิจัยเรื่อง การประเมินผลขององค์ประกอบภาษาอังกฤษ การศึกษา ทัวไปหลักสูตรสำหรับ โพลีเทคนิคไนจีเรีย โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินความเพียงพอของ องค์ประกอบภาษาอังกฤษการศึกษาทั่วไป (GNS) หลักสูตรของโพลีเทคนิคไนจีเรีย และระดับของการบรรลุวัตถุประสงค์ ของการใช้ การปรับเปลี่ยนของบริบทสถานะแวดล้อม การป้อนข้อมูล กระบวนการ และผลลัพธ์ (CIPP) ซึ่งเป็นรูปแบบการประเมินของ สตรฟเฟิลบีม (1971) ประชากร คือ อาจารย์ และนักศึกษา ทั้งหมดของ โพลีเทคนิค ไนจีเรีย โดย

ใช้เทคนิค การสุ่มตัวอย่าง แบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม ที่ใช้ในการสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาและ อาจารย์ และสัมภาษณ์โปรโตคอล เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลจากหัวหน้าหน่วยงาน ผลการ ศึกษาพบ ว่า วัตถุประสงค์ ขององค์ประกอบมีเพียงพอซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ในขณะที่นักเรียนมีความต้องการเพียงบางส่วน ด้านทรัพยากรสามารถนำไปใช้ในการดำเนินงานมีความเพียงพอ วิธีการบรรยายถูกสังเกตมากที่สุด ในขณะที่มีเพียงไม่กี่กลุ่มที่เกี่ยวข้อง มีทัศนคติ ในเชิงบวก และความอ่อนแอในองค์ประกอบที่จะเสี่ยง การทบทวน บางอย่างในมิติ ของ CIPP ดังนั้นจึงควรได้รับการแนะนำ จากบุคคลอื่นว่าเงินทุนและการ อำนวยความสะดวก ให้พร้อมสำหรับการ การดำเนินงาน ขององค์ประกอบ จะดีขึ้นเมื่อทุกหน่วย GNS ได้รับการอัปเดต สถานะของสถาบันหรือโรงเรียนนั้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรครั้งนี้เป็นการวิจัยประเมินผล (Evaluative Research) โดยใช้แนวคิดและรูปแบบการประเมิน CIPP Model ของ สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) เป็นหลักโดยแบ่งประเด็นการประเมินออกเป็น 4 ด้านคือ การประเมินด้านสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation: C) การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation: I) การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation: P) การประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation: P) ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยประเมินผลครั้งนี้ประกอบด้วย

1. นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู วิชาเอกภาษาไทย ปีการศึกษา 2559 จำนวน 28 คน
2. นักศึกษาวิชาเอกภาษาไทย ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 2 -4 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 76 คน
3. ครูพี่เลี้ยง หรือ ผู้ใช้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู วิชาภาษาไทย ปีการศึกษา 2559 จำนวน 28 คน
4. คณาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาการสอนภาษาไทย จำนวน 6 ท่าน
5. ผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาภาษาไทย จำนวน 3 คน
6. ผู้บริหารคณะศึกษาศาสตร์ จำนวน 4 คน (คณบดี รองคณบดีฝ่ายบริหาร รองคณบดีฝ่ายวิชาการ หัวหน้าภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน)

ข้อมูลที่ใช้ในการประเมิน

ข้อมูลที่ใช้ในการประเมินประกอบด้วยข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพ ดังนี้

1. ข้อมูลเชิงปริมาณ ประกอบด้วย
 - 1.1 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มประชากร
 - 1.2 ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย ในหัวข้อการประเมินตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ดังแสดงในตารางที่ 1
2. ข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้แก่
 - 2.1 ข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร ในหัวข้อการประเมิน ดังแสดงในตารางที่ 1
 - 2.2 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย ในหัวข้อการประเมินตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 หัวข้อการประเมินและผู้ให้ข้อมูลในการประเมินผลหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาไทย

หัวข้อการประเมิน	เครื่องมือ/ วิธีการประเมิน	ผู้ให้ข้อมูล				
		ผู้ทรงคุณวุฒิ	คณาจารย์	นักศึกษา ฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครู	นักศึกษา ปัจจุบัน	อื่น ๆ
สภาวะแวดล้อม Context (C) C1 วัตถุประสงค์ของ หลักสูตร	แบบสัมภาษณ์	✓	✓			
	แบบสอบถาม			✓	✓	
C2 โครงสร้างของ หลักสูตร	แบบสัมภาษณ์	✓	✓			
	แบบสอบถาม			✓		
C3 แผนการดำเนินงาน ของสาขาวิชา	แบบสัมภาษณ์		✓			
	แบบสอบถาม			✓	✓	
C4 จุดอ่อน/จุดแข็ง ของสาขาวิชา เช่น	แบบสัมภาษณ์		✓			
	แบบสอบถาม			✓	✓	
- การร่วมมือทางวิชาการกับ หน่วยงานอื่น	ศึกษาจาก เอกสาร					
- การเป็นที่รู้จักของกลุ่ม วิชาชีพที่เกี่ยวข้อง	ศึกษาจาก เอกสาร					
- พัฒนาการของสาขาวิชา	ศึกษาจาก เอกสาร					
- ความรู้ และประสบการณ์ ของคณาจารย์ ประจำ สาขาวิชา	ศึกษาจาก เอกสาร					
- กระบวนการพัฒนา หลักสูตรของสาขาวิชา	ศึกษาจาก เอกสาร					

ตารางที่ 1 หัวข้อการประเมินและผู้ให้ข้อมูลในการประเมินผลหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาไทย (ต่อ)

หัวข้อการประเมิน	เครื่องมือ/ วิธีการประเมิน	ผู้ให้ข้อมูล				
		ผู้ทรง คุณวุฒิ	คณาจารย์	นักศึกษา ฝึกประสบ การณ์ วิชาชีพครู	นักศึกษา ปัจจุบัน	อื่น ๆ
ปัจจัยนำเข้า Input (I) I1 เนื้อหาสาระของหลักสูตร	แบบสัมภาษณ์	✓	✓			
	แบบสอบถาม			✓		
I2 คุณสมบัติของผู้เรียน/การ สอบคัดเลือก	แบบสัมภาษณ์		✓			
	แบบสอบถาม			✓	✓	
I3 คุณสมบัติของคณาจารย์/ อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ	แบบสัมภาษณ์		✓			
	แบบสอบถาม			✓	✓	
I4 สภาพแวดล้อมทาง กายภาพ วัสดุอุปกรณ์ และ สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ	แบบสัมภาษณ์		✓			ผู้ บริหาร
	แบบสอบถาม			✓	✓	
I5 งบประมาณในการผลิต บัณฑิต	แบบสัมภาษณ์					ผู้ บริหาร
	แบบสอบถาม			✓	✓	
กระบวนการ Process (PC) PC 1 ด้านพฤติกรรมการ จัดการเรียนการสอนของ ผู้สอน	แบบสอบถาม			✓	✓	
PC 2 ด้านพฤติกรรมการ เรียนรู้ของผู้เรียน	แบบสอบถาม			✓	✓	

ตารางที่ 1 หัวข้อการประเมินและผู้ให้ข้อมูลในการประเมินผลหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาไทย (ต่อ)

หัวข้อการประเมิน	เครื่องมือ/ วิธีการประเมิน	ผู้ให้ข้อมูล				
		ผู้ทรง คุณวุฒิ	คณาจารย์	นักศึกษา ฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครู	นักศึกษา ปัจจุบัน	อื่น ๆ
PC 3 ด้านการฝึก ประสบการณ์ วิชาชีพ	แบบสอบถาม			✓		
PC 4 การจัดการเรียน การสอนรายวิชาเรียน	แบบสอบถาม			✓	✓	
PC 5 การให้บริการ และการ สนับสนุนจากหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	แบบสอบถาม			✓	✓	
ผลผลิต Product (PD) PD1 คุณลักษณะของ นักศึกษา -ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน -ด้านการแข่งขัน	ศึกษาจากข้อมูล จริงที่บันทึกใน รูปแบบเอกสาร					
PD 2 คุณลักษณะของ นักศึกษาฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครู -ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ศึกษาจากข้อมูล จริงที่บันทึกใน รูปแบบเอกสาร					
-ความพึงพอใจของผู้ใช้ นักศึกษาฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครู	แบบสอบถาม					ครูพี่ เลี้ยง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) เพื่อสอบถามและสัมภาษณ์เกี่ยวกับหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทยจำแนกตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูลได้จำนวน 7 ชุดดังนี้

ชุดที่ 1 แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้บริหาร สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย 1 ด้าน คือ ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางกายภาพ วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ และงบประมาณในการผลิตบัณฑิต

ชุดที่ 2 แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย 2 ด้าน คือ 1) ด้านสภาวะแวดล้อม(Context) มีประเด็นเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และโครงสร้างของหลักสูตร และ 2) ด้านปัจจัยนำเข้า(Input) มีประเด็นเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ เนื้อหาสาระของหลักสูตร

ชุดที่ 3 แบบสัมภาษณ์สำหรับคณาจารย์ สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย 3 ด้าน คือ 1) ด้านสภาวะแวดล้อม (Context) มีประเด็นเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร แผนการดำเนินงานของสาขาวิชา และจุดอ่อน/จุดแข็งของสาขาวิชา 2) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) มีประเด็นเกี่ยวกับเนื้อหาของหลักสูตร คุณสมบัติของผู้เรียน คุณสมบัติของคณาจารย์/อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ และสภาพแวดล้อมทางกายภาพ วัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

ชุดที่ 4 แบบสอบถามสำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย 3 ด้าน คือ 1) ด้านสภาวะแวดล้อม (Context) มีประเด็นเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร แผนการดำเนินงานของสาขาวิชา และจุดอ่อน/จุดแข็งของสาขาวิชา 2) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) มีประเด็นเกี่ยวกับเนื้อหาสาระของหลักสูตร คุณสมบัติของผู้เรียน คุณสมบัติของคณาจารย์ / อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ วัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ และงบประมาณในการผลิตบัณฑิต และ 3) ด้านกระบวนการ (Process) มีประเด็นเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้สอน พฤติกรรมของผู้เรียน การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ การจัดการเรียนการสอนรายวิชาเรียน การให้บริการและสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ โดยประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรจากมากที่สุดถึงน้อยที่สุด ใช้เกณฑ์การให้คะแนน 5, 4, 3, 2, 1 ตามลำดับ

ชุดที่ 5 แบบสอบถามสำหรับนักศึกษาปัจจุบัน สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย 3 ด้าน คือ 1) ด้านสภาวะแวดล้อม (Context) มีประเด็นเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของ แผนการดำเนินงานของภาควิชา และจุดอ่อน/จุดแข็งของสาขาวิชา 2) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) มีประเด็นเกี่ยวกับ คุณสมบัติของคณาจารย์/อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ สภาพแวดล้อมทางกายภาพวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ และงบประมาณในการ

ผลิตบัณฑิต และ 3) ด้านกระบวนการ (Process) มีประเด็นเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้สอน พฤติกรรมของผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนรายวิชา การให้บริการและสนับสนุนจากหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง

ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรจากมากที่สุด ถึงน้อยที่สุด ใช้เกณฑ์การให้คะแนน 5, 4, 3, 2, 1 ตามลำดับ

ชุดที่ 6 แบบสอบถามสำหรับครูพี่เลี้ยงหรือผู้ใช้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สอบถามความคิดเห็นที่มีต่อนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาภาษาไทย 1 ด้าน คือ 1) ด้านผลผลิต (Product) เป็นข้อคำถามในประเด็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และความพึงพอใจของผู้ใช้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยประเมินความคิดเห็นต่อคุณลักษณะ และความพึงพอใจต่อผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จากมากที่สุด ถึงน้อยที่สุด ใช้เกณฑ์การให้คะแนน 5, 4, 3, 2, 1 ตามลำดับ

เกณฑ์ในการจัดระดับความคิดเห็น ความเหมาะสม หรือความพึงพอใจ

ศึกษารูปแบบการประเมิน CIPP Model ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) และหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย

คณะผู้วิจัยจะใช้เกณฑ์การประเมินค่าเฉลี่ย โดยใช้เกณฑ์ของ Best (1981) ในการจัดระดับความคิดเห็น ความเหมาะสม หรือความพึงพอใจต่อหลักสูตร ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50–5.00 หมายถึง	ระดับความคิดเห็น ความเหมาะสม หรือความพึงพอใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50–4.49 หมายถึง	ระดับความคิดเห็น ความเหมาะสม หรือความพึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ย 2.50–3.49 หมายถึง	ระดับความคิดเห็น ความเหมาะสม หรือความพึงพอใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50–2.49 หมายถึง	ระดับความคิดเห็น ความเหมาะสม หรือความพึงพอใจน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00–1.49 หมายถึง	ระดับความคิดเห็น ความเหมาะสม หรือความพึงพอใจน้อยที่สุด

การพัฒนาและหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย เป็นแบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง (Structured Interview) สำหรับสอบถามผู้บริหาร ผู้ทรงคุณวุฒิ และคณาจารย์ เกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทยใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านสภาวะแวดล้อม ด้านปัจจัยนำเข้า และด้านกระบวนการ ซึ่งมีขั้นตอนในการพัฒนา และหาคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาค้นคว้าเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร การประเมิน หลักสูตรและหลักการสร้างแบบสัมภาษณ์ เพื่อกำหนดตัวแปรและพฤติกรรมบ่งชี้

ขั้นที่ 2 นำพฤติกรรมบ่งชี้มาสร้างเป็นประเด็นในการสัมภาษณ์

ขั้นที่ 3 นำประเด็นในการสัมภาษณ์ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านภาษา ด้านหลักสูตร และด้านการวิจัยและประเมินผล ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิง เนื้อหา (Content Validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

แน่ใจว่าประเด็นคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ให้คะแนน +1

ไม่แน่ใจว่าประเด็นคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ให้คะแนน 0

แน่ใจว่าประเด็นคำถามไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ให้คะแนน -1

จากนั้นนำผลการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิมาหาค่าเฉลี่ยของคะแนน รายข้อ ซึ่งค่าเฉลี่ยที่ยอมรับได้ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป โดยคำนวณจากสูตรต่อไปนี้

$$\text{สูตร} \quad \text{IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ

IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

N แทน จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ มีค่า 1.00

ขั้นที่ 4 นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิมาพิมพ์ เป็นแบบสัมภาษณ์ฉบับที่สมบูรณ์แล้วนำไปใช้สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลต่อไป

2. แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย จำนวน 3 ชุด สำหรับใช้สอบถามนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู นักศึกษาปัจจุบันและครูพี่เลี้ยง

หรือผู้ใช้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาภาษาไทย ซึ่งแต่ละชุดมีขั้นตอนในการพัฒนา และหาคุณภาพเครื่องมือดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร การประเมินหลักสูตร และการสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดโครงสร้างของ แบบสอบถาม

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ศึกษา แล้วนำมาสร้างเป็นแบบสอบถามให้สอดคล้อง และครอบคลุมกับประเด็นที่ต้องการศึกษา

ขั้นที่ 3 นำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่านได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิด้าน ภาษา ด้านหลักสูตร และด้านการวิจัยและประเมินผล ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา(Content Validity)โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง(Index of Item Objective Congruence: IOC) จากนั้น นำผลการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิมาหาค่าเฉลี่ยของคะแนนรายข้อ ซึ่งค่าเฉลี่ยที่ยอมรับได้ต้องมีค่า ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป สำหรับผลการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง ข้อ คำถามกับวัตถุประสงค์ มีค่าระหว่าง 0.67-1.00 ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง ข้อ คำถามในด้านการใช้ภาษาให้กระชับ สื่อความหมายชัดเจนขึ้น

ขั้นที่ 4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิมาพิมพ์เป็น แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปใช้สอบถามผู้ให้ข้อมูลต่อไป

3. วิเคราะห์ข้อคำถามปลายเปิด (Open-end Questions) ผลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้นำมาจัดหมวดหมู่และลำดับคำตอบแล้วนำไปวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) นำเสนอ ผลการวิเคราะห์ในลักษณะพรรณนาความ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของ ผู้บริหาร ผู้ทรงคุณวุฒิและ คณาจารย์ ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยติดต่อขอความร่วมมือจากผู้บริหารคณะศึกษาศาสตร์ คณาจารย์สาขาวิชา การสอนภาษาไทย ผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรสาขาวิชาภาษาไทย เพื่อขอนัดกำหนดเวลา และสถานที่ในการสัมภาษณ์

2. สัมภาษณ์ผู้บริหาร คณาจารย์และผู้ทรงคุณวุฒิ มีขั้นตอนดังนี้

2.1 ขั้นเตรียมการก่อนสัมภาษณ์ ผู้วิจัยเตรียมแบบสัมภาษณ์ เพื่อส่งให้ผู้บริหารคณะ ศึกษา ศาสตร์ คณาจารย์สาขาวิชาการสอนภาษาไทยและผู้ทรงคุณวุฒิก่อนการสัมภาษณ์ ตลอดจน เตรียมอุปกรณ์ที่จะใช้ในการสัมภาษณ์

2.2 ขั้นตอนการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยชี้แจงจุดมุ่งหมายในการสัมภาษณ์และสัมภาษณ์ตามประเด็นที่กำหนดไว้ในแบบสัมภาษณ์ บันทึกผลการสัมภาษณ์ ขอบคุณผู้ให้สัมภาษณ์เมื่อจบการสัมภาษณ์

2.3 นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis)

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาปัจจุบัน นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และครูพี่เลี้ยงหรือผู้ใช้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยติดต่อขอความร่วมมือจากนักศึกษาปัจจุบัน นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและครูพี่เลี้ยงหรือผู้ใช้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อขอความร่วมมือในการให้ข้อมูลโดยการตอบแบบสอบถาม

2. ส่งแบบสอบถามให้นักศึกษาปัจจุบัน นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและครูพี่เลี้ยงหรือผู้ใช้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

3. รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพและข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ค่าความถี่ และร้อยละ (%)

2. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย ด้วยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์การประเมินค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย (มาเรียม นิลพันธุ์, 2553: 196) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50–5.00 หมายถึง มีความเหมาะสม หรือมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50–4.49 หมายถึง มีความเหมาะสม หรือมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50–3.49 หมายถึง มีความเหมาะสม หรือมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50–2.49 หมายถึง มีความเหมาะสม หรือมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00–1.49 หมายถึง มีความเหมาะสม หรือมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ

น้อยที่สุด

3. วิเคราะห์ข้อความปลายเปิด (Open-end Questions) ผลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้วิจัยได้นำมาจัดหมวดหมู่และลำดับคำตอบแล้วนำไปวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) นำเสนอผลการวิเคราะห์ในลักษณะพรรณนาความ

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะผู้วิจัยใช้เครื่องมือหลายประเภทในการเก็บข้อมูล ทั้งแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และการศึกษาเอกสาร โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างหลายกลุ่ม ขอนำเสนอข้อมูลตามองค์ประกอบของ CIPP Model ดังนี้

1. Context (C) สภาพแวดล้อม
 - C1 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร
 - C2 โครงสร้างหลักสูตร
 - C3 แผนการดำเนินงานของสาขาวิชา
 - C4 จุดแข็ง/จุดอ่อนของสาขาวิชา
2. Input (I) ปัจจัยนำเข้า
 - I1 เนื้อหาสาระของหลักสูตร
 - I2 คุณสมบัติของผู้เรียน/การสอบคัดเลือก
 - I3 คุณสมบัติของคณาจารย์ที่สอน/อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ
 - I4 สภาพแวดล้อมทางกายภาพ วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ
 - I5 งบประมาณในการผลิตบัณฑิต
3. Process (PC) กระบวนการ
 - PC1 พฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนของผู้สอน
 - PC2 พฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน
 - PC3 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์
 - PC4 การจัดการเรียนการสอน
 - PC5 การให้บริการและการสนับสนุน
4. Product (PD) ผลผลิต
 - PD1 คุณลักษณะของนักศึกษา
 - คุณลักษณะด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - คุณลักษณะด้านผลการแข่งขันระดับชาติ
 - PD2 คุณลักษณะของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
 - คุณลักษณะด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - ความพึงพอใจของผู้ใช้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

โดยมีรายละเอียดการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. Context (C) สภาพแวดล้อม

Context (C) สภาพแวดล้อม ซึ่งแบ่งเป็น 4 ด้าน คือ C1 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร C2 โครงสร้างหลักสูตร C3 แผนการดำเนินงานของ สาขาวิชา C4 จุดแข็ง/จุดอ่อนของสาขาวิชา มีรายละเอียด ดังนี้

1.1 C1 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและคณาจารย์ และใช้แบบสอบถามถามนักศึกษาปัจจุบันและนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ได้ผลดังนี้

ผู้ทรงคุณวุฒิ มีความคิดเห็นตรงกันว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสมกับสภาพปัจจุบันดีแล้ว เพราะสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 ที่เน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน โดยเฉพาะสาขาวิชาภาษาไทยที่มุ่งผลิตบัณฑิตที่มีความสามารถทางภาษา และภูมิปัญญาไทยเพื่อนำความรู้ไปใช้พัฒนาสังคมไทย และวัตถุประสงค์ยังครอบคลุมการพัฒนาคูที่พัฒนาทั้งความรู้ และคุณธรรม

คณาจารย์ มีความเห็นว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสมและครอบคลุมสามารถปฏิบัติได้จริง

จากการใช้แบบสอบถามสอบถามนักศึกษาปัจจุบัน นักศึกษาปัจจุบัน มีความเห็นว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.62 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.54 โดยประเด็นที่มีความเห็นว่ามีเหมาะสมมากที่สุด คือ หลักสูตรมุ่งผลิตบัณฑิตให้เป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนการสอนสาขาวิชาภาษาไทย โดยมีค่าเฉลี่ย 4.67 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.48 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงระดับความคิดเห็นด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตรโดยนักศึกษาปัจจุบัน

ประเด็นการประเมิน ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	ค่าเฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับความ คิดเห็น
วัตถุประสงค์หลักสูตรเป็นไปตามมาตรฐานของ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา	4.62	0.54	มากที่สุด
การจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของ หลักสูตร	4.64	0.54	มากที่สุด
วัตถุประสงค์ของหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการ ของสังคม	4.56	0.55	มากที่สุด

ประเด็นการประเมิน ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	ค่าเฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับความ คิดเห็น
หลักสูตรมุ่งผลิตบัณฑิตให้เป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญใน การจัดการเรียนการสอนสาขาวิชาภาษาไทย	4.67	0.48	มากที่สุด
หลักสูตรมุ่งพัฒนาบัณฑิตให้มีความสามารถในด้าน การวิจัย	4.62	0.59	มากที่สุด
รวม	4.62	0.54	มากที่สุด

จากการใช้แบบสอบถามสอบถามนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู นักศึกษาฝึก
ประสบการณ์วิชาชีพครู มีความพึงพอใจภาพรวมในระดับมากที่สุด โดยทุกประเด็นการประเมินมี
ค่าเฉลี่ย 5.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.00ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงระดับความคิดเห็นด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตรโดยนักศึกษาฝึกประสบการณ์
วิชาชีพครู

ประเด็นการประเมิน ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	ค่าเฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับความ คิดเห็น
วัตถุประสงค์หลักสูตรเป็นไปตามมาตรฐานของ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา	5.00	0.00	มากที่สุด
การจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของ หลักสูตร	5.00	0.00	มากที่สุด
วัตถุประสงค์ของหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการ ของสังคม	5.00	0.00	มากที่สุด
หลักสูตรมุ่งผลิตบัณฑิตให้เป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญใน การจัดการเรียนการสอนสาขาวิชาภาษาไทย	5.00	0.00	มากที่สุด
หลักสูตรมุ่งพัฒนาบัณฑิตให้มีความสามารถในด้าน การวิจัย	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม	5.00	0.00	มากที่สุด

1.2 C2 โครงสร้างหลักสูตร ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและคณาจารย์ และใช้แบบสอบถามถามนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ได้ผลดังนี้

ผู้ทรงคุณวุฒิและคณาจารย์มีความเห็นว่าโครงสร้างของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ดีแล้ว โดยมีความเหมาะสมทั้งวิชาเอกและวิชาบังคับ โดยวิชาต่าง ๆ มีความครอบคลุมทั้ง การใช้ภาษา ภาษาและภาษาศาสตร์ วรรณคดี วรรณกรรมและคติชนวิทยา ซึ่งนักศึกษาสามารถนำ ความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาการสอนได้อย่างครอบคลุม ในส่วนของวิชาเลือก มีความ หลากหลายที่ให้นักศึกษาเลือกเรียนตามความสนใจ

คณาจารย์ คณาจารย์มีความเห็นสอดคล้องกับผู้ทรงคุณวุฒิว่า โครงสร้างของหลักสูตรมี ความเหมาะสมและครอบคลุมทั้งการใช้ภาษา ภาษาและภาษาศาสตร์ วรรณคดี วรรณกรรมและ คติชนวิทยา

จากการใช้แบบสอบถามสอบถามนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู นักศึกษาฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครู มีความเห็นว่าโครงสร้างของหลักสูตรมีความเหมาะสมมากที่สุด โดยทุก ประเด็นการประเมินมีค่าเฉลี่ย 5.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.00 ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงระดับความคิดเห็นด้านโครงสร้างของหลักสูตรโดยนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ครู

ประเด็นการประเมิน ด้านโครงสร้างของหลักสูตร	ค่าเฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับความ คิดเห็น
การกำหนดรายวิชาบังคับและวิชาเลือกมีความ เหมาะสม	5.00	0.00	มากที่สุด
การจัดรายวิชาในหลักสูตรมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียน แสวงหาความรู้ด้วยตนเองและมีความคิดสร้างสรรค์	5.00	0.00	มากที่สุด
การจัดรายวิชาในหลักสูตรมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความ เป็นผู้นำในการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	5.00	0.00	มากที่สุด
การเรียงลำดับรายวิชาในหมวดวิชาต่าง ๆ มีความ เหมาะสม	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม	5.00	0.00	มากที่สุด

1.3 C3 แผนการดำเนินงานของ สาขาวิชา ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยสัมภาษณ์คณาจารย์ และใช้แบบสอบถามถามนักศึกษาปัจจุบัน และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ได้ผลดังนี้

คณาจารย์ในสาขาวิชาภาษาไทย มีความเห็นตรงกันว่า สาขาวิชาภาษาไทยมีแผนการดำเนินงานของสาขาวิชาไว้ดีแล้ว ดังนี้

ประการแรกเรื่องแผนในการพัฒนาคณาจารย์ สาขาวิชาสนับสนุนให้อาจารย์ได้พัฒนาตนดังต่อไปนี้ 1) เข้ารับการอบรมภาษาอังกฤษทั้งในและต่างประเทศ 2) ให้ทำวิจัยทางการศึกษา 3) เขียนผลงานทางวิชาการ เช่น บทความทางวิชาการ เอกสารประกอบการสอน ตำรา เป็นต้น 4) ขอตำแหน่งทางวิชาการ

ประการที่สองเรื่องแผนในการพัฒนาสาขาวิชาในอนาคต สาขาวิชามีแผนในการพัฒนาสาขาในอนาคตโดยเปิดหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม ทั้งในด้านเพิ่มปริมาณการรับนักศึกษา และการเปิดหลักสูตรหรือการอบรมภาษาไทยให้ชาวต่างชาติ

จากการสอบถามนักศึกษาปัจจุบัน นักศึกษาปัจจุบัน มีความเห็นว่าแผนการดำเนินงานสาขาวิชามีความเหมาะสมในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.18 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.68 โดยประเด็นที่มีความเห็นว่ามีเหมาะสมมากที่สุด คือ อาจารย์ผู้สอนในแต่ละรายวิชามีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ ตรงกับวิชาที่สอน โดยมีค่าเฉลี่ย 4.57 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.51 ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แสดงระดับความคิดเห็นด้านแผนการดำเนินงานสาขาวิชาโดยนักศึกษาปัจจุบัน

ประเด็นการประเมิน ด้านแผนการดำเนินงานสาขาวิชา	ค่าเฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับความ คิดเห็น
มีระบบฐานข้อมูลของหลักสูตรและรายวิชาที่เป็นปัจจุบัน	4.07	0.71	มาก
มีการกำหนดขนาดชั้นเรียนและกลุ่มเรียนที่เหมาะสมแต่ละรายวิชา	4.28	0.59	มาก
มีการส่งเสริมสนับสนุนจัดหาแหล่งการเรียนรู้ แหล่งฝึกประสบการณ์ตามหลักสูตร	4.03	0.74	มาก
อาจารย์ผู้สอนในแต่ละรายวิชามีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ ตรงกับวิชาที่สอน	4.57	0.51	มากที่สุด
มีการจัดทำโครงการกิจกรรมที่ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา	3.99	0.73	มาก
กำหนดให้นักศึกษาลงทะเบียนเรียนตามรายวิชาและ	4.16	0.78	มาก

ประเด็นการประเมิน ด้านแผนการดำเนินงานสาขาวิชา	ค่าเฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับความ คิดเห็น
กลุ่มวิชาตามลำดับอย่างเหมาะสม			
มีความร่วมมือระหว่างนักศึกษา อาจารย์ และครูพี่ เลี้ยงในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	4.21	0.73	มาก
รวม	4.18	0.68	มาก

จากการสอบถามนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีความพึงพอใจภาพรวมในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.98 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.04 โดยมีความพอใจในระดับมากที่สุดทุกด้าน คือ มีการกำหนดขนาดชั้นเรียนและกลุ่มเรียนที่เหมาะสมแต่ละรายวิชา มีการส่งเสริมสนับสนุนจัดหาแหล่งการเรียนรู้ แหล่งฝึกประสบการณ์ตามหลักสูตร อาจารย์ผู้สอนในแต่ละรายวิชามีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ตรงกับวิชาที่สอน มีการจัดทำโครงการกิจกรรมที่ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา มีความร่วมมือระหว่างนักศึกษา อาจารย์ และครูพี่เลี้ยงในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีค่าเฉลี่ย 5.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.00 ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 แสดงระดับความคิดเห็นด้านแผนการดำเนินงานสาขาวิชาโดยนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ประเด็นการประเมิน ด้านแผนการดำเนินงานสาขาวิชา	ค่าเฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับความ คิดเห็น
มีระบบฐานข้อมูลของหลักสูตรและรายวิชาที่เป็น ปัจจุบัน	4.89	0.31	มากที่สุด
มีการกำหนดขนาดชั้นเรียนและกลุ่มเรียนที่เหมาะสม แต่ละรายวิชา	5.00	0.00	มากที่สุด
มีการส่งเสริมสนับสนุนจัดหาแหล่งการเรียนรู้ แหล่ง ฝึกประสบการณ์ตามหลักสูตร	5.00	0.00	มากที่สุด
อาจารย์ผู้สอนในแต่ละรายวิชามีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ ตรงกับวิชาที่สอน	5.00	0.00	มากที่สุด

ประเด็นการประเมิน ด้านแผนการดำเนินงานสาขาวิชา	ค่าเฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับความ คิดเห็น
มีการจัดทำโครงการกิจกรรมที่ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา	5.00	0.00	มากที่สุด
กำหนดให้นักศึกษาลงทะเบียนเรียนตามรายวิชาและกลุ่มวิชาตามลำดับอย่างเหมาะสม	5.00	0.00	มากที่สุด
มีความร่วมมือระหว่างนักศึกษา อาจารย์ และครูพี่เลี้ยงในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม	4.98	0.04	มากที่สุด

1.4 C4 จุดแข็ง/จุดอ่อนของสาขาวิชา ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยสัมภาษณ์คณาจารย์ และใช้แบบสอบถามถามนักศึกษาปัจจุบันและนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ได้ผลดังนี้

คณาจารย์ในสาขาวิชาภาษาไทย มีความเห็นตรงกันว่า สาขาวิชาภาษาไทยมีจุดแข็งและจุดอ่อนในด้านต่อไปนี้ คือ

หลักสูตรของสาขาวิชาภาษาไทย มีจุดแข็งคือ สอดคล้องกับมาตรฐานของคุรุสภา และเกณฑ์มาตรฐานที่ สกอ.กำหนด ตลอดจนตอบสนองความต้องการของสังคม

คณาจารย์สาขาวิชาภาษาไทย มีความรู้ตรงกับสาขาวิชา มีความเชี่ยวชาญในศาสตร์สาขานั้น ๆ แต่มีจุดอ่อนคือมีจำนวนอาจารย์ที่มีตำแหน่งทางวิชาการจํานวนน้อย

บุคลากรสนับสนุน มีจุดแข็ง คือ มีประสบการณ์ตรง ทำงานได้หลากหลาย จุดอ่อนคือ มีภาระงานมากจนเกินไป จนอาจทำให้ทำงานบางอย่างล่าช้า

ความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย สาขาวิชามีจุดแข็งด้านการให้ความร่วมมือกับหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยอย่างต่อเนื่อง จุดอ่อนคือขาดการทำความร่วมมือกับต่างประเทศ

ความรู้ความสามารถของนักศึกษาก่อนเข้าศึกษาในสาขาวิชาภาษาไทย จุดแข็ง คือ สาขาวิชา มีระบบการสอบรับตรงโดยโครงการสืบสานภาษาไทย จึงทำให้นักศึกษามีความรู้ความสามารถก่อนเข้าศึกษาอยู่ในระดับค่อนข้างดี

สภาพแวดล้อมทางกายภาพ มีจุดแข็งคือ มีภูมิทัศน์ที่สะอาดสวยงาม จุดอ่อน คือ ห้องเรียน เก้าอี้ ไม่เพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา ด้านเทคโนโลยีทางการศึกษาควรเพิ่มโปรแกรมต่าง ๆ ให้ทันสมัย

ความมีชื่อเสียงของสาขาวิชา เป็นจุดแข็ง คือ สาขาวิชามีชื่อเสียง เป็นที่รู้จักในระดับชาติ ทั้งในฐานะผู้ผลิตบัณฑิต การเป็นวิทยากร และการแข่งขันต่าง ๆ ของนักศึกษา

การเป็นที่ยอมรับของสังคม เป็นจุดแข็ง คือ สังคมให้การยอมรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เลือกเข้าศึกษาต่อเป็นลำดับที่ 1 เป็นจำนวนมาก และบัณฑิตที่ได้งานทำในระยะ 6 เดือน ร้อยละ 100

จากการใช้แบบสอบถามสอบถามนักศึกษาปัจจุบัน นักศึกษาปัจจุบันมีความเห็นว่าสาขาวิชามีจุดแข็งในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.07 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.68 โดยประเด็นที่มีความเห็นว่ามีเหมาะสมมากที่สุดคือ คณาจารย์สาขาวิชาภาษาไทยโดยมีค่าเฉลี่ย 4.54 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.59 ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 แสดงระดับความคิดเห็นด้านจุดแข็ง/จุดอ่อนของสาขาวิชาโดยนักศึกษาปัจจุบัน

ประเด็นการประเมิน จุดแข็ง/จุดอ่อนของสาขาวิชา	ค่าเฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับความ คิดเห็น
หลักสูตรของสาขาวิชาภาษาไทย	4.34	0.61	มาก
คณาจารย์สาขาวิชาภาษาไทย	4.54	0.59	มากที่สุด
บุคลากรสนับสนุน (เลขาภาควิชา สำนักงานเลข า ฯลฯ)	4.04	0.63	มาก
ความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นทั้งภายในและภายนอก มหาวิทยาลัย	3.90	0.70	มาก
ความรู้ ความสามารถของนักศึกษา ก่อนเข้าศึกษาใน สาขาวิชาภาษาไทย	3.72	0.81	มาก
สภาพแวดล้อมทางกายภาพ (อาคาร ห้องเรียน อุปกรณ์การเรียน สิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ)	3.71	0.78	มาก
ความมีชื่อเสียงของสาขาวิชาและเป็นที่ยอมรับของ สังคม	4.26	0.67	มาก
รวม	4.07	0.68	มาก

จากการใช้แบบสอบถามถามนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีความพึงพอใจภาพรวมในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.62 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.29 โดยมีความพอใจในด้านต่อไปนี้ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 5.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.00 คือ หลักสูตรของสาขาวิชาภาษาไทย คณาจารย์สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ความมีชื่อเสียงของสาขาวิชา และ การเป็นที่ยอมรับของสังคม ด้านที่นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีความพึงพอใจในระดับกลาง คือ บุคลากรสายสนับสนุน มีค่าเฉลี่ย 3.36 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.49 และมีข้อเสนอแนะในด้านนี้ว่า บุคลากรสายสนับสนุนมีจำนวนน้อยแต่ภาระงานมาก ทำให้ทำงานได้ช้า ไม่ทันเหตุการณ์ ด้านสภาพแวดล้อมเก้าอี้ไม่เพียงพอ และบางส่วนชำรุดเสียหาย ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 แสดงระดับความคิดเห็นด้านจุดแข็ง/จุดอ่อนของสาขาวิชาโดยนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ประเด็นการประเมิน จุดแข็ง/จุดอ่อนของสาขาวิชา	ค่าเฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับความ คิดเห็น
หลักสูตรของสาขาวิชาภาษาไทย	5.00	0.00	มากที่สุด
คณาจารย์สาขาวิชาภาษาไทย	5.00	0.00	มากที่สุด
บุคลากรสนับสนุน (เลขาภาควิชา สำนักงานเลขาฯ ฯลฯ)	3.36	0.49	ปานกลาง
ความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย	4.71	0.46	มากที่สุด
ความรู้ ความสามารถของนักศึกษา ก่อนเข้าศึกษาในสาขาวิชาภาษาไทย	4.68	0.61	มากที่สุด
สภาพแวดล้อมทางกายภาพ (อาคาร ห้องเรียน อุปกรณ์การเรียน สิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ)	4.2	0.74	มาก
ความมีชื่อเสียงของสาขาวิชาและเป็นที่ยอมรับของสังคม	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม	4.62	0.29	มากที่สุด

2. Input (I) ปัจจัยนำเข้า

แบ่งเป็น 5 ด้าน ดังนี้ I1 เนื้อหาสาระของหลักสูตร I2 คุณสมบัติของผู้เรียน/ การสอบคัดเลือก I3 คุณสมบัติของคณาจารย์ที่สอน/อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ I4 สภาพแวดล้อมทางกายภาพ วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง และ I5 งบประมาณในการผลิตบัณฑิต มีรายละเอียด ดังนี้

2.1 I1 เนื้อหาสาระของหลักสูตร ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและคณาจารย์ และใช้แบบสอบถามถามนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ได้ผลดังนี้

ผู้ทรงคุณวุฒิและคณาจารย์มีความเห็นสอดคล้องกันว่าเนื้อหาวิชามีความเหมาะสมและมีความหลากหลายที่ครอบคลุมทั้งรายวิชาที่เป็นเนื้อหา เช่น วรรณคดี วรรณกรรม คติชน ภาษาไทย ภาษาศาสตร์ และรายวิชาที่เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและการสอน เช่น การวัดและประเมินผล การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาภาษาไทย การนิเทศภาษาไทย เป็นต้น แต่ควรปรับบางรายวิชาให้ทันสมัย เหมาะสมกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนไป เช่น คติชนวิทยา ที่เน้นศึกษาเฉพาะข้อมูลของภูมิภาคตะวันตก ควรขยายขอบเขตให้กว้างและครอบคลุมมากขึ้น วิชาวิจารณ์วรรณคดีไทย ควรปรับชื่อวิชาและคำอธิบายรายวิชาให้ครอบคลุมการวิจารณ์ทั้งวรรณคดี วรรณกรรม เรื่องสั้นและงานร่วมสมัยต่าง ๆ

จากการใช้แบบสอบถามสอบถามนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีความพึงพอใจเนื้อหาของหลักสูตรภาพรวมในระดับมากที่สุด โดยทุกประเด็นการประเมินมีค่าเฉลี่ย 5.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.00 ดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 แสดงระดับความคิดเห็นด้านเนื้อหาของหลักสูตรโดยนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ประเด็นการประเมิน ด้านเนื้อหาของหลักสูตร	ค่าเฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับความ คิดเห็น
กลุ่มการใช้ภาษา			
465 241 ศิลปะการอ่าน	5.00	0.00	มากที่สุด
465 243 ภาษาไทยเพื่อกิจธุระ	5.00	0.00	มากที่สุด
465 447 การเขียนร้อยแก้วเชิงสร้างสรรค์	5.00	0.00	มากที่สุด
465 448 การเขียนร้อยกรองเชิงสร้างสรรค์	5.00	0.00	มากที่สุด
465 452 การพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน ภาษาไทยเชิงวิชาการ	5.00	0.00	มากที่สุด

ประเด็นการประเมิน ด้านเนื้อหาของหลักสูตร	ค่าเฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับความ คิดเห็น
465 453 สัมมนาการใช้ภาษาไทย	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม	5.00	0.00	มากที่สุด
กลุ่มภาษาและภาษาศาสตร์			
465 112 ภาษาศาสตร์เบื้องต้นสำหรับครู	5.00	0.00	มากที่สุด
465 217 การศึกษาภาษาไทยเชิงสังคมวิทยา	5.00	0.00	มากที่สุด
465 218 หลักภาษาไทยสำหรับครู	5.00	0.00	มากที่สุด
465 310 แนวคิดทางหลักภาษาไทย	5.00	0.00	มากที่สุด
465 315 ภาษาต่างประเทศในภาษาไทย	5.00	0.00	มากที่สุด
465 411 พัฒนาการของภาษาไทย	5.00	0.00	มากที่สุด
465 419 แนวคิดการเรียนรู้ภาษาที่ 2	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม	5.00	0.00	มากที่สุด
กลุ่มวรรณกรรมและวรรณคดี			
465 120 แนวทางการศึกษาวรรณคดี	5.00	0.00	มากที่สุด
465 221 พัฒนาการของวรรณคดีไทย	5.00	0.00	มากที่สุด
465232 คติชนวิทยา	5.00	0.00	มากที่สุด
465 323 วรรณกรรมศาสนา	5.00	0.00	มากที่สุด
465 326 การวิจารณ์วรรณคดี	5.00	0.00	มากที่สุด
465 427 วรรณกรรมเอกของไทย	5.00	0.00	มากที่สุด
465 430 อิทธิพลวรรณกรรมต่างประเทศต่อ วรรณกรรมไทย	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม	5.00	0.00	มากที่สุด
กลุ่มหลักสูตรและการสอน			
465 300 การพัฒนาหนังสือเรียนภาษาไทย	5.00	0.00	มากที่สุด
465404 การศึกษารายบุคคล	5.00	0.00	มากที่สุด
465405 การวิจัยเพื่อการเรียนการสอนภาษาไทย	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม	5.00	0.00	มากที่สุด
กลุ่มวิชาการสอนวิชาเอก			

ประเด็นการประเมิน ด้านเนื้อหาของหลักสูตร	ค่าเฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับความ คิดเห็น
465 401 วิธีสอนภาษาไทย	5.00	0.00	มากที่สุด
465402 การพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล การเรียนรู้ภาษาไทย	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม	5.00	0.00	มากที่สุด
วิชาเอกเลือก			
กลุ่มการใช้ภาษา			
465 243 ภาษาเพื่อการโฆษณาและประชาสัมพันธ์	5.00	0.00	มากที่สุด
465 341 ศิลปะการอ่านทำนองเสนาะ	5.00	0.00	มากที่สุด
465 355 สัมมนางานเขียนร้อยแก้ว	5.00	0.00	มากที่สุด
465 356 สัมมนางานเขียนร้อยกรอง	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม	5.00	0.00	มากที่สุด
กลุ่มภาษาและภาษาศาสตร์			
465 214 ภาษากับวัฒนธรรมไทย	5.00	0.00	มากที่สุด
465 216 การศึกษาภาษาไทยเชิงจิตวิทยา	5.00	0.00	มากที่สุด
465 213 การอนุรักษ์และพัฒนาภาษาไทย	5.00	0.00	มากที่สุด
กลุ่มวรรณคดีและวรรณกรรม			
465 222 โลกทัศน์จากวรรณกรรมไทย	5.00	0.00	มากที่สุด
465 225 วรรณกรรมบทละครไทย	5.00	0.00	มากที่สุด
465 324 เพลงไทยจากวรรณกรรม	5.00	0.00	มากที่สุด
465 328 วรรณกรรมไทย ร.1- ร.4	5.00	0.00	มากที่สุด
465 329 วรรณกรรมไทย ร.5- ร.7	5.00	0.00	มากที่สุด
465 431 วรรณกรรมนิทานพื้นบ้าน	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม	5.00	0.00	มากที่สุด
หมวดหลักสูตร			
465 403 เหตุการณ์ปัจจุบันในการสอนภาษาไทย	5.00	0.00	มากที่สุด

2.2 I2 คุณสมบัติของผู้เรียน/การสอบคัดเลือก ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยสัมภาษณ์คณาจารย์ และใช้แบบสอบถามถามนักศึกษาปัจจุบัน และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ได้ผลดังนี้

คณาจารย์มีความเห็นว่าคุณสมบัติของผู้เรียนและการสอบคัดเลือกเข้ามีความเหมาะสมแล้ว ทั้งทางด้านการกำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิ์เข้าศึกษา วิธีการรับเข้าที่มีทั้งการสอบโครงการสืบสานภาษาไทย และระบบ Admission ที่มีทั้งการสอบข้อเขียนและการสอบสัมภาษณ์ แต่ในส่วนของการรับตรงโครงการสืบสานภาษาไทย ควรปรับสัดส่วนของคะแนนจาก pat 5 กับคะแนนข้อสอบจากการสอบวัดความสามารถโดยตรง ให้สามารถสะท้อนความสามารถพิเศษทางภาษาไทยของผู้เข้าสอบให้ได้มากกว่านี้ และในอนาคตจะเพิ่มวิธีการรับเข้าด้วยโครงการพิเศษ

จากการใช้แบบสอบถามสอบถามนักศึกษาปัจจุบัน นักศึกษาปัจจุบันมีความเห็นว่าคุณสมบัติของผู้เรียนและการสอบคัดเลือกมีความเหมาะสมในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยคือ 4.42 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.65 โดยเห็นว่าการสอบคัดเลือกที่มีทั้งการสอบข้อเขียนและการสอบสัมภาษณ์มีความเหมาะสมมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.51 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.60 ดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 แสดงระดับความคิดเห็นด้านคุณสมบัติของผู้เรียนและการสอบคัดเลือกโดยนักศึกษาปัจจุบัน

ประเด็นการประเมิน ด้านคุณสมบัติของผู้เรียนและการสอบคัดเลือก	ค่าเฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับความ คิดเห็น
คุณสมบัติของผู้มีสิทธิ์เข้าศึกษาตามที่ระบุไว้ในหลักสูตร	4.46	0.64	มาก
ประเภทของวิธีการรับ/การสอบเข้าศึกษาต่อ	4.44	0.60	มาก
การสอบคัดเลือกที่มีทั้งการสอบข้อเขียน และการสอบสัมภาษณ์	4.51	0.60	มากที่สุด
การรับนักศึกษาโครงการสืบสานภาษาไทย	4.28	0.76	มาก
รวม	4.42	0.65	มาก

จากการใช้แบบสอบถามสอบถามนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีความพึงพอใจด้านคุณสมบัติของผู้เรียนและการสอบคัดเลือกภาพรวมในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.98 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.12 นักศึกษาฝึกประสบการณ์

วิชาชีพครูมีความเห็นด้วยในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 5.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.00 ในประเด็น คือ คุณสมบัติของผู้มีสิทธิเข้าศึกษาตามที่ระบุไว้ในหลักสูตร ประเภทของวิธีการรับ/การสอบเข้าศึกษาต่อ การสอบคัดเลือกที่มีทั้งการสอบข้อเขียนและการสอบสัมภาษณ์ ในส่วนของ การรับนักศึกษาโครงการสืบสานภาษาไทย มีความพอใจในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.93 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.12 โดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า อยากให้ขยายขอบเขตของการรับนักศึกษาเข้าโครงการสืบสานภาษาไทยเป็นให้เด็กทั่วประเทศสมัครได้ และเพิ่มจำนวนในการรับมากขึ้น ดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 แสดงระดับความคิดเห็นด้านคุณสมบัติของผู้เรียนและการสอบคัดเลือกโดย

นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ประเด็นการประเมิน ด้านคุณสมบัติของผู้เรียนและการสอบคัดเลือก	ค่าเฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับความ คิดเห็น
คุณสมบัติของผู้มีสิทธิเข้าศึกษาตามที่ระบุไว้ในหลักสูตร	5.00	0.00	มากที่สุด
ประเภทของวิธีการรับ/การสอบเข้าศึกษาต่อ	5.00	0.00	มากที่สุด
การสอบคัดเลือกที่มีทั้งการสอบข้อเขียน และการสอบสัมภาษณ์	5.00	0.00	มากที่สุด
การรับนักศึกษาโครงการสืบสานภาษาไทย	4.93	0.12	มากที่สุด
รวม	4.98	0.12	มากที่สุด

2.3 I3 คุณสมบัติของคณาจารย์ที่สอน/อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยสัมภาษณ์คณาจารย์ และใช้แบบสอบถามถามนักศึกษาปัจจุบัน และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ได้ผลดังนี้

คณาจารย์มีความเห็นว่าอาจารย์ผู้สอนมีความเหมาะสม คือ อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ตรงสาขาวิชา มีประสบการณ์ มีคุณธรรม จริยธรรม มีเวลาที่สามารถให้คำปรึกษาทางวิชาและด้านอื่น ๆ แก่นักศึกษาได้อย่างทั่วถึง

จากการใช้แบบสอบถามสอบถามนักศึกษาปัจจุบัน นักศึกษาปัจจุบันมีความเห็นว่า คุณสมบัติของคณาจารย์ที่สอน/อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการมีความเหมาะสมในภาพรวมในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยคือ 4.43 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.60 โดยมีประเด็นที่เห็นด้วยมากที่สุด คือ

อาจารย์มีความรู้ประสบการณ์ด้านการสอน มีค่าเฉลี่ย 4.64 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.49 ดังตารางที่ 12

ตารางที่ 12 แสดงระดับความคิดเห็นด้านคุณสมบัติของคณาจารย์ที่สอน/อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการโดยนักศึกษาปัจจุบัน

ประเด็นการประเมิน ด้านคุณสมบัติของคณาจารย์ที่สอน/ อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ	ค่าเฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับความ คิดเห็น
อาจารย์มีความรู้ ประสบการณ์ด้านการสอน	4.64	0.49	มากที่สุด
อาจารย์มีคุณธรรม จริยธรรม	4.47	0.66	มาก
อาจารย์ใช้เวลาในการปรึกษาทางด้านวิชาการและ ด้านอื่น ๆ แก่นักศึกษา	4.28	0.70	มาก
อาจารย์มีความรู้ความสามารถในการให้คำแนะนำ ด้านวิชาการและด้านอื่น ๆ แก่นักศึกษา	4.33	0.58	มาก
รวม	4.43	0.60	มาก

จากการใช้แบบสอบถามสอบถามนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีความพึงพอใจด้านคุณสมบัติของคณาจารย์ที่สอน/อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการภาพรวมในระดับมากที่สุด โดยทุกประเด็นการประเมินมีค่าเฉลี่ย 5.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.00ดังตารางที่ 13

ตารางที่ 13 แสดงระดับความคิดเห็นด้านคุณสมบัติของคณาจารย์ที่สอน/อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการโดยนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ประเด็นการประเมิน ด้านคุณสมบัติของคณาจารย์ที่สอน/ อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ	ค่าเฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับความ คิดเห็น
อาจารย์มีความรู้ ประสบการณ์ด้านการสอน	5.00	0.00	มากที่สุด
อาจารย์มีคุณธรรม จริยธรรม	5.00	0.00	มากที่สุด
อาจารย์ใช้เวลาในการปรึกษาทางด้านวิชาการและ ด้านอื่น ๆ แก่นักศึกษา	5.00	0.00	มากที่สุด

อาจารย์มีความรู้ความสามารถในการให้คำแนะนำ ด้านวิชาการและด้านอื่น ๆ แก่นักศึกษา	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม	5.00	0.00	มากที่สุด

2.4 14 สภาพแวดล้อมทางกายภาพ วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยสัมภาษณ์ผู้บริหาร คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร คณาจารย์ และใช้แบบสอบถามถามนักศึกษาปัจจุบัน และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ได้ผลดังนี้

ผู้บริหารและคณาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มีความเห็นในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

ประเด็นด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนสำหรับอาจารย์และนักศึกษา ผู้บริหารมีความเห็นว่าด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนสำหรับอาจารย์และนักศึกษาเป็นสิ่งที่สมควรพัฒนา เพราะเป็นปัจจัยสนับสนุนสำคัญทางการศึกษา โดยคณะได้สำรวจสภาพของสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนและจัดงบประมาณสำหรับจัดซื้อแล้ว เช่น โต๊ะ เก้าอี้ เครื่องปรับอากาศ ไวไฟ วิชัลไลเซอร์ และคอมพิวเตอร์

ประเด็นด้านหนังสือ ตำรา วารสาร บทความ งานวิจัย งานวิทยานิพนธ์ ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ มีงบประมาณจากหอสมุดกลางส่งมายังคณะ และคณะได้ส่งไปยังสาขาวิชาต่าง ๆ เพื่อเสนอจัดซื้อหนังสือ ตำรา และวารสารต่าง ๆ ให้ทันสมัย

ประเด็นด้านห้องคอมพิวเตอร์ และศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง จะขยายช่วงเวลาในการเปิดให้บริการห้องคอมพิวเตอร์ และศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองให้มากขึ้น เพื่อรองรับความต้องการของนักศึกษา

ประเด็นด้านห้องเรียน/ห้องประชุมสัมมนา สถานที่จัดกิจกรรม โต๊ะ เก้าอี้ จากการสำรวจของคณะพบว่าจำนวนโต๊ะ เก้าอี้ เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา สำหรับเก้าอี้ โต๊ะที่ชำรุด ได้มีการดำเนินการจัดซื้อและเปลี่ยนให้อยู่ในสภาพใช้งานได้

ประเด็นสถานที่สำหรับนักศึกษาทำงาน พักผ่อน เอื้อต่อการเรียนการสอน พื้นที่ได้ศึกษาศาสตร์ 3 เป็นพื้นที่ที่นักศึกษาพอใจที่จะมาทำงาน กิจกรรมต่าง ๆ แต่ประสบปัญหานักศึกษาบางส่วนใช้เป็นที่พักผ่อนพิเศษ จึงจะดำเนินการแก้ปัญหาต่อไป

จากการใช้แบบสอบถามสอบถามนักศึกษาปัจจุบัน นักศึกษาปัจจุบันมีความเห็นว่าสภาพแวดล้อมทางกายภาพ วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกในภาพรวม มีความเหมาะสมในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยคือ 3.73 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.85 โดยมีประเด็นที่เห็นด้วยมากที่สุดในระดับมาก คือ มีหนังสือ ตำรา วารสาร บทความ งานวิจัย วิทยานิพนธ์ทั้งภาษาไทยและ

ภาษาต่างประเทศในห้องสมุดของมหาวิทยาลัยเพียงพอและทันสมัย มีค่าเฉลี่ย 3.94 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.84 ดังตารางที่ 14

ตารางที่ 14 แสดงระดับความคิดเห็นด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกโดยนักศึกษาปัจจุบัน

ประเด็นการประเมิน ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ วัสดุอุปกรณ์ และสิ่ง อำนวยความสะดวก	ค่าเฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับความ คิดเห็น
มีสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนสำหรับอาจารย์ และนักศึกษา (เช่น คอมพิวเตอร์ ระบบอินเทอร์เน็ต เครื่องเสียงเครื่องขยาย ฯลฯ) เพียงพอ	3.86	0.85	มาก
มีสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนสำหรับอาจารย์ และนักศึกษา (เช่น คอมพิวเตอร์ ระบบอินเทอร์เน็ต เครื่องเสียง เครื่องขยาย ฯลฯ) อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดี	3.81	0.82	มาก
มีหนังสือ ตำรา วารสาร บทความ งานวิจัย วิทยานิพนธ์ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศใน ห้องสมุดของมหาวิทยาลัยเพียงพอและทันสมัย	3.94	0.84	มาก
มีห้องคอมพิวเตอร์เพียงพอสำหรับใช้งาน	3.53	0.83	มาก
มีศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองเพียงพอสำหรับใช้งาน	3.64	0.88	มาก
ห้องเรียน ห้องประชุม สัมมนา สถานที่จัดกิจกรรม โต๊ะเก้าอี้ เพียงพอ	3.67	0.84	มาก
มีสถานที่สำหรับนักศึกษาทำงานพักผ่อนเฝ้าต่อการ เรียนการสอน	3.69	0.95	มาก
รวม	3.73	0.85	มาก

จากการใช้แบบสอบถามนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีความพึงพอใจภาพรวมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.61 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.53 โดยด้านที่มีความพอใจสูงสุด คือ สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนสำหรับอาจารย์และนักศึกษา (เช่น คอมพิวเตอร์ ระบบ

อินเทอร์เน็ต เครื่องเสียง เครื่องฉาย ฯลฯ) มีความเพียงพอ มีค่าเฉลี่ย 4.71 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.53 ในระดับมากที่สุด ในระดับมากดังตารางที่ 15

ตารางที่ 15 แสดงระดับความคิดเห็นด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกโดยนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ประเด็นการประเมิน ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ วัสดุอุปกรณ์ และสิ่ง อำนวยความสะดวก	ค่าเฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับความ คิดเห็น
มีสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนสำหรับอาจารย์ และนักศึกษา (เช่น คอมพิวเตอร์ ระบบอินเทอร์เน็ต เครื่องเสียงเครื่องขยาย ฯลฯ) เพียงพอ	4.71	0.53	มากที่สุด
มีสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนสำหรับอาจารย์ และนักศึกษา (เช่น คอมพิวเตอร์ ระบบอินเทอร์เน็ต เครื่องเสียงเครื่องขยาย ฯลฯ) อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ ดี	4.68	0.48	มากที่สุด
มีหนังสือ ตำรา วารสาร บทความ งานวิจัย วิทยานิพนธ์ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศใน ห้องสมุดของมหาวิทยาลัยเพียงพอและทันสมัย	4.29	0.71	มากที่สุด
มีห้องคอมพิวเตอร์เพียงพอสำหรับใช้งาน	4.68	0.48	มากที่สุด
มีศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองเพียงพอสำหรับใช้งาน	4.68	0.48	มากที่สุด
ห้องเรียน ห้องประชุม สัมมนา สถานที่จัดกิจกรรม โต๊ะเก้าอี้ เพียงพอ	4.63	0.48	มากที่สุด
มีสถานที่สำหรับนักศึกษาทำงานพักผ่อนเพื่อการ เรียนการสอน	4.59	0.58	มากที่สุด
รวม	4.61	0.53	มากที่สุด

2.5 15 งบประมาณในการผลิตบัณฑิต ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยสัมภาษณ์ผู้บริหารและใช้แบบสอบถามถามนักศึกษาปัจจุบันและนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ได้ผลดังนี้

การสัมภาษณ์ผู้บริหารได้ข้อมูล คือ งบประมาณในการผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรีคณะเป็นผู้รับผิดชอบ ในส่วนของรายวิชาที่มีการระบุไว้ในหลักสูตรว่ามีการพานักศึกษาออกนอกสถานที่ คณะจะเป็นผู้ออกค่าวิทยากร ค่าน้ำมัน ค่าของที่ระลึก ส่วนในด้านงบประมาณสำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่ใช้ในการผลิตสื่อต่าง ๆ คณะจะรับไปพิจารณา

จากการใช้แบบสอบถามสอบถามนักศึกษาปัจจุบัน ศึกษาปัจจุบัน มีความเห็นว่า งบประมาณในการผลิตบัณฑิตในภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยคือ 4.16 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.83 โดยเห็นด้วยมาก คือ ค่าธรรมเนียมที่นักศึกษาใช้จ่ายไปในแต่ละภาค การศึกษามีความเหมาะสม โดยมีค่าเฉลี่ยคือ 4.18 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.88 ดังตารางที่ 16

ตารางที่ 16 แสดงระดับความคิดเห็นด้านงบประมาณในการผลิตบัณฑิตโดยนักศึกษาปัจจุบัน

ประเด็นการประเมิน ด้านงบประมาณในการผลิตบัณฑิต	ค่าเฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับความ คิดเห็น
ค่าธรรมเนียมที่นักศึกษาได้จ่ายไปคณะหรือภาควิชาได้นำมาใช้ให้เป็นประโยชน์กับนักศึกษาอย่างเหมาะสม	4.18	0.88	มาก
ค่าธรรมเนียมที่นักศึกษาได้จ่ายไปในแต่ละภาคการศึกษามีความเหมาะสมกับนักศึกษา	4.13	0.77	มาก
รวม	4.16	0.83	มาก

จากใช้แบบสอบถามสอบถามนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีความพึงพอใจภาพรวมด้านงบประมาณในการผลิตบัณฑิตในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.41 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.61 โดยมีความเห็นด้วยระดับมากที่สุดด้านค่าธรรมเนียมที่นักศึกษาได้จ่ายไป คณะหรือภาควิชาได้นำมาใช้ให้เป็นประโยชน์กับนักศึกษาอย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ย 4.54 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.51 ดังตารางที่ 17

ตารางที่ 17 แสดงระดับความคิดเห็นด้านงบประมาณในการผลิตบัณฑิตโดยนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ประเด็นการประเมิน ด้านงบประมาณในการผลิตบัณฑิต	ค่าเฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับความ คิดเห็น
ค่าธรรมเนียมที่นักศึกษาใช้จ่ายในแต่ละภาค การศึกษามีความเหมาะสม	4.29	0.71	มาก
ค่าธรรมเนียมที่นักศึกษาได้จ่ายไป คณะหรือภาควิชา ได้นำมาใช้ให้เป็นประโยชน์กับนักศึกษาอย่าง เหมาะสม	4.54	0.51	มากที่สุด
รวม	4.41	0.61	มาก

3. Process (PC) กระบวนการ

แบ่งเป็น 5 ด้าน ดังนี้ PC1 พฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนของผู้สอน PC2 พฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน PC3 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ PC4 การจัดการเรียนการสอน PC5 การให้บริการและการสนับสนุน ดังนี้

3.1 PC1 พฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนของผู้สอน ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามถามนักศึกษาปัจจุบัน และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ได้ผลดังนี้

จากการใช้แบบสอบถามถามนักศึกษาปัจจุบัน นักศึกษาปัจจุบันมีความเห็นในภาพรวมว่าพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนของผู้สอน มีความเหมาะสมในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยคือ 4.36 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.58 โดยมีประเด็นที่เห็นด้วยมากที่สุดในระดับมาก คือ ผู้สอนมีบุคลิกภาพเหมาะสมกับความเป็นครู มีค่าเฉลี่ย 4.42 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.57 ดังตารางที่ 18

ตารางที่ 18 แสดงระดับความคิดเห็นด้านพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนของผู้สอน
โดยนักศึกษาปัจจุบัน

ประเด็นการประเมิน ด้านพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนของผู้สอน	ค่าเฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับความ คิดเห็น
มีประมวลการสอนตามรายวิชาที่สอน	4.32	0.64	มาก

มีการเตรียมการสอนล่วงหน้า	4.43	0.50	มาก
มีเทคนิคและความสามารถในการถ่ายทอดความรู้	4.29	0.62	มาก
มีบุคลิกภาพ เช่น การแต่งกาย กิริยาท่าทาง การใช้ภาษาเหมาะสมกับความเป็นครู	4.42	0.57	มาก
รวม	4.36	0.58	มาก

จากการใช้แบบสอบถามสอบถามนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีความพึงพอใจภาพรวมด้านพฤติกรรมจัดการเรียนการสอนของผู้สอนในระดับมากที่สุด โดยทุกประเด็นการประเมินมีค่าเฉลี่ย 5.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.00 ดังตารางที่ 19

ตารางที่ 19 แสดงระดับความคิดเห็นด้านพฤติกรรมจัดการเรียนการสอนของผู้สอน
โดยนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ประเด็นการประเมิน ด้านพฤติกรรมจัดการเรียนการสอนของผู้สอน	ค่าเฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับความ คิดเห็น
มีประมวลการสอนตามรายวิชาที่สอน	5.00	0.00	มากที่สุด
มีการเตรียมการสอนล่วงหน้า	5.00	0.00	มากที่สุด
มีเทคนิคและความสามารถในการถ่ายทอดความรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
มีบุคลิกภาพ เช่น การแต่งกาย กิริยาท่าทาง การใช้ภาษา เหมาะสมกับความเป็นครู	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม	5.00	0.00	มากที่สุด

3.2 PC2 พฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามถามนักศึกษาปัจจุบัน และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ได้ผลดังนี้

จากการใช้แบบสอบถามสอบถามนักศึกษาปัจจุบัน นักศึกษาปัจจุบันมีความเห็นว่าพฤติกรรมเรียนรู้ของผู้เรียนมีความเหมาะสมภาพรวมในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยคือ 4.09 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.67 โดยมีประเด็นที่เห็นด้วยมากที่สุดในระดับมาก คือ การเข้าเรียนสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ย 4.41 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.59 ดังตารางที่ 20

ตารางที่ 20 แสดงระดับความคิดเห็นด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยนักศึกษาปัจจุบัน

ประเด็นการประเมิน ด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน	ค่าเฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับความ คิดเห็น
มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน	4.07	0.71	มาก
รู้และเข้าใจวัตถุประสงค์/กระบวนการเรียนรู้/เกณฑ์ การประเมินผลของรายวิชา	4.12	0.66	มาก
มีความรับผิดชอบทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย	4.13	0.66	มาก
เข้าเรียนสม่ำเสมอ	4.41	0.59	มาก
มีการเตรียมตัวล่วงหน้าก่อนเรียน	3.77	0.82	มาก
มีกระบวนการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	3.98	0.76	มาก
มีการทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.21	0.55	มาก
รวม	4.09	0.67	มาก

จากการใช้แบบสอบถามสอบถามนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีความพึงพอใจภาพรวมด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.87 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.18 ด้านที่มีความพึงพอใจมากที่สุดมีค่าเฉลี่ย 5.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.00 คือ มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน รู้และเข้าใจวัตถุประสงค์/ กระบวนการเรียนรู้/ เกณฑ์การประเมินผลของรายวิชา มีความรับผิดชอบทำงานได้รับมอบหมาย มีการทำงานร่วมกับผู้อื่น ดังตารางที่ 21

ตารางที่ 21 แสดงระดับความคิดเห็นด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ประเด็นการประเมิน ด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน	ค่าเฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับความ คิดเห็น
มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน	5.00	0.00	มากที่สุด
รู้และเข้าใจวัตถุประสงค์/กระบวนการเรียนรู้/เกณฑ์ การประเมินผลของรายวิชา	5.00	0.00	มากที่สุด

มีความรับผิดชอบทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย	5.00	0.00	มากที่สุด
เข้าเรียนสม่ำเสมอ	4.89	0.31	มากที่สุด
มีการเตรียมตัวล่วงหน้าก่อนเรียน	4.43	0.50	มากที่สุด
มีกระบวนการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	4.79	0.42	มากที่สุด
มีการทำงานร่วมกับผู้อื่น	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม	4.87	0.18	มากที่สุด

3.3 PC3 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามถามนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ได้ผลดังนี้

จากการใช้แบบสอบถามสอบถามนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีความพึงพอใจภาพรวมด้านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.87 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.09 ด้านที่มีความพึงพอใจมากที่สุดมีค่าเฉลี่ย 5.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.00 คือ ภาระงานที่กำหนดในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ วิธีการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ กระบวนการในการนิเทศของครูพี่เลี้ยง กระบวนการในการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์ ดังตารางที่ 22

ตารางที่ 22 แสดงระดับความคิดเห็นด้านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์

ประเด็นการประเมิน ด้านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์	ค่าเฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับความ คิดเห็น
ภาระงานที่กำหนดในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	5.00	0.00	มากที่สุด
ระยะเวลาของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	4.36	0.49	มาก
วิธีการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	5.00	0.00	มากที่สุด
กระบวนการในการนิเทศของครูพี่เลี้ยง	5.00	0.00	มากที่สุด
กระบวนการในการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม	4.87	0.09	มากที่สุด

3.4 PC4 การจัดการเรียนการสอน ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามถามนักศึกษาปัจจุบัน และ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ได้ผลดังนี้

จากการใช้แบบสอบถามสอบถามนักศึกษาปัจจุบัน นักศึกษาปัจจุบันมีความเห็นว่าการจัดการเรียนการสอน มีความเหมาะสมในภาพรวมระดับมาก มีค่าเฉลี่ยคือ 4.16 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.65 โดยมีประเด็นที่เห็นด้วยมากที่สุดในระดับมาก คือ มีมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีค่าเฉลี่ย 4.24 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.60 ดังตารางที่ 23

ตารางที่ 23 แสดงระดับความคิดเห็นด้านการจัดการเรียนการสอนโดยนักศึกษาปัจจุบัน

ประเด็นการประเมิน ด้านการจัดการเรียนการสอน	ค่าเฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับความ คิดเห็น
มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.22	0.57	มาก
มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหลากหลายและเหมาะสมกับเนื้อหา	4.17	0.68	มาก
มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนนำไปประยุกต์ใช้	4.13	0.66	มาก
มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม	4.24	0.60	มาก
มีการเชิญวิทยากรและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ	4.17	0.60	มาก
มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีทักษะในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์	4.16	0.69	มาก
มีการวัดและประเมินผลหลากหลาย ชัดเจน และต่อเนื่อง	4.21	0.55	มาก
มีการประเมินประสิทธิภาพการสอนเพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน	4.07	0.76	มาก
รวม	4.16	0.65	มาก

จากการใช้แบบสอบถามสอบถามนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีความพึงพอใจภาพรวมด้านการจัดการเรียนการสอนในระดับมากที่สุด โดยทุกประเด็นการประเมินมีค่าเฉลี่ย 5.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.00 ดังตารางที่ 24

ตารางที่ 24 แสดงระดับความคิดเห็นด้านการจัดการเรียนการสอนโดยนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ประเด็นการประเมิน ด้านการจัดการเรียนการสอน	ค่าเฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับความ คิดเห็น
มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ	5.00	0.00	มากที่สุด
มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหลากหลายและ เหมาะสมกับเนื้อหา	5.00	0.00	มากที่สุด
มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนนำไป ประยุกต์ใช้	5.00	0.00	มากที่สุด
มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม	5.00	0.00	มากที่สุด
มีการเชิญวิทยากรและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าหา ความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ	5.00	0.00	มากที่สุด
มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีทักษะในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์	5.00	0.00	มากที่สุด
มีการวัดและประเมินผลหลากหลาย ชัดเจน และ ต่อเนื่อง	5.00	0.00	มากที่สุด
มีการประเมินประสิทธิภาพการสอนเพื่อปรับปรุงการ จัดการเรียนการสอน	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม	5.00	0.00	มากที่สุด

3.5 PC5 การให้บริการและการสนับสนุน ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามถามนักศึกษาปัจจุบัน และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ได้ผลดังนี้

จากการใช้แบบสอบถามสอบถามนักศึกษาปัจจุบัน นักศึกษาปัจจุบันมีความเห็นว่าการให้บริการและการสนับสนุนมีความเหมาะสมภาพรวมในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยคือ 4.11 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.65 โดยมีประเด็นที่เห็นด้วยมาก คือ การให้บริการของเจ้าหน้าที่ด้านการใช้และดูแลอุปกรณ์เทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ย 4.16 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.67 ดังตารางที่ 25

ตารางที่ 25 แสดงระดับความคิดเห็นด้านการให้บริการและการสนับสนุนโดยนักศึกษาปัจจุบัน

ประเด็นการประเมิน ด้านการให้บริการและการสนับสนุน	ค่าเฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับความ คิดเห็น
การให้บริการของเจ้าหน้าที่ด้านการใช้และดูแลอุปกรณ์ เช่น LCD PROJECTOR, Visualizer, Computer, DVD เป็นต้น	4.16	0.67	มาก
การให้บริการและคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ภาควิชาเกี่ยวกับเอกสารและการดำเนินการต่าง ๆ	3.78	0.92	มาก
รวม	4.11	0.65	มาก

จากการใช้แบบสอบถามสอบถามนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีความพึงพอใจภาพรวมด้านด้านการให้บริการและการสนับสนุนในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.68 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.28 ด้านที่มีความพึงพอใจสูงสุดคือ การให้บริการของเจ้าหน้าที่ด้านการใช้และดูแลอุปกรณ์การเรียนการสอน มีความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ย 5.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.00 ดังตารางที่ 26

ตารางที่ 26 แสดงระดับความคิดเห็นด้านการให้บริการและการสนับสนุนโดยนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ประเด็นการประเมิน ด้านการให้บริการและการสนับสนุน	ค่าเฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับความ คิดเห็น
การให้บริการของเจ้าหน้าที่ด้านการใช้และดูแล อุปกรณ์ เช่น LCD PROJECTOR, Visualizer, Computer, DVD เป็นต้น	5.00	0.00	มากที่สุด
การให้บริการและคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ภาควิชา เกี่ยวกับเอกสารและการดำเนินการต่าง ๆ	4.36	0.69	มาก
รวม	4.68	0.28	มากที่สุด

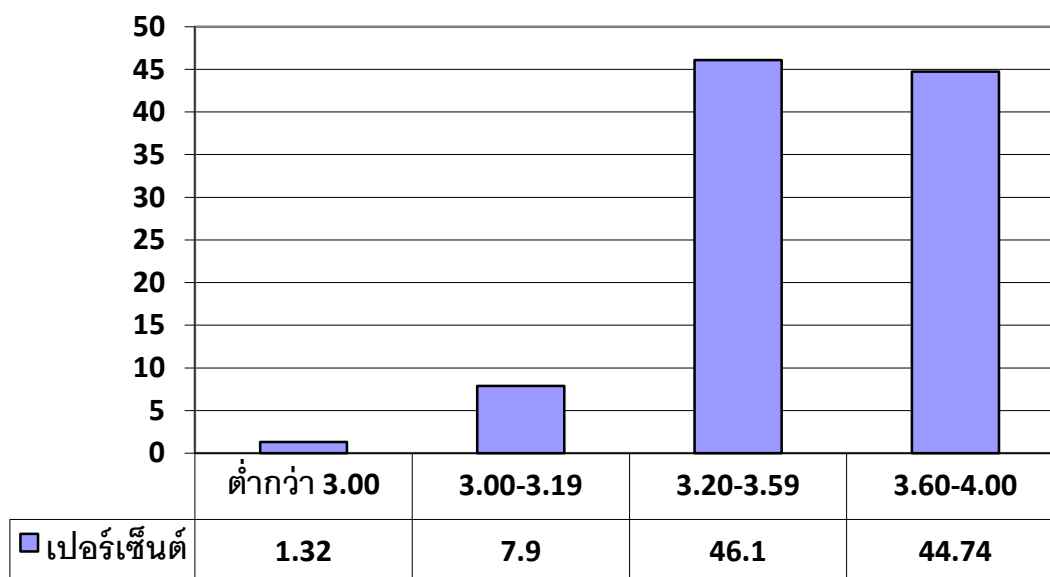
4. Product (PD) ผลผลิต

Product (PD) ผลผลิต เป็นการศึกษาคุณลักษณะของนักศึกษา และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีข้อมูลดังนี้

คุณลักษณะของนักศึกษา ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยการวิเคราะห์เอกสาร ได้ผลดังนี้

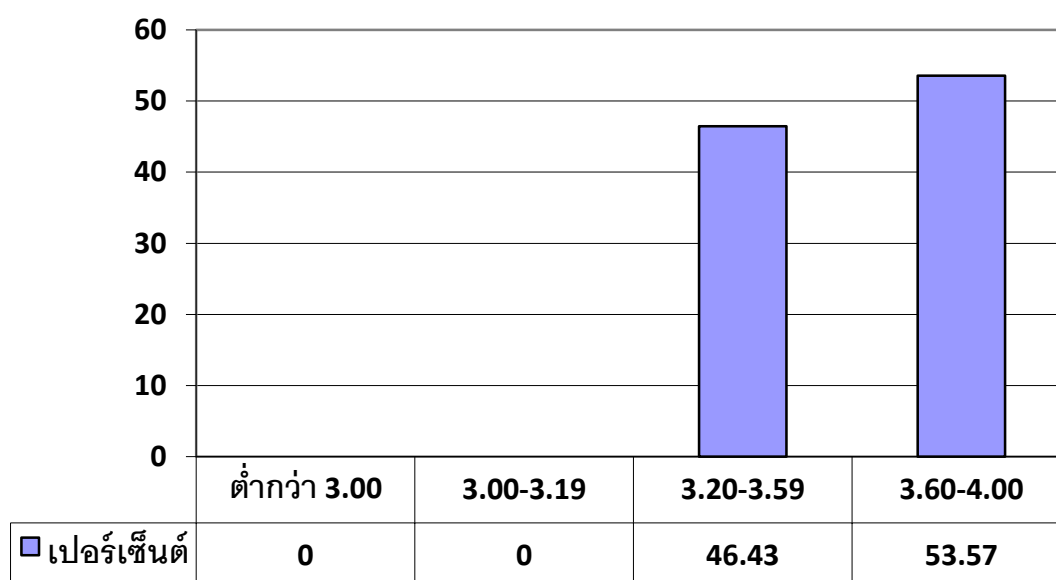
คุณลักษณะของนักศึกษาปัจจุบัน ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า นักศึกษาปัจจุบันปี 2- 4 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 76 คน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยศิลปากรว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต พ.ศ. 2551 อยู่ในเกณฑ์ระดับเกียรตินิยมอันดับ 1 จำนวน 34 คน คิดเป็น 44.74 % มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในเกณฑ์ระดับเกียรตินิยมอันดับ 2 จำนวน 35 คน คิดเป็น 46.1 % มีผลการเรียนในระดับ 3.00 ขึ้นไปจำนวน 6 คน คิดเป็น 7.9 % และมีผลการเรียนต่ำกว่า 3.00 จำนวน 1 คน คิดเป็น 1.32 % ดังนั้นจึงมีจำนวนนักศึกษาที่มีผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์เกียรตินิยม จำนวน 69 คน คิดเป็น 90.78 % ดังแสดงได้ตามแผนภูมิต่อไปนี้

แผนภูมิแสดงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาวิชาเอกภาษาไทยชั้นปีที่ 2- ปีที่ 4 ปีการศึกษา 2558

คุณลักษณะของนักศึกษาปัจจุบันด้านทักษะความสามารถพิเศษ นักศึกษาได้เข้าประกวดแข่งขันความสามารถทางภาษาไทยในด้านต่าง ๆ ได้แก่ การแต่งคำประพันธ์ การพูดสุนทรพจน์ การโต้วาที การเขียนบทความ การเขียนสารคดี โดยได้รับรางวัลระดับชาติ (ภาคผนวก)

คุณลักษณะของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่านักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาภาษาไทย ปีการศึกษา 2559 จำนวน 28 คน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยศิลปากรว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต พ.ศ. 2551 อยู่ในเกณฑ์ระดับเกียรตินิยมอันดับ 1 จำนวน 15 คน คิดเป็น 53.57 % มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในเกณฑ์ระดับเกียรตินิยมอันดับ 2 จำนวน 13 คน คิดเป็น 46.43 % ดังนั้นจึงมีจำนวนนักศึกษาที่มีผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์เกียรตินิยม จำนวน 28 คน คิดเป็น 100 % ดังแสดงได้ตามแผนภูมิต่อไปนี้

ด้านความพึงพอใจของผู้ใช้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีต่อนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามสอบถามความคิดเห็นจากครูพี่เลี้ยง มีข้อมูล ดังนี้

ความพึงพอใจของผู้ใช้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของสาขาวิชาภาษาไทย ที่มีต่อนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ ที่ฝึกประสบการณ์ปีการศึกษา 2559 วิเคราะห์ข้อมูล โดยแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังรายละเอียดในตารางที่ 27-31

ผู้ใช้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของสาขาวิชาภาษาไทย ที่ฝึกประสบการณ์ปีการศึกษา 2559 และตอบแบบสอบถาม มีความพึงพอใจในคุณลักษณะนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงาน มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.85 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.18 ซึ่งเมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ผู้ใช้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีความพึงพอใจ ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพสูงที่สุด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 5.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.00 ดังตารางที่ 27

ตารางที่ 27 ความพึงพอใจของผู้ใช้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของสาขาวิชาภาษาไทย ในภาพรวม

คุณลักษณะบัณฑิตที่ปฏิบัติงานหรือ ศึกษาต่อในหน่วยงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความเห็น
1. ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน/การศึกษาของบัณฑิต	4.80	0.39	มากที่สุด
2. ทักษะที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน/การศึกษาของบัณฑิต	4.65	0.26	มากที่สุด

คุณลักษณะบัณฑิตที่ปฏิบัติงานหรือ ศึกษาต่อในหน่วยงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความเห็น
3. บุคลิกภาพที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน/การศึกษาของบัณฑิต	4.96	0.08	มากที่สุด
4. คุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ	5.00	0.00	มากที่สุด
รวมทุกด้าน	4.85	0.18	มากที่สุด

ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ผู้ใช้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของสาขาวิชาภาษาไทย ฝึกประสบการณ์ในปีการศึกษา 2559 และตอบแบบสอบถาม มีความพึงพอใจในคุณลักษณะนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงาน ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.80 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.39 ซึ่งเมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ผู้ใช้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีความพึงพอใจ ด้านมีความรู้/ความสามารถทางวิชาการเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน/การศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 5.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.00 ดังตารางที่ 28

ตารางที่ 28 ความพึงพอใจของผู้ใช้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของสาขาวิชาภาษาไทย ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน

คุณลักษณะบัณฑิตด้านความรู้ความสามารถ ในการปฏิบัติงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความเห็น
1. มีความรู้/ความสามารถทางวิชาการเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน/ การศึกษา	5.00	0.00	มากที่สุด
2. มีความสามารถในการปรับปรุงพัฒนางาน/การศึกษาได้อย่าง ต่อเนื่อง	4.89	0.31	มากที่สุด
3. มีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ จัดระบบการทำงาน/ การศึกษา	4.71	0.46	มากที่สุด
4. มีความใฝ่รู้ ศึกษา/เรียนรู้วิทยาการใหม่เพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน/ การศึกษา	4.93	0.26	มากที่สุด
รวม	4.80	0.39	มากที่สุด

ด้านทักษะที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน ผู้ใช้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของสาขาวิชาภาษาไทย ที่ฝึกประสบการณ์สอนในปีการศึกษา 2559 และตอบแบบสอบถาม มีความพึงพอใจในคุณลักษณะนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่มาปฏิบัติงานในหน่วยงาน ด้านทักษะที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.65 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.26 ซึ่งเมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ผู้ใช้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีความพึงพอใจ ด้านทักษะการใช้ภาษาไทยในการติดต่อสื่อสาร และ ทักษะการทำงานเป็นทีม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 5.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.00 ดังตารางที่ 29

ตารางที่ 29 ความพึงพอใจของผู้ใช้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของสาขาวิชาภาษาไทย ด้านทักษะที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน

คุณลักษณะบัณฑิตด้านทักษะที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเห็น
5. มีทักษะการใช้คอมพิวเตอร์/สื่ออื่นๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน/การศึกษา	4.93	0.26	มากที่สุด
6. มีทักษะการใช้ภาษาไทยในการติดต่อสื่อสาร	5.00	0.00	มากที่สุด
7. มีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในการติดต่อสื่อสาร	4.04	0.59	มากที่สุด
8. มีทักษะการทำงานเป็นทีม	5.00	0.00	มากที่สุด
9. มีสติ/วิจารณ์ญาณ และความสามารถในการแก้ไขปัญหา	4.29	0.46	มาก
รวม	4.65	0.26	มากที่สุด

ด้านบุคลิกภาพที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน ผู้ใช้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของสาขาวิชาภาษาไทย ที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพในปีการศึกษา 2559 และตอบแบบสอบถาม มีความพึงพอใจในคุณลักษณะนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงาน ด้านบุคลิกภาพที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.96 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.08 ซึ่งเมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ผู้ใช้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีความพึงพอใจ ด้านมีภาวะความเป็นผู้นำ มีมนุษยสัมพันธ์และสามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้มีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน/การศึกษา และการมีความสุขก่อนนอน วางตัวเหมาะสมกับกาลเทศะสูงที่สุด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 5.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.00 ดังตารางที่ 30

ตารางที่ 30 ความพึงพอใจของผู้ใช้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของสาขาวิชาภาษาไทย ด้านบุคลิกภาพที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน

คุณลักษณะบัณฑิตด้านบุคลิกภาพ ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความเห็น
10. มีภาวะความเป็นผู้นำ	5.00	0.00	มากที่สุด
11. มีมนุษยสัมพันธ์และสามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้	5.00	0.00	มากที่สุด
12. มีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน/การศึกษา	5.00	0.00	มากที่สุด
13. มีความสุภาพอ่อนน้อม วางตัวเหมาะสมกับกาลเทศะ	5.00	0.00	มากที่สุด
14. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	4.79	0.42	มากที่สุด
รวม	4.96	0.08	มากที่สุด

ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ ผู้ใช้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของสาขาวิชาภาษาไทย ที่ฝึกประสบการณ์ในปีการศึกษา 2559 และตอบแบบสอบถาม มีความพึงพอใจในคุณลักษณะนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงาน ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 5.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.00 ในทุกรายการ ดังตาราง 31

ตารางที่ 31 ความพึงพอใจของผู้ใช้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของสาขาวิชาภาษาไทย ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ

คุณลักษณะบัณฑิตด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณ ในวิชาชีพ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความเห็น
15. มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย	5.00	0.00	มากที่สุด
16. มีความเสียสละและอุทิศตนให้กับองค์กร	5.00	0.00	มากที่สุด
17. มีจิตสำนึกสาธารณะ	5.00	0.00	มากที่สุด
18. เป็นผู้ตรงต่อเวลา	5.00	0.00	มากที่สุด
19. มีความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติหน้าที่	5.00	0.00	มากที่สุด

20. มีระเบียบวินัยในการทำงาน	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม	5.00	0.00	มากที่สุด

**ด้านความพึงพอใจต่อผลการปฏิบัติงานของของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของ
สาขาวิชาภาษาไทย**

ผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของสาขาวิชาภาษาไทย และความพึงพอใจการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของสาขาวิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ ที่ฝึกประสบการณ์ในปีการศึกษา 2559 วิเคราะห์ข้อมูล โดยแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังรายละเอียดในตารางที่ 32

ด้านภาพรวมผู้ใช้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของสาขาวิชาภาษาไทย ที่ฝึกประสบการณ์ในการศึกษาในปีการศึกษา 2559 และตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.89 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.18 ด้านที่มีความพึงพอใจมากที่สุด คือ ผลงานเสร็จตามกำหนดเวลา ผลงานมีคุณภาพและเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน และผลงานมีความประณีต โดยมีค่าเฉลี่ย 5.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.00 ดังตารางที่ 32

ตารางที่ 32 ผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของสาขาวิชาภาษาไทย

ผลการปฏิบัติงานของบัณฑิต	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความเห็น
1. ผลงานเสร็จตามกำหนดเวลา	5.00	0.00	มากที่สุด
2. ผลงานมีคุณภาพและเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน	5.00	0.00	มากที่สุด
3. ผลงานมีความประณีต	5.00	0.00	มากที่สุด
4. ผลงานแสดงออกถึงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	4.79	0.42	มากที่สุด
5. มีการนำผลงานมาประเมินและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง	4.68	0.48	มากที่สุด
รวม	4.89	0.18	มากที่สุด

**ด้านความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของ
สาขาวิชาภาษาไทย** ผู้ใช้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของสาขาวิชาภาษาไทย ที่ฝึก

ประสบการณ์ในการศึกษา 2559 และตอบแบบสอบถาม มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.99 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.13 ซึ่งเมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ผู้ใช้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ด้านผลงานเสร็จตามกำหนดเวลา ผลงานมีคุณภาพและเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน และผลงานมีความประณีตมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 5.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.00 ดังตาราง 33

ตารางที่ 33 ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของสาขาวิชาภาษาไทย

ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบัณฑิต	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความเห็น
1. ผลงานเสร็จตามกำหนดเวลา	5.00	0.00	มากที่สุด
2. ผลงานมีคุณภาพและเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน	5.00	0.00	มากที่สุด
3. ผลงานมีความประณีต	5.00	0.00	มากที่สุด
4. ผลงานแสดงออกถึงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	4.96	0.19	มากที่สุด
5. มีการนำผลงานมาประเมินและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง	4.71	0.46	มากที่สุด
รวม	4.99	0.13	มากที่สุด

นอกจากนี้ผู้ใช้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูยังได้ให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ว่า สาขาวิชาภาษาไทยควรฝึกให้นักศึกษามีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศโดยเฉพาะภาษาอังกฤษให้มีความสามารถมากยิ่งขึ้น

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เป็นการวิจัยประเมินผล (Evaluative Research) โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบยึดการตัดสินใจ (Decision-making approach) CIPP model ของสตัฟเฟิลบีม โดยประเมินด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต ประชากรที่ศึกษาคือ นักศึกษาปัจจุบันชั้นปีที่ 2-4 สาขาวิชาภาษาไทยที่ศึกษาปีการศึกษา 2558 นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ปีการศึกษา 2559 สาขาวิชาภาษาไทย ผู้ใช้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาภาษาไทย ผู้บริหารคณะศึกษาศาสตร์ ผู้ทรงคุณวุฒิสภาวิชาภาษาไทย และครูพี่เลี้ยง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถามและการศึกษาเอกสาร การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีหาค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สำหรับข้อมูลเชิงปริมาณ และใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) สำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพ ผลการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรสรุปประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1.ด้านสภาวะแวดล้อม(Context)

1.1วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ผู้ทรงคุณวุฒิและคณาจารย์ มีความคิดเห็นตรงกันว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสมกับสภาพปัจจุบันดีแล้ว เพราะสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 ที่เน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ส่วนนักศึกษาปัจจุบัน และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีความเห็นว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

1.2โครงสร้างของหลักสูตร

ผู้ทรงคุณวุฒิและคณาจารย์มีความเห็นว่าโครงสร้างของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ดีแล้ว โดยมีความเหมาะสมทั้งวิชาเอกและวิชาบังคับ และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีความเห็นว่าโครงสร้างของหลักสูตรมีความเหมาะสมมากที่สุด

1.3แผนการดำเนินงานของสาขาวิชา

คณาจารย์ในสาขาวิชาการสอนภาษาไทย มีความเห็นตรงกันว่า สาขาวิชาการสอนภาษาไทยมีแผนการดำเนินงานของสาขาวิชาไว้ดีแล้ว ซึ่งประกอบด้วย แผน คือ แผนในการพัฒนา คณาจารย์ และแผนในการพัฒนาสาขาวิชาในอนาคต ส่วนนักศึกษาปัจจุบัน มีความเห็นว่าแผนการดำเนินงานสาขาวิชามีความเหมาะสมในระดับมาก และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีความพึงพอใจภาพรวมในระดับมากที่สุด

1.4จุดแข็ง/จุดอ่อนของสาขาวิชา

คณาจารย์ในสาขาวิชาการสอนภาษาไทย มีความเห็นตรงกันว่า สาขาวิชาการสอนภาษาไทยมีจุดแข็ง คือ หลักสูตรของสาขาวิชาภาษาไทย ที่เป็นไปตามเกณฑ์ของคุรุสภาและมาตรฐานของ สกอ. คณาจารย์สาขาวิชาภาษาไทยมีความรู้ตรงกับสาขาวิชา บุคลากรสนับสนุน มีประสบการณ์ตรง ทำงานได้หลากหลาย การให้ความร่วมมือกับหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย ความรู้ความสามารถของนักศึกษาก่อนเข้าศึกษาในสาขาวิชาภาษาไทย สภาพแวดล้อมทางกายภาพ ความมีชื่อเสียงของสาขาวิชา และการเป็นที่ยอมรับของสังคม ส่วนจุดอ่อน คือ จำนวนคณาจารย์ที่มีตำแหน่งทางวิชาการมีน้อย และขาดความร่วมมือกับหน่วยงานนอกประเทศ

2.ด้านปัจจัยนำเข้า(Input)

2.1 เนื้อหาของหลักสูตร

ผู้ทรงคุณวุฒิและคณาจารย์มีความเห็นสอดคล้องกันว่าเนื้อหาวิชามีความเหมาะสมและมีความหลากหลายที่ครอบคลุมทั้งรายวิชาที่เป็นเนื้อหา และรายวิชาที่เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและการสอน แต่ควรปรับบางรายวิชาให้ทันสมัย เหมาะสมกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนไป ส่วนนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีความพึงพอใจเนื้อหาของหลักสูตรภาพรวมในระดับมากที่สุด

2.2 คุณสมบัติของผู้เรียนและการสอบคัดเลือก

คณาจารย์มีความเห็นว่าคุณสมบัติของผู้เรียนและการสอบคัดเลือกเข้ามีความเหมาะสมแล้ว ทั้งทางด้านการกำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิ์เข้าศึกษา วิธีการรับเข้าที่มีทั้งการสอบโครงการสืบสานภาษาไทย และระบบ Admission ที่มีทั้งการสอบข้อเขียนและการสอบสัมภาษณ์ แต่ในส่วนของการรับตรงโครงการสืบสานภาษาไทย ควรปรับสัดส่วนของคะแนนจาก pat 5 กับคะแนนข้อสอบจากการสอบวัดความสามารถโดยตรง ให้สามารถสะท้อนความสามารถพิเศษทางภาษาไทยของผู้เข้าสอบให้ได้มากกว่านี้ และในอนาคตจะเพิ่มวิธีการรับเข้าด้วยโครงการพิเศษ ส่วน นักศึกษาปัจจุบัน มีความเห็นว่าคุณสมบัติของผู้เรียนและการสอบคัดเลือกมีความเหมาะสมในระดับมาก และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีความพึงพอใจด้านคุณสมบัติของผู้เรียนและการสอบคัดเลือกภาพรวมในระดับมากที่สุด

2.3 คุณสมบัติของอาจารย์ที่สอนและอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ

คณาจารย์มีความเห็นว่าอาจารย์ผู้สอนมีความเหมาะสม คือ อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ มีประสบการณ์ มีคุณธรรม จริยธรรม สามารถให้คำปรึกษาทางวิชาและด้านอื่น ๆ แก่นักศึกษาได้ ส่วนนักศึกษาปัจจุบันมีความเห็นในระดับมากและนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีความเห็นว่าคุณสมบัติของอาจารย์ที่สอนและอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

2.4 สภาพแวดล้อมทางกายภาพ วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

ผู้บริหารมีความเห็นว่าคณะวิชาได้สำรวจ ห้องเรียน สภาพของเก้าอี้และโต๊ะว่ามีความเพียงพอ และได้พัฒนาห้องคอมพิวเตอร์และศูนย์ความเป็นเลิศเพื่อรองรับความต้องการของ นักศึกษา สรุปรตามประเด็นต่าง ๆ ได้ดังนี้

ประเด็นแรก เรื่องสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน ประเด็นด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนสำหรับอาจารย์และนักศึกษา ผู้บริหารมีความเห็นว่าด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนสำหรับอาจารย์และนักศึกษาเป็นสิ่งที่สมควรพัฒนา และมีงบประมาณสำหรับพัฒนา

ประเด็นที่สอง เรื่องหนังสือ ตำรา วารสาร งานวิจัย วิทยานิพนธ์ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศในห้องสมุด ผู้บริหารและคณาจารย์มีความเห็นตรงกันว่ามีความเพียงพอและมีงบประมาณสนับสนุน

ประเด็นที่สาม เรื่อง ห้องคอมพิวเตอร์ และศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้บริหารและคณาจารย์มีความเห็นว่ามีความจำเป็นและจะขยายเวลาการเปิดให้บริการ

ประเด็นที่สี่ เรื่องห้องเรียน ห้องประชุม/สัมมนา สถานที่จัดกิจกรรม โต๊ะ เก้าอี้ ผู้บริหารและคณาจารย์มีความเห็นว่าจำนวนห้องเรียน โต๊ะและเก้าอี้มีความเพียงพอ

ประเด็นสุดท้ายเรื่องสถานที่สำหรับนักศึกษาทำงาน ผู้บริหารและคณาจารย์มีความเห็นว่า พื้นที่ได้ตั้งศึกษาศาสตร์ 3 มีความพร้อมแต่อยากให้คณะจัดการให้เป็นระบบมากขึ้น

ส่วนนักศึกษาปัจจุบัน มีความเห็นว่าสภาพแวดล้อมทางกายภาพ วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกในภาพรวม มีความเหมาะสมในระดับมาก โดยมีประเด็นที่เห็นด้วยมากที่สุด คือ มีหนังสือ ตำรา วารสาร บทความ งานวิจัย วิทยานิพนธ์ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศในห้องสมุดของมหาวิทยาลัยเพียงพอและทันสมัย

นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีความพึงพอใจภาพรวมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกในระดับมากที่สุด มี โดยด้านที่มีความพอใจสูงสุด คือ สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนสำหรับอาจารย์และนักศึกษา (เช่น คอมพิวเตอร์ ระบบอินเทอร์เน็ต เครื่องเสียง เครื่องฉาย ฯลฯ) มีความเพียงพอ

2.5 งบประมาณในการผลิตบัณฑิต

ผู้บริหารมีความเห็นว่าภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอนได้ใช้เงินโดยบริหารจัดการตามแผนยุทธศาสตร์ของภาควิชาอย่างเหมาะสมแล้ว ส่วนนักศึกษาปัจจุบันและนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีความเห็นว่างบประมาณในการผลิตบัณฑิตมีความเหมาะสมในระดับมาก

3.ด้านกระบวนการ(Process)

3.1 พฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนของผู้สอน

นักศึกษาปัจจุบันมีความเห็นในภาพรวมว่าพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนของผู้สอน มีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีความพึงพอใจภาพรวมด้านพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนของผู้สอนในระดับมากที่สุด

3.2 พฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน

นักศึกษาปัจจุบันมีความเห็นว่าพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนมีความเหมาะสมภาพรวมในระดับมาก ส่วนนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีความพึงพอใจภาพรวมด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนในระดับมากที่สุด

3.3 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์

นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีความพึงพอใจภาพรวมด้านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ ในระดับมากที่สุด โดยมีข้อเสนอแนะว่าระยะเวลาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 1 ปี มากเกินไป

3.4 การจัดการเรียนการสอนรายวิชา

นักศึกษาปัจจุบันมีความเห็นว่าการจัดการเรียนการสอน มีความเหมาะสมในภาพรวมระดับมาก ส่วนนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีความพึงพอใจภาพรวมด้านการจัดการเรียนการสอนในระดับมากที่สุด

3.5 การให้บริการและการสนับสนุน

นักศึกษาปัจจุบันมีความเห็นว่าการให้บริการและการสนับสนุนมีความเหมาะสมภาพรวมในระดับมาก ส่วนนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีความพึงพอใจภาพรวมด้านด้านการให้บริการและการสนับสนุนในระดับมากที่สุด

4.ด้านผลผลิต (Product)

ด้านคุณลักษณะของนักศึกษาปัจจุบัน

คุณลักษณะของนักศึกษาปัจจุบัน ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีจำนวนนักศึกษาที่มีผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์เกียรตินิยม จำนวน 69 คน คิดเป็น 90.78 %

คุณลักษณะของนักศึกษาปัจจุบันด้านทักษะความสามารถพิเศษ นักศึกษาได้เข้าประกวดแข่งขันความสามารถทางภาษาไทยในด้านต่าง ๆ โดยได้รับรางวัลระดับชาติ

คุณลักษณะของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

คุณลักษณะของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่านักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาภาษาไทย ปีการศึกษา 2559 มีจำนวนนักศึกษาที่มีผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์เกียรตินิยม จำนวน 28 คน คิดเป็น 100 %

ด้านความพึงพอใจของผู้ใช้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีต่อนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ผู้ใช้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของสาขาวิชาภาษาไทย ที่ฝึกประสบการณ์ปีการศึกษา 2559 มีความพึงพอใจในคุณลักษณะนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงาน มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งทางด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ทักษะที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน บุคลิกภาพที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน และคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ

ด้านความพึงพอใจต่อผลการปฏิบัติงานของของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของสาขาวิชาภาษาไทย

ผู้ใช้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของสาขาวิชาภาษาไทย ที่ฝึกประสบการณ์ปีการศึกษา 2559 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งทางด้านผลงานเสร็จตามกำหนดเวลา ผลงานมีคุณภาพและเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน ผลงานมีความประณีต ผลงานแสดงออกถึงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และการนำผลงานมาประเมินและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

อภิปรายผลการวิจัย

1. สภาวะแวดล้อม Context (C)

ด้านสภาวะแวดล้อมทั้ง ด้าน ได้แก่ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร แผนการดำเนินงานของภาควิชา/สาขาวิชา ผลการวิจัยพบว่ามีเหมาะสมในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากสาขาวิชามีการประชุมวางแผนติดตามงานเป็นอย่างดี โดยเฉพาะด้านจุดแข็งที่สาขาวิชามีหลักสูตรของสาขาวิชาภาษาไทย ที่เป็นไปตามเกณฑ์ของคุรุสภาและมาตรฐานของ สกอ. คณาจารย์สาขาวิชาภาษาไทยมีความรู้ตรงกับสาขาวิชา บุคลากรสนับสนุน มีประสบการณ์ตรง ทำงานได้หลากหลาย การให้ความร่วมมือกับหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย ความรู้ความสามารถของนักศึกษา ก่อนเข้าศึกษาในสาขาวิชาภาษาไทย สภาพแวดล้อมทางกายภาพ ความมีชื่อเสียงของสาขาวิชา และ

การเป็นที่ยอมรับของสังคมนอกจากนี้ ทั้งนี้การที่คณาจารย์มีคุณวุฒิ มีความรู้ ความสามารถตรงกับสาขาวิชา นั้นสืบเนื่องจากการรับสมัครอาจารย์ที่ สาขาวิชามีการประชุมวางแผนโดยศึกษาวัตถุประสงค์ โครงสร้างและวางแผนอย่างเป็นระบบทำให้ได้ อาจารย์ที่มีความสามารถตรงตามสาขาวิชา อันส่งผลให้สาขาวิชามีจุดแข็ง ผลการวิจัยดังกล่าว สอดคล้องกับงานวิจัยประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต ครุศาสตรบัณฑิตของหลายหลักสูตร (กรภัสสร อินทรบำรุง และคณะ, 2558 : 707 ,ชลธิชา หอมฟุ้งและคณะ, 2558 : 1816 , Martha O. Olasehinde (2015 :129) และ SHIRLEY TAY SIEW HONG (<http://hrd.apec.org/images/4/4e/68.3.pdf>) ที่ได้ผลการวิจัยในลักษณะเดียวกันว่าด้านสภาพแวดล้อมที่ตื้นเขินเกิดจากการวางแผนที่ดีที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับโครงสร้างหลักสูตร และมีการวางแผนงานที่เป็นระบบ จนส่งผลให้สาขาวิชามีจุดแข็ง

2. ปัจจัยนำเข้า Input (I)

ด้านปัจจัยนำเข้าทั้ง 5 ด้าน คือ เนื้อหาสาระของหลักสูตร คุณสมบัติของผู้เรียน/การสอบคัดเลือก คุณสมบัติของคณาจารย์ที่สอน/อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง และ งบประมาณในการผลิตบัณฑิต ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่าเหมาะสมในระดับมากถึงมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากทั้งเนื้อหาของหลักสูตร การสอบเข้า อาจารย์ที่ปรึกษา สิ่งอำนวยความสะดวก และงบประมาณในการผลิตบัณฑิต ได้ผ่านการวางแผนการดำเนินงานมาเป็นอย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการสอบเข้าที่มีทั้งโครงการสอบคัดเลือกและโครงการความร่วมมือที่เป็นการเปิดโอกาสให้นักศึกษามีโอกาสเข้าศึกษาในระดับปริญญาโทบัณฑิตมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของวชิระ จันทราช (2554 : 69) ที่ได้ประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ Martha O. Olasehinde ที่ได้ทำวิจัยเรื่องAn Evaluation of the English Component of the General Studies Curriculum for Nigerian Polytechnics (2015 :129) ที่ได้ศึกษาปัจจัยนำเข้าและพบว่าหากปัจจัยนำเข้า เช่น เนื้อหา คณาจารย์ สภาพแวดล้อม มีความพร้อม หลักสูตรก็ย่อมพร้อมใช้งานได้ดี

3. กระบวนการ Process (P)

ด้านกระบวนการแบ่งเป็น 5 ด้าน คือ พฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนของผู้สอน พฤติกรรม การเรียนรู้ของผู้เรียน การฝึกประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ การจัดการเรียนการสอน และการให้บริการและการสนับสนุน ผลการวิจัยพบว่าในทุกด้านมีผลการประเมินอยู่ในระดับดีถึงดีมาก อันแสดงให้เห็นว่ากระบวนการในการนำหลักสูตรไปใช้นั้นมีประสิทธิภาพ ซึ่งประสิทธิภาพที่ตื้นเขินเกิดจากการมีการประชุมเพื่อวางแผนการนำหลักสูตรไปใช้นั่นเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อิศเรศ พิพัฒน์มงคลพร (2554 : 89) ที่ทำวิจัยเรื่องการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาการประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร และ ชลธิชา หอมฟุ้งและคณะ (2558 : 1817) ที่ได้ทำวิจัยเรื่องการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่ผลการประเมินด้านกระบวนการมีความเหมาะสมในระดับมาก เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนตามโครงสร้างและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีการประชุมสาขาวิชาเพื่อขับเคลื่อนการนำหลักสูตรไปใช้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Hakan KARATAŞ Seval FER (2009 : 55) ที่ได้ทำวิจัยเรื่อง Evaluation of English Curriculum at Yildiz Technical University Using CIPP Model ที่ได้ผลการศึกษาว่าหากหลักสูตรมีกระบวนการที่ดีย่อมนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. Product (PD) ผลผลิต

ด้านคุณลักษณะของบัณฑิตที่พบว่าบัณฑิตและนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูต่างก็มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในเกณฑ์เกียรตินิยมร้อยละ 90 และมีผลการแข่งขันระดับชาติ พร้อมทั้งผู้ใช้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีความพึงพอใจต่อการใช้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในระดับมากที่สุดทั้งทางด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ ด้านความรู้ความสามารถด้านบุคลิกภาพ และทักษะที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน ทั้งนี้เนื่องจากหลักสูตรนั้นมีประสิทธิภาพทั้งทางด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ทั้งหมดนี้จึงส่งผลให้การนำหลักสูตรไปใช้ได้ผลดี จึงสะท้อนให้เห็นผ่านผลผลิตคือคุณลักษณะของนักศึกษา และคุณลักษณะของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีคุณภาพเป็นที่พอใจของผู้ใช้ในทุก ๆ ด้าน อีกทั้ง ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Martha O. Olasehinde (2015 : 130) ที่ทำวิจัยเรื่อง An Evaluation of the English Component of the General Studies Curriculum for Nigerian Polytechnics และ SHIRLEY TAY SIEW HONG(<http://hrd.apec.org/images/4/4e/68.3.pdf>) ที่ทำวิจัยเรื่อง AN EVALUATION OF TEACHING OF SCIENCE IN ENGLISH IN A RURAL SCHOOL IN SABAH พบว่าหลักสูตรที่มีคุณภาพทำให้สามารถผลิตผู้เรียนที่มีความรู้ ความสามารถ และสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติงานได้จริง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการปรับปรุงหลักสูตรครั้งต่อไป

จากผลการวิจัยพบว่า การปรับปรุงหลักสูตรครั้งต่อไปมีประเด็นที่ควรคำนึงถึงดังนี้

การสำรวจความต้องการและความคาดหวังจากหน่วยงานต่าง ๆ เช่น ตลาดแรงงาน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา คุรุสภา และสถานศึกษาในชุมชน

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการประเมินหลักสูตรระหว่างการใช้งาน (Formative) เพื่อจะได้ทราบจุดบกพร่องหรือจุดที่ต้องพัฒนา ก่อนจะครบวงจรหลักสูตร เพื่อพัฒนาให้หลักสูตรมีคุณภาพขึ้น

2. ควรมีการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการปรับหลักสูตรการสอนภาษาไทย เพื่อจะได้มีแนวทางในปรับหลักสูตรให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กรภัสสร อินทรบำรุง. (2558). รายงานวิจัย เรื่อง การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา
การศึกษาปฐมวัย. นครปฐม : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กาญจนา คุณารักษ์. (2543). **พื้นฐานการพัฒนาหลักสูตรเล่ม 1**. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร
วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์.
- ฉันท ชาติทอง.(2552).**การจัดการชั้นเรียน ห้องเรียนแห่งความสุข**.นครปฐม : เพชรเกษมการพิมพ์.
- ชลธิชา หอมฟุ้งและคณะ. (2558). การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทยคณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย. ฉบับภาษาไทย สาขา
มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะปีที่ 8 ฉบับที่ 2 เดือนพฤษภาคม – สิงหาคม 2558.
- ณัฐพงศ์ชัย ไทพงษ์พันธุ์. (2557). เอกสารประกอบการสอนการพัฒนาหลักสูตร Curriculum
Development. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอม
บึง.
- ดวงใจ เขมวีรัตน์ และคณะ. (2555).การประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. สืบค้นได้จาก
https://repository.rmutp.ac.th/bitstream/handle/123456789/1205/SCI_55_08.pdf?sequence=1
- ดลนภา การ์กัษ์.(2557). “การประเมินโครงการส่งเสริมเด็กที่มีคุณธรรมเข้าศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
วิทยาเขตกำแพงแสน”. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพัฒนศึกษา มหาวิทยาลัย
ศิลปากร.
- ธีรยุทธ์ เสนียวงศ์ ณ อยุธยา .(2554). **แนวคิดการพัฒนาหลักสูตร**. กรุงเทพฯ
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ธำรง บัวศรี. (2542). **ทฤษฎีหลักสูตร** : การออกแบบและการพัฒนา. กรุงเทพฯ : พัฒนาศึกษา.
- บุญเลี้ยง หุมทอง. (2554). **การพัฒนาหลักสูตร (Curriculum Development)**.พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ
: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน.(2555).**รายละเอียดหลักสูตร (มคอ.2) หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาไทย(5ปี) (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2555)**. นครปฐม : คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- มารุต พัฒนาผล. (2556) . **การประเมินหลักสูตรเพื่อการเรียนรู้และพัฒนา**.พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
จรัสสินทวงศ์การพิมพ์.

- มาเรียม นิลพันธุ์. (2553). การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและ
การนิเทศคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. นครปฐม : คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- รุจิรี ภู่อารยะ. (2546). การพัฒนาหลักสูตร : ตามแนวปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : บัคคอปย์.
- วชิระ จันทราช. (2554). “การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะ
ศึกษาศาสตร์”มหาวิทยาลัยศิลปากร”. วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย. ปีที่ 3 ฉบับที่ 1,2
(กรกฎาคม – ธันวาคม), 64-77.
- วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวช. (2542). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น : สานต่อที่ท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : เซ็นเตอร์
ดิสคัฟเวอร์รี่.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2551). กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์สุวิริยาสาน.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2554). การพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2 . กรุงเทพฯ : บริษัท อาร์ แอนด์
ปรินท์ จำกัด .
- สังัด อุทรานันท์. (2532). พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ:
ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุเทพ อ่วมเจริญ. (2557). การพัฒนาหลักสูตร: ทฤษฎีและการปฏิบัติ. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร
- สุนีย์ ภู่อารยะ. (2546). แนวคิดพื้นฐานการสร้างและพัฒนาหลักสูตร. เชียงใหม่ : เดอะโนว์เลจ เซ็นเตอร์.
- สมิทร คุณานุกร. (2520). หลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ, กรุงเทพมหานครการพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2556). แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 11 (พ.ศ.
2555-2559) กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (ม.ป.ป.). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคม
แห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559). กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- อภิภา ปรัชญพฤทธิ. (2555). หลักสูตรและการเรียนการสอนอุดมศึกษา : พาราไดม์และวิธีปฏิบัติ.
กรุงเทพฯ : อินทภาษ.
- อิสเรศ พิพัฒน์มงคลพร. (2556). รายงานวิจัยการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการ
ประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. นครปฐม : คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- APEID. (1977). Implementing Curriculum : A Symposium of Experience from the
Asian Region. Bangkok: Unesco Regional Office for Education in Asia.
- Beauchamp, George A. (1975). A Curriculum Theory. 3rd ed. Wilmette Illinois:
The Kagg Press.

- Best, John W. (1977) .**Research in Education** .3rd. ed. New Jersey : Prentice – Hall Inc.
- Cronbach, Lee j. (1970). **Essential of Psychological Testing**. 3rd ed. New York: Harper Row.
- Ferda Tunc. (2010). Evaluation of an English Language Teaching Program at A Public University using CIPP MODEL. สืบค้นได้จาก <http://hrd.apec.org/images/4/4e/68.3.pdf>
- Fullan, M. and Pomfret A. (1977). "Research on curriculum and instruction implementation." **Review of Educational Research** 4 71: 335-397.
- Good, Carter V. (1945). **Dictionary of Education**. 3rd ed. New York: McGraw Hill.
- Good, H. G. (1973). **A history of American education**. 3rd ed. New York: Macmillan.
- Hakan KARATAŞ. (2009). Evaluation of English Curriculum at Yıldız Technical University Using CIPP Model. **Education and Science**. Vol. 34, No 153 : Page 47-60.
- Martha O. Olasehinde . (2015).An Evaluation of the English Component of the General Studies Curriculum for Nigerian Polytechnics. **English Language and Literature Studies**; Vol. 5, No. 2 : page 123-135.
- Saylor, J.G. and Alexander, W.M. (1974). **Planning Curriculum for schools**. New York: Holt Rinehart and Winsion.
- Saylor, J.G., Alexander, W.M. and Lewis, A.J. (1981). **Curriculum Planning for Better Teaching and learning**. 4th ed. New York: Holt Rinehart and Winsion.
- Sowell, Evelyn J. (1996). **Curriculum : Perspective, Paradigm and Possibility**. New York: Macmillan.
- Stufflebeam, D.L., et al. (1971). **Educational Evaluation and Decision-Making**. Itasca, Illinois: Peacock Publishing.
- _____. (2002). CIPP model evaluation checklist A tool for applying the fifth installment of the CIPP Model to assess long-term enterprises. Accessed May 25, 2014. Available from <http://www.wmich.edu/evalctr/checklists/cippchecklist.htm>.
- Taba, H. (1962). **Curriculum development: Theory and practice**. New York: Harcourt, Brace & World.
- Tyler, Ralph W. (1949). **Basic Principles of Curriculum and Instruction**. Chicago: The University of Chicago Press.

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

และผู้ทรงคุณวุฒิสาขาวิชาภาษาไทย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศิริวรรณ วณิชวัฒนวรชัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิมลศิริ ร่วมสุข ข้าราชการบำนาญ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. อาจารย์ ดร.ยุวรี ผลพันธุ์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิสาขาวิชาภาษาไทย

1. รองศาสตราจารย์กัญญรัตน์ เวชศาสตร์ ข้าราชการบำนาญ มหาวิทยาลัยศิลปากร
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์บัญญัติ เรืองศรี ข้าราชการบำนาญ มหาวิทยาลัยศิลปากร
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์มณฑนา วัฒนอนอม ข้าราชการบำนาญ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาคผนวก ข

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ชุดที่ 1

แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้บริหาร (คณะศึกษาศาสตร์)

การวิจัยประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

คำชี้แจง การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร และเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนา ปรับปรุงหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย

กรุณาให้คำตอบและคำอธิบายสำหรับคำถามต่อไปนี้

15 สภาพแวดล้อมทางกายภาพ วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

1. สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนสำหรับอาจารย์และนักศึกษา (เช่น คอมพิวเตอร์ ระบบอินเทอร์เน็ต เครื่องเสียง เครื่องฉาย ฯลฯ) มีความเพียงพอหรือไม่ ควรปรับปรุงเพิ่มเติมอย่างไร
2. หนังสือ ตำรา วารสาร บทความ งานวิจัย วิทยานิพนธ์ ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศในห้องสมุดมีเพียงพอ และทันสมัยหรือไม่ อย่างไร
3. ห้องคอมพิวเตอร์ ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เพียงพอต่อการใช้งานหรือไม่ อย่างไร
4. ห้องเรียน ห้องประชุม/สัมมนา สถานที่จัดกิจกรรม โต๊ะ เก้าอี้ เพียงพอหรือไม่ อย่างไร
5. ห้องทำงานสำหรับอาจารย์ และสถานที่สำหรับนักศึกษาทำงาน พักผ่อนเฝ้าต่อการเรียนการสอนหรือไม่ อย่างไร

16 งบประมาณในการผลิตบัณฑิต

1. ท่านมีการวางแผนและการจัดสรรงบประมาณสำหรับการดำเนินการบริหารหลักสูตร หรือไม่ อย่างไร
2. ท่านมีการจัดสรรงบประมาณโครงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพหรือไม่ อย่างไร

ชุดที่ 2

แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ

การวิจัยประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

คำชี้แจง การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร และเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนา ปรับปรุงหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย

กรุณาให้คำตอบและคำอธิบายสำหรับคำถามต่อไปนี้

I1 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1. ท่านคิดว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตรสาขาวิชาภาษาไทยมีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

I2 โครงสร้างและเนื้อหาสาระของหลักสูตร

1. ท่านคิดว่าโครงสร้างของหลักสูตรสาขาวิชาภาษาไทยมีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร (เฉพาะวิชาบังคับเอกและเอกเลือก)

ชุดที่ 3

แบบสัมภาษณ์สำหรับคณาจารย์

การวิจัยประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

คำชี้แจง การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร และเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนา ปรับปรุงหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย

กรุณาให้คำตอบและคำอธิบายสำหรับคำถามต่อไปนี้

C1 แผนการดำเนินงานของภาควิชา/สาขาวิชา

1. ท่านคิดว่าภาควิชา/สาขาวิชาควรดำเนินงานด้านการจัดทำแผนงาน/โครงการเพื่อพัฒนา คณาจารย์อย่างไร
2. ท่านมีแนวทางในการพัฒนาภาควิชา/สาขาวิชาในอนาคตอย่างไร

C2 จุดแข็ง/จุดอ่อนของสาขาวิชา

1. ท่านคิดว่าหัวข้อต่อไปนี้ เป็นจุดแข็งหรือจุดอ่อนของสาขาวิชา
 - หลักสูตรของสาขาวิชาภาษาไทย
 - คณาจารย์สาขาวิชาการสอนภาษาไทย
 - บุคลากรสนับสนุน (เลขาภาควิชา สำนักงานเลขา ฯลฯ)
 - ความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย
 - ความรู้ ความสามารถของนักศึกษา ก่อนเข้าศึกษาในสาขาวิชาภาษาไทย
 - สภาพแวดล้อมทางกายภาพ (อาคาร ห้องเรียน อุปกรณ์การเรียน สิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ)
 - ความมีชื่อเสียงของสาขาวิชาการสอนภาษาไทย
 - การเป็นที่ยอมรับของสังคม
 - อื่น ๆ โปรดระบุ

2. หากคิดว่าข้อใดเป็นจุดอ่อน ท่านมีข้อเสนอแนะในการแก้ไขจุดอ่อนเหล่านั้นอย่างไร

I1 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1. ท่านคิดว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตรสาขาวิชาภาษาไทยมีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

12 โครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตร

1. ท่านคิดว่าโครงสร้างของหลักสูตรสาขาวิชาภาษาไทยมีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร
(เฉพาะวิชาบังคับเอกและเอกเลือก)

13 คุณสมบัติของผู้เรียน/การสอบคัดเลือก

1. คุณสมบัติของผู้มีสิทธิ์เข้าศึกษาตามที่ระบุไว้ในหลักสูตรมีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร
(โดยเฉพาะในประเด็นของ GPA ไม่ต่ำกว่า 2.5, ไม่เจาะจงสายหรือแผนกที่จบในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย)
2. ประเภทของวิธีการรับ/การสอบเข้าศึกษาต่อ มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร
3. การสอบคัดเลือกที่มีทั้งการสอบข้อเขียน และการสอบสัมภาษณ์ มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร
4. ควรมีการรับนักศึกษาโครงการพิเศษหรือไม่ อย่างไร

14 คุณสมบัติคณาจารย์ที่สอน/อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ

1. ท่านคิดว่าอาจารย์ที่สอนมีความรู้ ประสบการณ์ คุณธรรม จริยธรรมหรือไม่ อย่างไร
2. ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา เช่น การใช้เวลา การให้คำแนะนำ คำปรึกษา
ในฐานะที่เป็นที่ปรึกษาวิชาการหรือที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

15 สภาพแวดล้อมทางกายภาพ วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

1. สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนสำหรับอาจารย์และนักศึกษา (เช่น คอมพิวเตอร์ ระบบอินเทอร์เน็ต เครื่องเสียง เครื่องฉาย ฯลฯ) มีความเพียงพอหรือไม่ ควรปรับปรุงเพิ่มเติมอย่างไร
2. หนังสือ ตำรา วารสาร บทความ งานวิจัย วิทยานิพนธ์ ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ
ในห้องสมุดมีเพียงพอ และทันสมัยหรือไม่ อย่างไร
3. ห้องคอมพิวเตอร์ ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เพียงพอต่อการใช้งานหรือไม่ อย่างไร
4. ห้องเรียน ห้องประชุม/สัมมนา สถานที่จัดกิจกรรม โต๊ะ เก้าอี้ เพียงพอหรือไม่ อย่างไร
5. ห้องทำงานสำหรับอาจารย์ และสถานที่สำหรับนักศึกษาทำงาน พักผ่อนเอื้อต่อการเรียนการสอนหรือไม่ อย่างไร

ชุดที่ 4

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

- คำชี้แจง 1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาภาษาไทย และ
ศึกษาแนวทางการพัฒนา ปรับปรุงหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มี
รายละเอียดดังนี้
2. แบบสอบถามชุดนี้มีทั้งหมด 2 ตอน ได้แก่
ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาภาษาไทยด้าน1) Context (C)
สภาวะแวดล้อม 2) Input (I) ปัจจัยนำเข้า และ 3) Process(PC) กระบวนการ
3. โปรดตอบคำถามทุกข้อตามความเป็นจริง เพื่อนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาปรับปรุง
หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คำตอบของท่านจะเป็นความลับและจะไม่
มีผลกระทบต่อการเรียนของท่านแต่อย่างใด

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หรือกรอกข้อความลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง
เกี่ยวกับท่าน

สำหรับผู้วิจัย

1. เพศ	☐ 1. ชาย	☐ 2. หญิง	☐
2. นักศึกษา	☐ 1. ชั้นปีที่ 4	☐ 2. ชั้นปีที่ 5	☐
3. เข้าศึกษาในคณะศึกษาศาสตร์โดยวิธี			☐
☐ 1. โครงการสืบสานภาษาไทย			
☐ 2. ระบบ Admission ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา			
4. การทำกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนาตน			☐
☐ 1. เคยทำ โปรดระบุ _____			
☐ 2. ไม่เคยทำ			

ตอนที่ 2 การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาภาษาไทย

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน โดยมีเกณฑ์การประเมินดังนี้

- 5 หมายถึง นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มากที่สุด
- 4 หมายถึง นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มาก
- 3 หมายถึง นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับ ปานกลาง
- 2 หมายถึง นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับ น้อย
- 1 หมายถึง นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
Context (C) สภาวะแวดล้อม						
C1 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร						
1. วัตถุประสงค์หลักสูตรเป็นไปตามมาตรฐานอุดมศึกษา						
2. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร นำไปสู่การจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ						
3. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551						
4. หลักสูตรมุ่งผลิตบัณฑิตที่มีคุณธรรม จริยธรรม ศรัทธาในวิชาชีพครู มีจรรยาบรรณในวิชาชีพและเป็นครูที่ดีมีคุณภาพ						
C2 โครงสร้างของหลักสูตร						
1. การกำหนดรายวิชาหมวดศึกษาทั่วไป 4 กลุ่มรายวิชา(มนุษยศาสตร์,สังคมศาสตร์,คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์,ภาษา) สอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร						
2. การกำหนดรายวิชาชีพครูสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร						

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
3. การจัดรายวิชาในหลักสูตรมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง และมีความคิดสร้างสรรค์						
4. การจัดรายวิชาในหลักสูตรมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเป็นผู้นำในการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ						
5. การเรียงลำดับวิชา สัดส่วนจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาต่างๆ เป็นไปอย่างเหมาะสม						
C3 แผนการดำเนินงานของภาควิชา / สาขาวิชา						
1. สร้างระบบฐานข้อมูลของหลักสูตรและรายวิชาที่เป็นปัจจุบัน						
2. มีการกำหนดจุดมุ่งหมายของ การวางแผน และการติดตามกำกับแผนการเรียนการสอน ตลอดหลักสูตรทุกรายวิชาร่วมกันระหว่างอาจารย์ในคณะ						
3. มีการกำหนดขนาดชั้นเรียนและกลุ่มเรียนที่เหมาะสมแต่ละรายวิชา						
4. ส่งเสริมสนับสนุนจัดหาแหล่งการเรียนรู้ แหล่งฝึกประสบการณ์ตามหลักสูตร						
5. จัดอาจารย์เข้าสอนในแต่ละรายวิชาที่ตรงกับ ความรู้ ความสามารถ และ ประสบการณ์						
6. มีการจัดทำโครงการกิจกรรมที่ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา						
7. จัดนักศึกษาให้ลงทะเบียนเรียนตามรายวิชาและกลุ่มวิชาตามลำดับอย่างเหมาะสม						
8. นักศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์						

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
6. ความเหมาะสมของวิชาเอก						
6.1 วิชาบังคับเอก						
(1) กลุ่มการใช้ภาษา (การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน)						
6.1.1 465 140 ศิลปะการอ่าน						
6.1.2 465 342 ภาษาไทยเพื่อกิจธุระ						
6.1.3 465 344 การเขียนร้อยแก้วเชิงสร้างสรรค์						
6.1.4 465 345 การเขียนร้อยกรองเชิงสร้างสรรค์						
6.1.5 465 452 การพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทยเชิงวิชาการ						
6.1.6 465 453สัมมนาการใช้ภาษาไทย						
(2) กลุ่มภาษาและภาษาศาสตร์						
6.1.7 465 112 ภาษาศาสตร์เบื้องต้นสำหรับครู						
6.1.8 465 217 การศึกษาภาษาไทยเชิงสังคมวิทยา						
6.1.9 465 218 หลักภาษาไทยสำหรับครู						
6.1.10 465 310แนวคิดทางหลักภาษาไทย						
6.1.11 465 315 ภาษาต่างประเทศในภาษาไทย						
6.1.12 465 411 พัฒนาการของภาษาไทย						
6.1.13 465 419แนวคิดการเรียนรู้ภาษาที่สอง						
(3) กลุ่มวรรณกรรมและวรรณคดี						
6.1.14 465 120 แนวทางการศึกษาวรรณคดี						

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
6.1.15 465 221 พัฒนาการของวรรณคดีไทย						
6.1.16 465 232 คติชนวิทยา						
6.1.17 465 323 วรรณกรรมศาสนา						
6.1.18 465 326 การวิจารณ์วรรณคดีไทย						
6.1.19 465 427 วรรณกรรมเอกของไทย						
6.1.20 465 430 อิทธิพลวรรณกรรมต่างประเทศต่อวรรณกรรมไทย						
(4) กลุ่มหลักสูตร						
6.1.21 465 300 การพัฒนาหนังสือเรียนภาษาไทย						
6.1.22 465 404 การศึกษารายบุคคล						
6.1.23 465 405 การวิจัยเพื่อการเรียนการสอนภาษาไทย						
กลุ่มวิชาการสอนวิชาเอก						
6.1.24 465 401 วิธีสอนภาษาไทย						
6.1.25 465 402 การพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ภาษาไทย						
6.2 วิชาเลือก						
(1) กลุ่มการใช้ภาษา						
6.2.1 465 243 ภาษาเพื่อการโฆษณาและประชาสัมพันธ์						
6.2.2 465 341 ศิลปะการอ่านทำนองเสนาะ						
6.2.3 465 450 สัมมนางานเขียนร้อยแก้ว						
6.2.4 465 451 สัมมนางานเขียนร้อยกรอง						
(2) กลุ่มภาษาและภาษาศาสตร์						
6.2.5 465 214 ภาษากับวัฒนธรรมไทย						

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
6.2.6 465 316 การศึกษาภาษาไทยเชิงจิตวิทยา						
6.2.7 465 413 การอนุรักษ์และพัฒนาภาษาไทย						
(3) กลุ่มวรรณกรรมและวรรณคดี						
6.2.8 465 222 โลกทัศน์จากวรรณกรรมไทย						
6.2.9 465 225 วรรณกรรมบทละครไทย						
6.2.10 465 324 เพลงไทยจากวรรณกรรม						
6.2.11 465 328 วรรณกรรมไทยสมัยรัชกาลที่ 1-4						
6.2.12 465 329 วรรณกรรมไทยสมัยรัชกาลที่ 5-7						
6.2.13 465 431 วรรณกรรมนิทานพื้นบ้านไทย						
(4) หมวดหลักสูตร						
6.2.14 465 403 เหตุการณ์ปัจจุบันในการสอนภาษาไทย						
I2 คุณสมบัติของผู้เรียน/การสอบคัดเลือก						
1. คุณสมบัติของผู้มีสิทธิ์เข้าศึกษาตามที่ระบุไว้ในหลักสูตร						
2. ประเภทของวิธีการรับ/การสอบเข้าศึกษาต่อ						
3. การสอบคัดเลือกที่มีทั้งการสอบข้อเขียนและการสอบสัมภาษณ์						
4. การรับนักศึกษาโครงการสืบสานภาษาไทย						
I3 คุณสมบัติคณาจารย์ที่สอน / อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ						
1. ความรู้ ประสบการณ์ ด้านการสอนของ						

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
อาจารย์						
2. คุณธรรมจริยธรรมของอาจารย์						
3. การใช้เวลาในการปรึกษาทางด้านวิชาการ และด้านอื่นๆแก่นักศึกษา						
4. ความรู้ความสามารถในการให้คำแนะนำ ด้านวิชาการและด้านอื่น ๆ แก่นักศึกษา						
14 สภาพแวดล้อมทางกายภาพ วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ						
1. สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนสำหรับ อาจารย์และนักศึกษา (เช่น คอมพิวเตอร์ ระบบอินเทอร์เน็ต เครื่องเสียง เครื่องฉาย ฯลฯ) มีความเพียงพอ						
2. หนังสือ ตำรา วารสาร บทความ งานวิจัย วิทยานิพนธ์ ทั้งภาษาไทยและ ภาษาต่างประเทศในห้องสมุดเพียงพอ และทันสมัย						
3. ห้องคอมพิวเตอร์ ศูนย์การเรียนรู้ด้วย ตนเอง เพียงพอสำหรับใช้งาน						
4. ห้องเรียน ห้องประชุม สัมมนา สถานที่จัด กิจกรรมโต๊ะ เก้าอี้ เพียงพอ						
5. ห้องทำงานสำหรับอาจารย์ และสถานที่ สำหรับนักศึกษาทำงานพักผ่อนเอื่อยต่อ การเรียนการสอน						
15 งบประมาณในการผลิตบัณฑิต						
1. ค่าธรรมเนียมพิเศษที่นักศึกษาได้จ่ายไป คณะหรือภาควิชาได้นำมาใช้ให้เป็น ประโยชน์กับนักศึกษา						
2. ค่าธรรมเนียมพิเศษที่นักศึกษาได้จ่ายไปใน แต่ละภาคการศึกษามีความเหมาะสมกับ นักศึกษา						

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
Process (PC) กระบวนการ						
PC1 พฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนของผู้สอน						
1. มีประมวลการสอนตามรายวิชาที่สอน						
2. มีการเตรียมการสอนล่วงหน้า						
3. มีเทคนิคและความสามารถในการถ่ายทอดความรู้						
4. มีบุคลิกภาพเช่น การแต่งกาย กิริยาท่าทางการใช้ภาษา เหมาะสมกับความเป็นครู						
PC2 พฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน						
1. มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน						
2. รู้และเข้าใจวัตถุประสงค์/กระบวนการเรียนรู้/เกณฑ์การประเมินผลของรายวิชา						
3. มีความรับผิดชอบทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย						
4. เข้าเรียนสม่ำเสมอ						
5. มีการเตรียมตัวล่วงหน้าก่อนเรียน						
6. มีกระบวนการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง						
7. มีการทำงานร่วมกับผู้อื่น						
PC3 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์						
1. ภาระงานที่กำหนดในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ						
2. ระยะเวลาของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ						
3. วิธีการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ						
4. กระบวนการในการนิเทศของครูพี่เลี้ยง						
5. กระบวนการในการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์						
PC4 การจัดการเรียนการสอน						
1. มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดย						

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ						
2. มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หลากหลายและเหมาะสมกับเนื้อหา						
3. มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียน นำไปประยุกต์ใช้						
4. มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมี คุณธรรม จริยธรรม						
5. มีการเชิญวิทยากรและส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่ง เรียนรู้ต่าง ๆ						
6. มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีทักษะในการ คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์						
7. มีการวัดและประเมินผลหลากหลาย ชัดเจน และต่อเนื่อง						
8. มีการประเมินประสิทธิภาพการสอนเพื่อ ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน						
PC5 การให้บริการและการสนับสนุน						
1. การให้บริการของเจ้าหน้าที่ด้านการใช้ และดูแลอุปกรณ์การเรียนการสอน						
2. การให้บริการของเจ้าหน้าที่ ที่เกี่ยวข้อง กับการเรียนการสอน เช่น การยื่นคำร้อง การลงทะเบียน ฯลฯ						

ชุดที่ 5

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย นักศึกษาปัจจุบัน
 การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย
 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

- คำชี้แจง 1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาภาษาไทย และ
 ศึกษาแนวทางการพัฒนา ปรับปรุงหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มี
 รายละเอียดดังนี้
2. แบบสอบถามชุดนี้มีทั้งหมด 2 ตอน ได้แก่
 ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 ตอนที่ 2 การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาภาษาไทยด้าน1) Context (C)
 สภาวะแวดล้อม 2) Input (I) ปัจจัยนำเข้า และ 3) Process(PC) กระบวนการ
4. โปรดตอบคำถามทุกข้อตามความเป็นจริง เพื่อนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาปรับปรุง
 หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คำตอบของท่านจะเป็นความลับและจะไม่
 มีผลกระทบต่อการเรียนของท่านแต่อย่างใด

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หรือกรอกข้อความลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง
 เกี่ยวกับท่าน

สำหรับผู้วิจัย

1. เพศ	☐ 1. ชาย	☐ 2. หญิง	☐
2. นักศึกษา	☐ 1. ชั้นปีที่ 4	☐ 2. ชั้นปีที่ 5	☐
3. เข้าศึกษาในคณะศึกษาศาสตร์โดยวิธี			☐
☐ 1. โครงการสืบสานภาษาไทย			
☐ 2. ระบบ Admission ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา			
4. การทำกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนาตน			☐
☐ 1. เคยทำ โปรดระบุ _____			
☐ 2. ไม่เคยทำ			

ตอนที่ 2 การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาภาษาไทย

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน โดยมีเกณฑ์การประเมินดังนี้

- 5 หมายถึง นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มากที่สุด
- 4 หมายถึง นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มาก
- 3 หมายถึง นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับ ปานกลาง
- 2 หมายถึง นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับ น้อย
- 1 หมายถึง นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
Context (C) สภาวะแวดล้อม						
C1 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร						
5. วัตถุประสงค์หลักสูตรเป็นไปตามมาตรฐานอุดมศึกษา						
6. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร นำไปสู่การจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ						
7. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551						
8. หลักสูตรมุ่งผลิตบัณฑิตที่มีคุณธรรม จริยธรรม ศรัทธาในวิชาชีพครู มีจรรยาบรรณในวิชาชีพและเป็นครูที่ดีมีคุณภาพ						
C3 แผนการดำเนินงานของภาควิชา / สาขาวิชา						
10. สร้างระบบฐานข้อมูลของหลักสูตรและรายวิชาที่เป็นปัจจุบัน						
11. มีการกำหนดจุดมุ่งหมายของ การวางแผน และการติดตามกำกับแผนการเรียนการสอน ตลอดหลักสูตรทุกรายวิชาร่วมกัน						

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
ระหว่างอาจารย์ในคณะ						
12. มีการกำหนดขนาดชั้นเรียนและกลุ่มเรียนที่เหมาะสมแต่ละรายวิชา						
13. ส่งเสริมสนับสนุนจัดหาแหล่งการเรียนรู้ แหล่งฝึกประสบการณ์ตามหลักสูตร						
14. จัดอาจารย์เข้าสอนในแต่ละรายวิชาที่ตรงกับความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์						
15. มีการจัดทำโครงการกิจกรรมที่ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา						
16. จัดนักศึกษาให้ลงทะเบียนเรียนตามรายวิชาและกลุ่มวิชาตามลำดับอย่างเหมาะสม						
17. นักศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์และวิธีประเมินการสอนของอาจารย์ ในแต่ละรายวิชา						
18. มีความร่วมมือระหว่างนักศึกษา อาจารย์ และครูพี่เลี้ยงในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู						
C4 จุดแข็ง/จุดอ่อนของสาขาวิชา						
ท่านคิดว่าสาขาวิชามีจุดแข็งในด้านต่อไปนี้ ในระดับใด						
10. หลักสูตรของสาขาวิชาการสอนภาษาไทย						
11. คณาจารย์สาขาวิชาการสอนภาษาไทย						
12. บุคลากรสนับสนุน (เลขาภาควิชา สำนักงานเลขา ฯลฯ)						
13. ความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย						
14. ความรู้ ความสามารถของนักศึกษา ก่อน						

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
6. สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนสำหรับ อาจารย์และนักศึกษา (เช่น คอมพิวเตอร์ ระบบอินเทอร์เน็ต เครื่องเสียง เครื่องฉาย ฯลฯ) มีความเพียงพอ						
7. หนังสือ ตำรา วารสาร บทความ งานวิจัย วิทยานิพนธ์ ทั้งภาษาไทยและ ภาษาต่างประเทศในห้องสมุดเพียงพอ และทันสมัย						
8. ห้องคอมพิวเตอร์ ศูนย์การเรียนรู้ด้วย ตนเอง เพียงพอสำหรับใช้งาน						
9. ห้องเรียน ห้องประชุม สัมมนา สถานที่จัด กิจกรรมโต๊ะ เก้าอี้ เพียงพอ						
10. ห้องทำงานสำหรับอาจารย์ และสถานที่ สำหรับนักศึกษาทำงานพักผ่อนเอื้อต่อ การเรียนการสอน						
1.5 งบประมาณในการผลิตบัณฑิต						
1. ค่าธรรมเนียมพิเศษที่นักศึกษาได้จ่ายไป คณะหรือภาควิชาได้นำมาใช้ให้เป็น ประโยชน์กับนักศึกษา						
2. ค่าธรรมเนียมพิเศษที่นักศึกษาได้จ่ายไปใน แต่ละภาคการศึกษามีความเหมาะสมกับ นักศึกษา						
Process (PC) กระบวนการ						
PC1 พฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนของผู้สอน						
5. มีประมวลการสอนตามรายวิชาที่สอน						
6. มีการเตรียมการสอนล่วงหน้า						
7. มีเทคนิคและความสามารถในการถ่ายทอด ความรู้						
8. มีบุคลิกภาพเช่น การแต่งกาย กิริยาท่าทาง						

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
การใช้ภาษา เหมาะสมกับความเป็นครู						
PC2 พฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน						
1. มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน						
8. รู้และเข้าใจวัตถุประสงค์/กระบวนการเรียนรู้/เกณฑ์การประเมินผลของรายวิชา						
9. มีความรับผิดชอบทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย						
10. เข้าเรียนสม่ำเสมอ						
11. มีการเตรียมตัวล่วงหน้าก่อนเรียน						
12. มีกระบวนการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง						
13. มีการทำงานร่วมกับผู้อื่น						
PC4 การจัดการเรียนการสอน						
9. มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ						
10. มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหลากหลายและเหมาะสมกับเนื้อหา						
11. มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนนำไปประยุกต์ใช้						
12. มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม						
13. มีการเชิญวิทยากรและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ						
14. มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีทักษะในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์						
15. มีการวัดและประเมินผลหลากหลายชัดเจน และต่อเนื่อง						
16. มีการประเมินประสิทธิภาพการสอนเพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน						

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
PC5 การให้บริการและการสนับสนุน						
3. การให้บริการของเจ้าหน้าที่ด้านการใช้และดูแลอุปกรณ์การเรียนการสอน						
4. การให้บริการของเจ้าหน้าที่ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน เช่น การยื่นคำร้อง การลงทะเบียน ฯลฯ						

ชุดที่ 6

แบบสอบถามสำหรับผู้ใช้นบัณฑิต

แบบสอบถามเพื่อการศึกษา

ความพึงพอใจของผู้ใช้นบัณฑิตที่มีต่อบัณฑิต

ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

คำอธิบาย แบบสอบถามนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้นบัณฑิต(นายจ้าง/ผู้บังคับบัญชา/หัวหน้างาน หรืออาจารย์ที่ปรึกษา/ผู้สอน)ที่มีต่อบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2555 โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจที่มีต่อบัณฑิตฯ จำนวน 20 ข้อ

ตอนที่ 3 ผลการปฏิบัติงานของบัณฑิตจำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาคุณภาพบัณฑิต

โปรดตอบคำถามทุกข้อตามความจริง เพื่อนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการดำเนินงานภารกิจด้านการผลิตบัณฑิตของคณะศึกษาศาสตร์ให้ได้ตามมาตรฐานต่อไป และคำตอบของท่านไม่มีผลกระทบต่อการทำงานของท่านและหน่วยงานของท่านแต่อย่างใด

**** ขอขอบคุณอย่างยิ่งที่ให้ความอนุเคราะห์สละเวลาอันมีค่าในการตอบแบบสอบถามนี้****

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำอธิบาย โปรดทำเครื่องหมาย ✓ หรือกรอกข้อความลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

	สำหรับผู้วิจัย
1. สถานภาพผู้ให้ข้อมูล	☐
☐ 1.นายจ้าง/ผู้บังคับบัญชา/หัวหน้างาน ☐ 2.อาจารย์ที่ปรึกษา/ผู้สอน	
2. อายุ	☐
☐ 1.ต่ำกว่า 30 ปี ☐ 2.30-40 ปี	
☐ 3.41-50 ปี ☐ 4.50 ปี ขึ้นไป	
3. ระดับการศึกษา	☐
☐ 1.ต่ำกว่าปริญญาตรี ☐ 2.ปริญญาตรี	
☐ 3.ปริญญาโท ☐ 4.ปริญญาเอก/สูงกว่า	
4. ประเภทของหน่วยงาน/สถาบันการศึกษา	☐

สำหรับผู้วิจัย

- ☐ 1.ราชการ ☐ 2.เอกชน
☐ 3.รัฐวิสาหกิจ ☐ 4.อื่น ๆ (ระบุ).....

5. ปัจจัยสำคัญในการพิจารณารับบัณฑิตของคณะศึกษาศาสตร์เข้าทำงานใน
 หน่วยงาน/ศึกษาต่อ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) ☐

- ☐ 1.ระดับการศึกษา ☐ 2.สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา
☐ 3.สถาบันการศึกษา ☐ 4.บุคลิกภาพ
☐ 5.ความรู้ความสามารถทางวิชาการในการประกอบอาชีพ/ศึกษาต่อ
☐ 6.ความรู้ความสามารถพิเศษ(โปรดระบุ).....
☐ 7.อื่นๆ (โปรดระบุ).....

6. บัณฑิตคณะศึกษาศาสตร์ที่ทำงาน/ศึกษา ในหน่วยงานของท่านจบสาขาวิชา ☐

- ☐ 1.การศึกษาตลอดชีวิต ☐ 2.เทคโนโลยีการศึกษา
☐ 3.จิตวิทยา ☐ 4.ภาษาอังกฤษ
☐ 5.ภาษาไทย ☐ 6.สังคมศึกษา
☐ 7.การศึกษาปฐมวัย ☐ 8.การประถมศึกษา
☐ 9.วิทยาศาสตร์การกีฬา

7. การปฏิบัติงาน/การศึกษาตรงกับสาขาวิชาที่จบ ☐

- ☐ 1.ตรงสาขาวิชาที่จบ ☐ 2.ไม่ตรงสาขาวิชาที่จบ ☐

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจที่มีต่อบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากคณะศึกษาศาสตร์

คำอธิบาย โปรดทำเครื่องหมาย ✓ หรือกรอกข้อความลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

คุณลักษณะบัณฑิตที่ปฏิบัติงานหรือ ศึกษาต่อในหน่วยงานของท่าน	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน/การศึกษาของบัณฑิต					
1. มีความรู้/ความสามารถทางวิชาการเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน/การศึกษา					
2. มีความสามารถในการปรับปรุงพัฒนางาน/การศึกษาได้อย่างต่อเนื่อง					
3. มีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ จัดระบบการทำงาน/การศึกษา					
4. มีความใฝ่รู้ ศึกษา/เรียนรู้วิทยาการใหม่เพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน/การศึกษา					
2. ทักษะที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน/การศึกษาของบัณฑิต					

คุณลักษณะบัณฑิตที่ปฏิบัติงานหรือ ศึกษาต่อในหน่วยงานของท่าน	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
5. มีทักษะการใช้คอมพิวเตอร์/สื่ออื่นๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน/การศึกษา					
6. มีทักษะการใช้ภาษาไทยในการติดต่อสื่อสาร					
7. มีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในการติดต่อสื่อสาร					
8. มีทักษะการทำงานเป็นทีม					
9. มีสติ/วิจารณ์ญาณ และความสามารถในการแก้ไขปัญหา					
3.บุคลิกภาพที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน/การศึกษาของบัณฑิต					
10. มีภาวะความเป็นผู้นำ					
11. มีมนุษยสัมพันธ์และสามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้					
12. มีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน/การศึกษา					
13. มีความสุภาพอ่อนน้อม วางตัวเหมาะสมกับกาลเทศะ					
14. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์					
4. คุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ					
15. มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย					
16. มีความเสียสละและอุทิศตนให้กับองค์กร					
17. มีจิตสำนึกสาธารณะ					
18. เป็นผู้ตรงต่อเวลา					
19. มีความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติหน้าที่					
20. มีระเบียบวินัยในการทำงาน					

ความพึงพอใจที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ในภาพรวม พึงพอใจเนื่องจาก..... ไม่พึงพอใจ เนื่องจาก.....

ตอนที่ 3 ผลการปฏิบัติงานของบัณฑิตและความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต

คำอธิบาย สำหรับช่องผลการปฏิบัติงาน

- 5 หมายถึง ผลการปฏิบัติงานของบัณฑิตอยู่ในระดับดีที่สุด
- 4 หมายถึง ผลการปฏิบัติงานของบัณฑิตอยู่ในระดับดี
- 3 หมายถึง ผลการปฏิบัติงานของบัณฑิตอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ผลการปฏิบัติงานของบัณฑิตอยู่ในระดับพอใช้
- 1 หมายถึง ผลการปฏิบัติงานของบัณฑิตอยู่ในระดับควรปรับปรุง

ข้อคำถาม	ผลการปฏิบัติงาน					ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1. ผลงานเสร็จตามกำหนดเวลา										
2. ผลงานมีคุณภาพและเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน										
3. ผลงานมีความประณีต										
4. ผลงานแสดงออกถึงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์										
5. มีการนำผลงานมาประเมินและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง										

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาคุณภาพบัณฑิต

ข้อเสนอแนะต่อคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ในการปรับปรุงหรือพัฒนาการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาบัณฑิตด้านต่างๆ (ความรู้ ทักษะ บุคลิกภาพ คุณธรรมจริยธรรมและอื่น ๆ)

.....

.....

.....

.....

.....

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ขอขอบคุณในความร่วมมือ มา ณ โอกาสนี้

ภาคผนวก ค

แบบประเมินดัชนีความสอดคล้อง

ชุดที่ 1 แบบสัมภาษณ์ สำหรับผู้บริหาร
แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของ
การวิจัยประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการสอนภาษาไทย

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนนความคิดเห็นในรายการประเมินแต่ละข้อ ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- +1... แน่ใจว่าข้อความมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
 0... ไม่แน่ใจว่าข้อความมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
 -1... แน่ใจว่าข้อความไม่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น			รวม
	ผู้เชี่ยวชาญ1	ผู้เชี่ยวชาญ 2	ผู้เชี่ยวชาญ 3	
Input (I) ปัจจัยนำเข้า				
I5 สภาพแวดล้อมทางกายภาพ วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ				
1. สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนสำหรับอาจารย์และนักศึกษา (เช่น คอมพิวเตอร์ ระบบอินเทอร์เน็ต เครื่องเสียง เครื่องฉาย ฯลฯ) มีความเพียงพอหรือไม่ ควรปรับปรุงเพิ่มเติมอย่างไร	+1	+1	+1	1
2. หนังสือ ตำรา วารสาร บทความ งานวิจัย วิทยานิพนธ์ ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศในห้องสมุดมีเพียงพอ และทันสมัยหรือไม่อย่างไร	+1	+1	+1	1
3. ห้องคอมพิวเตอร์ ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองเพียงพอต่อการใช้งานหรือไม่ อย่างไร	+1	+1	+1	1
4. ห้องเรียน ห้องประชุม/สัมมนา สถานที่จัดกิจกรรมโต๊ะ เก้าอี้ เพียงพอหรือไม่ อย่างไร	+1	+1	+1	1
5. ห้องทำงานสำหรับอาจารย์ และสถานที่สำหรับนักศึกษาทำงานพักผ่อนเอื้อต่อการเรียนการสอนหรือไม่ อย่างไร	+1	+1	+1	1

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น			รวม
	ผู้เชี่ยวชาญ1	ผู้เชี่ยวชาญ 2	ผู้เชี่ยวชาญ 3	
Input (I) ปัจจัยนำเข้า				
I6 งบประมาณในการผลิตบัณฑิต				
1. ท่านมีการวางแผนและการจัดสรรงบประมาณสำหรับการดำเนินการบริหารหลักสูตรหรือไม่อย่างไร	+1	+1	+1	1
2. ค่าธรรมเนียมพิเศษที่นักศึกษาได้จ่ายไป คณะหรือภาควิชาได้นำมาใช้ให้เป็นประโยชน์กับนักศึกษา หรือไม่ อย่างไร	+1	+1	+1	1

ชุดที่ 2 แบบสัมภาษณ์ สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ
แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของ
การวิจัยประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการสอนภาษาไทย

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนนความคิดเห็นในรายการประเมินแต่ละข้อ ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- +1... แน่ใจว่าข้อความมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
 0... ไม่แน่ใจว่าข้อความมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
 -1... แน่ใจว่าข้อความไม่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น			รวม
	ผู้เชี่ยวชาญ 1	ผู้เชี่ยวชาญ 2	ผู้เชี่ยวชาญ 3	
Input (I) ปัจจัยนำเข้า				
I 1 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร				
1. ท่านคิดว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตรสาขาวิชาการสอนภาษาไทยมีความเหมาะสมหรือไม่อย่างไร	+1	+1	+1	1
I 2 โครงสร้างและเนื้อหาสาระของหลักสูตร				
1. ท่านคิดว่าโครงสร้างของหลักสูตรสาขาวิชาการสอนภาษาไทยมีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร (เฉพาะวิชาบังคับเอกและเอกเลือก)	+1	+1	+1	1

ชุดที่ 3 แบบสัมภาษณ์คณาจารย์
แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของ
การวิจัยประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการสอนภาษาไทย

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนนความคิดเห็นในรายการประเมินแต่ละข้อ ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน

- ดังนี้ +1... แน่ใจว่าข้อคำถามมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
 0... ไม่แน่ว่าข้อคำถามมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
 -1... แน่ใจว่าข้อคำถามไม่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น			รวม
	ผู้เชี่ยวชาญ 1	ผู้เชี่ยวชาญ 2	ผู้เชี่ยวชาญ 3	
Context (C) สภาวะแวดล้อม				
C1 แผนการดำเนินงานของภาควิชา/สาขาวิชา				
1. ท่านคิดว่าภาควิชา/สาขาวิชาควรดำเนินงานด้านการจัดทำแผนงาน/โครงการเพื่อพัฒนาคณาจารย์อย่างไร	+1	+1	+1	1
2. ท่านมีแนวทางในการพัฒนาภาควิชา/สาขาวิชาในอนาคตอย่างไร	+1	+1	+1	1
C2 จุดแข็ง / จุดอ่อน ของสาขาวิชาการสอนภาษาไทย				
1. ท่านคิดว่าหัวข้อต่อไปนี้เป็นจุดแข็งหรือจุดอ่อนของสาขาวิชา	+1	+1	+1	1
● หลักสูตรของสาขาวิชาการสอนภาษาไทย				
● คณาจารย์สาขาวิชาการสอนภาษาไทย	+1	+1	+1	1
● บุคลากรสนับสนุน (เลขาภาควิชาสำนักงานเลขา ฯลฯ)	+1	+1	+1	1
● ความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย	+1	+1	+1	1
● ความรู้ ความสามารถ ของนักศึกษา ก่อนเข้าศึกษาในสาขาวิชาการสอนภาษาไทย	+1	+1	+1	1

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น			รวม
	ผู้เชี่ยวชาญ 1	ผู้เชี่ยวชาญ 2	ผู้เชี่ยวชาญ 3	
สภาพแวดล้อมทางกายภาพ (อาคาร ห้องเรียน อุปกรณ์การเรียน สิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ)	+1	+1	+1	1
ความมีชื่อเสียงของสาขาวิชาการสอนการสอนภาษาไทย	+1	+1	+1	1
การเป็นที่ยอมรับของสังคม	+1	+1	+1	1
อื่น ๆ โปรดระบุ				
2. หากคิดว่าข้อใดเป็นจุดอ่อน ท่านมีข้อเสนอแนะในการแก้ไขจุดอ่อนเหล่านั้นอย่างไร	+1	+1	+1	1
Input (I) ปัจจัยนำเข้า				
I 1 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร				
1. ท่านคิดว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตรสาขาวิชาการสอนภาษาไทยมีความเหมาะสมหรือไม่อย่างไร	+1	+1	+1	1
I 2 โครงสร้างและเนื้อหาสาระของหลักสูตร				
1. ท่านคิดว่าโครงสร้างของหลักสูตรสาขาวิชาการสอนภาษาไทยมีความเหมาะสมหรือไม่อย่างไร (เฉพาะวิชาบังคับเอกและเอกเลือก)	+1	+1	+1	1
I3 คุณสมบัติของผู้เรียน/การสอบคัดเลือก				
1. คุณสมบัติของผู้มีสิทธิ์เข้าศึกษาตามที่ระบุไว้ในหลักสูตรมีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร (ในประเด็นค่าเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร ปริญญาบัณฑิตหรือค่าเฉลี่ยเฉพาะภาษาไทยตลอดหลักสูตรไม่ต่ำกว่า 2.50 หรือมีประสบการณ์สอนภาษาไทยหลังจากจบปริญญาบัณฑิตไม่น้อยกว่า 3 ปี)	+1	+1	+1	1
2. ประเพณีของวิธีการรับ / การสอบเข้าศึกษาต่อมีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร	+1	+1	+1	1

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น			รวม
	ผู้เชี่ยวชาญ 1	ผู้เชี่ยวชาญ 2	ผู้เชี่ยวชาญ 3	
3. การสอบคัดเลือกที่มีทั้งการสอบข้อเขียน และการสอบสัมภาษณ์ มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร	+1	+1	+1	1
4. ควรมีการรับนักศึกษาโครงการความร่วมมือหรือไม่ อย่างไร	+1	+1	+1	1
14 คุณสมบัติคณาจารย์ที่สอน อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ				
1. ท่านคิดว่าอาจารย์ที่สอนมีความรู้ ประสบการณ์ คุณธรรม จริยธรรมหรือไม่ อย่างไร	+1	+1	+1	1
2. ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา เช่น การให้เวลา การให้คำแนะนำ คำปรึกษา ในฐานะที่เป็นที่ปรึกษาวิชาการหรือที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร	+1	+1	+1	1
15 สภาพแวดล้อมทางกายภาพ วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ				
6. สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนสำหรับอาจารย์ และนักศึกษา (เช่น คอมพิวเตอร์ ระบบ อินเทอร์เน็ต เครื่องเสียง เครื่องฉาย ฯลฯ) มีความเพียงพอหรือไม่ ควรปรับปรุงเพิ่มเติม อย่างไร	+1	+1	+1	1
7. หนังสือ ตำรา วารสาร บทความ งานวิจัย วิทยานิพนธ์ ทั้งภาษาไทย และ ภาษาต่างประเทศในห้องสมุดมีเพียงพอ และ ทันสมัยหรือไม่ อย่างไร	+1	+1	+1	1
8. ห้องคอมพิวเตอร์ ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เพียงพอต่อการใช้งานหรือไม่ อย่างไร	+1	+1	+1	1
9. ห้องเรียน ห้องประชุม/สัมมนา สถานที่จัด กิจกรรมโต๊ะ เก้าอี้ เพียงพอหรือไม่ อย่างไร	+1	+1	+1	1
10. ห้องทำงานสำหรับอาจารย์ และสถานที่	+1	+1	+1	1

สำหรับนักศึกษาทำงานพักผ่อนเพื่อการเรียนการสอนหรือไม่ อย่างไร				
รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น			รวม
	ผู้เชี่ยวชาญ 1	ผู้เชี่ยวชาญ 2	ผู้เชี่ยวชาญ 3	
Process (PC) กระบวนการ				
PC6 การบริหารหลักสูตร				
1. มีการวางแผนและดำเนินการเปิดหลักสูตรแต่ระดับอย่างไร	+1	+1	+1	1
2. มีรูปแบบ ลักษณะการบริหารหลักสูตรอย่างไร เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	+1	+1	+1	1
3. มีรูปแบบหรือวิธีการประเมินหลักสูตรอย่างไร เพื่อนำผลการประเมินมาปรับปรุง หรือพัฒนาหลักสูตร	+1	+1	+1	1

ชุดที่ 4

แบบสอบถาม นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของ

การวิจัยประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการสอนภาษาไทย

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนนความคิดเห็นในรายการประเมินแต่ละข้อ ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- +1... แน่ใจว่าข้อคำถามมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
 0... ไม่แน่ว่าข้อคำถามมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
 -1... แน่ใจว่าข้อคำถามไม่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น			รวม
	ผู้เชี่ยวชาญ1	ผู้เชี่ยวชาญ 2	ผู้เชี่ยวชาญ 3	
Context (C) สภาวะแวดล้อม				
C1 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร				
9. วัตถุประสงค์หลักสูตรเป็นไปตามมาตรฐานอุดมศึกษา	+1	+1	+1	1
10. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร นำไปสู่การจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	1
11. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	+1	+1	+1	1
12. หลักสูตรมุ่งผลิตบัณฑิตที่มีคุณธรรม จริยธรรม ศรัทธาในวิชาชีพครู มีจรรยาบรรณในวิชาชีพและเป็นครูที่ดีมีคุณภาพ	+1	+1	+1	1
C2 โครงสร้างของหลักสูตร				
7. การกำหนดรายวิชาหมวดศึกษาทั่วไป 4 กลุ่มรายวิชา(มนุษยศาสตร์,สังคมศาสตร์,คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์,ภาษา) สอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร	+1	+1	+1	1

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น			รวม
	ผู้เชี่ยวชาญ 1	ผู้เชี่ยวชาญ 2	ผู้เชี่ยวชาญ 3	
8. การกำหนดรายวิชาชีพครูสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร	+1	+1	+1	1
9. การจัดรายวิชาในหลักสูตรมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง และมีความคิดสร้างสรรค์	+1	+1	+1	1
10.การจัดรายวิชาในหลักสูตรมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเป็นผู้นำในการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	1
11. การเรียงลำดับวิชา สัดส่วนจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาต่างๆ เป็นไปอย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	1
C3 แผนการดำเนินงานของภาควิชา / สาขาวิชา				
19. สร้างระบบฐานข้อมูลของหลักสูตรและรายวิชาที่เป็นปัจจุบัน	+1	+1	+1	1
20. มีการกำหนดจุดมุ่งหมายของ การวางแผน และการติดตามกำกับแผนการเรียนการสอน ตลอดหลักสูตรทุกรายวิชาร่วมกันระหว่างอาจารย์ในคณะ	+1	+1	+1	1
21. มีการกำหนดขนาดชั้นเรียนและกลุ่มเรียนที่เหมาะสมแต่ละรายวิชา	+1	+1	+1	1
22. ส่งเสริมสนับสนุนจัดหาแหล่งการเรียนรู้ แหล่งฝึกประสบการณ์ตามหลักสูตร	+1	+1	+1	1
23. จัดอาจารย์เข้าสอนในแต่ละรายวิชาที่ตรงกับ ความรู้ ความสามารถ และ ประสบการณ์	+1	+1	+1	1
24. มีการจัดทำโครงการกิจกรรมที่ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา	+1	+1	+1	1
25. จัดนักศึกษาให้ลงทะเบียนเรียนตามรายวิชาและกลุ่มวิชาตามลำดับอย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	1

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น			รวม
	ผู้เชี่ยวชาญ 1	ผู้เชี่ยวชาญ 2	ผู้เชี่ยวชาญ 3	
26. นักศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์ และวิธีประเมินการสอนของอาจารย์ ในแต่ละรายวิชา	+1	+1	+1	1
27. มีความร่วมมือระหว่างนักศึกษา อาจารย์ และครูพี่เลี้ยงในการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครู	+1	+1	+1	1
C4 จุดแข็ง/จุดอ่อนของสาขาวิชา				
ท่านคิดว่าสาขาวิชามีจุดแข็งในด้านต่อไปนี้ ในระดับใด	+1	+1	+1	1
19. หลักสูตรของสาขาวิชาการสอนภาษาไทย	+1	+1	+1	1
20. คณาจารย์สาขาวิชาการสอนภาษาไทย	+1	+1	+1	1
21. บุคลากรสนับสนุน (เลขาคณาวิชา สำนักงานเลขา ฯลฯ)	+1	+1	+1	1
22. ความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นทั้งภายใน และภายนอกมหาวิทยาลัย	+1	+1	+1	1
23. ความรู้ ความสามารถของนักศึกษา ก่อน เข้าศึกษาในสาขาวิชาการสอนภาษาไทย	+1	+1	+1	1
24. สภาพแวดล้อมทางกายภาพ (อาคาร ห้องเรียน อุปกรณ์การเรียน สิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ)	+1	+1	+1	1
25. ความมีชื่อเสียงของสาขาวิชา	+1	+1	+1	1
26. การเป็นที่ยอมรับของสังคม	+1	+1	+1	1
27. อื่น ๆ โปรดระบุ	+1	+1	+1	1
Input (I) ปัจจัยนำเข้า				
I1 เนื้อหาสาระของหลักสูตร				
12. ความเหมาะสมของวิชาเอก				
12.1 วิชาบังคับเอก				
(1) กลุ่มการใช้ภาษา (การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน)				
12.1.1 465 140 ศิลปะการอ่าน	+1	+1	+1	1

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น			รวม
	ผู้เชี่ยวชาญ 1	ผู้เชี่ยวชาญ 2	ผู้เชี่ยวชาญ 3	
12.1.2 465 342 ภาษาไทยเพื่อกิจธุระ	+1	+1	+1	1
12.1.3 465 344 การเขียนร้อยแก้วเชิงสร้างสรรค์	+1	+1	+1	1
12.1.4 465 345 การเขียนร้อยกรองเชิงสร้างสรรค์	+1	+1	+1	1
12.1.5 465 452 การพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทยเชิงวิชาการ	+1	+1	+1	1
รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น			รวม
	ผู้เชี่ยวชาญ 1	ผู้เชี่ยวชาญ 2	ผู้เชี่ยวชาญ 3	
6.1.6 465 453 สัมมนาการใช้ภาษาไทย	+1	+1	+1	1
(2) กลุ่มภาษาและภาษาศาสตร์				
6.1.7 465 112 ภาษาศาสตร์เบื้องต้นสำหรับครู	+1	+1	+1	1
6.1.8 465 217 การศึกษาภาษาไทยเชิงสังคมวิทยา	+1	+1	+1	1
6.1.9 465 218 หลักภาษาไทยสำหรับครู	+1	+1	+1	1
6.1.10 465 310 แนวคิดทางหลักภาษาไทย	+1	+1	+1	1
6.1.11 465 315 ภาษาต่างประเทศในภาษาไทย	+1	+1	+1	1
6.1.12 465 411 พัฒนาการของภาษาไทย	+1	+1	+1	1
6.1.13 465 419 แนวคิดการเรียนรู้ภาษาที่สอง	+1	+1	+1	1
(3) กลุ่มวรรณกรรมและวรรณคดี				
6.1.14 465 120 แนวทางการศึกษาวรรณคดี	+1	+1	+1	1
6.1.15 465 221 พัฒนาการของวรรณคดีไทย	+1	+1	+1	1
6.1.16 465 232 คติชนวิทยา	+1	+1	+1	1
6.1.17 465 323 วรรณกรรมศาสนา	+1	+1	+1	1

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น			รวม
	ผู้เชี่ยวชาญ 1	ผู้เชี่ยวชาญ 2	ผู้เชี่ยวชาญ 3	
6.1.18 465 326 การวิจารณ์วรรณคดีไทย	+1	+1	+1	1
6.1.19 465 427 วรรณกรรมเอกของไทย	+1	+1	+1	1
6.1.20 465 430 อิทธิพลวรรณกรรม ต่างประเทศต่อวรรณกรรมไทย	+1	+1	+1	1
(4) กลุ่มหลักสูตร				
6.1.21 465 300 การพัฒนาหนังสือ เรียนภาษาไทย	+1	+1	+1	1
6.1.22 465 404 การศึกษารายบุคคล	+1	+1	+1	1
กลุ่มวิชาการสอนวิชาเอก				
6.1.24 465 401 วิธีสอนภาษาไทย	+1	+1	+1	1
6.1.25 465 402 การพัฒนาเครื่องมือวัด และประเมินผลการเรียนรู้ภาษาไทย	+1	+1	+1	1

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น			รวม
	ผู้เชี่ยวชาญ1	ผู้เชี่ยวชาญ 2	ผู้เชี่ยวชาญ 3	
6.2 วิชาเลือก				
(1) กลุ่มการใช้ภาษา				
6.2.1 465 243 ภาษาเพื่อการโฆษณาและ ประชาสัมพันธ์	+1	+1	+1	1
6.2.2 465 341 ศิลปะการอ่านทำนอง เสนาะ	+1	+1	+1	1
6.2.3 465 450 สัมมนางานเขียนร้อยแก้ว	+1	+1	+1	1
6.2.4 465 451 สัมมนางานเขียนร้อยกรอง	+1	+1	+1	1
6.2.1 465 243 ภาษาเพื่อการโฆษณาและ ประชาสัมพันธ์	+1	+1	+1	1
(2) กลุ่มภาษาและภาษาศาสตร์				
6.2.5 465 214 ภาษากวีวัฒนธรรมไทย	+1	+1	+1	1
6.2.6 465 316 การศึกษาภาษาไทยเชิง จิตวิทยา	+1	+1	+1	1
6.2.7 465 413 การอนุรักษ์และพัฒนา	+1	+1	+1	1

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น			รวม
	ผู้เชี่ยวชาญ 1	ผู้เชี่ยวชาญ 2	ผู้เชี่ยวชาญ 3	
ภาษาไทย				
(3) กลุ่มวรรณกรรมและวรรณคดี				
6.2.8 465 222 โลกทัศน์จากวรรณกรรมไทย	+1	+1	+1	1
6.2.9 465 225 วรรณกรรมบทละครไทย	+1	+1	+1	1
6.2.10 465 324 เพลงไทยจากวรรณกรรม	+1	+1	+1	1
6.2.11 465 328 วรรณกรรมไทยสมัยรัชกาลที่ 1-4	+1	+1	+1	1
6.2.12 465 329 วรรณกรรมไทยสมัยรัชกาลที่ 5-7	+1	+1	+1	1
6.2.13 465 431 วรรณกรรมนิทานพื้นบ้านไทย	+1	+1	+1	1
(4) หมวดหลักสูตร				
6.2.14 465 403 เหตุการณ์ปัจจุบันในการสอนภาษาไทย	+1	+1	+1	1

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น			รวม
	ผู้เชี่ยวชาญ1	ผู้เชี่ยวชาญ 2	ผู้เชี่ยวชาญ 3	
12 คุณสมบัติของผู้เรียน/การสอบคัดเลือก				
1. คุณสมบัติของผู้มีสิทธิ์เข้าศึกษาตามที่ระบุไว้ในหลักสูตร	+1	+1	+1	1
2. ประเภทของวิธีการรับ/การสอบเข้าศึกษาต่อ	+1	+1	+1	1
3. การสอบคัดเลือกที่มีทั้งการสอบข้อเขียนและการสอบสัมภาษณ์	+1	+1	+1	1
4. การรับนักศึกษาโครงการสืบสานภาษาไทย	+1	+1	+1	1
13 คุณสมบัติคณาจารย์ที่สอน / อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ				
9. ความรู้ ประสบการณ์ ด้านการสอนของ	+1	+1	+1	1

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น			รวม
	ผู้เชี่ยวชาญ1	ผู้เชี่ยวชาญ 2	ผู้เชี่ยวชาญ 3	
อาจารย์				
10.คุณธรรมจริยธรรมของอาจารย์	+1	+1	+1	1
11.การให้เวลาในการปรึกษาทางด้านวิชาการและด้านอื่นๆแก่นักศึกษา	+1	+1	+1	1
12.ความรู้ความสามารถในการให้คำแนะนำด้านวิชาการและด้านอื่น ๆ แก่นักศึกษา	+1	+1	+1	1
14 สภาพแวดล้อมทางกายภาพ วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ				
11.สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนสำหรับอาจารย์และนักศึกษา (เช่น คอมพิวเตอร์ ระบบอินเทอร์เน็ต ฯลฯ) มีความเพียงพอ	+1	+1	+1	1
12.หนังสือ ตำรา วารสาร บทความ งานวิจัย วิทยานิพนธ์ ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศในห้องสมุดเพียงพอ และทันสมัย	+1	+1	+1	1
13.ห้องคอมพิวเตอร์ ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เพียงพอสำหรับใช้งาน	+1	+1	+1	1
14.ห้องเรียน ห้องประชุม สัมมนา สถานที่จัดกิจกรรมโต๊ะ เก้าอี้ เพียงพอ	+1	+1	+1	1
15.สถานที่สำหรับนักศึกษาทำงานพักผ่อนเอื้อต่อการเรียนการสอน	+1	+1	+1	1

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น			รวม
	ผู้เชี่ยวชาญ1	ผู้เชี่ยวชาญ 2	ผู้เชี่ยวชาญ 3	
15 งบประมาณในการผลิตบัณฑิต				
1. ค่าธรรมเนียมพิเศษที่นักศึกษาจ่ายไป คณะหรือภาควิชาได้นำมาใช้ให้เป็นประโยชน์กับนักศึกษา	+1	+1	+1	1
2. ค่าธรรมเนียมพิเศษที่นักศึกษาจ่ายไปในแต่ละภาคการศึกษามีความเหมาะสมกับนักศึกษา	+1	+1	+1	1

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น			รวม
	ผู้เชี่ยวชาญ1	ผู้เชี่ยวชาญ 2	ผู้เชี่ยวชาญ 3	
Process (PC) กระบวนการ				
PC1 พฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนของผู้สอน				
9. มีประมวลการสอนตามรายวิชาที่สอน	+1	+1	+1	1
10. มีการเตรียมการสอนล่วงหน้า	+1	+1	+1	1
11. มีเทคนิคและความสามารถในการถ่ายทอดความรู้	+1	+1	+1	1
12. มีบุคลิกภาพเช่น การแต่งกาย กิริยาท่าทางการใช้ภาษา เหมาะสมกับความเป็นครู	+1	+1	+1	1
PC2 พฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน				
1. มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	1
14. รู้และเข้าใจวัตถุประสงค์/กระบวนการเรียนรู้/เกณฑ์การประเมินผลของรายวิชา	+1	+1	+1	1
15. มีความรับผิดชอบทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย	+1	+1	+1	1
16. เข้าเรียนสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	1
17. มีการเตรียมตัวล่วงหน้าก่อนเรียน	+1	+1	+1	1
18. มีกระบวนการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	+1	+1	+1	1
19. มีการทำงานร่วมกับผู้อื่น	+1	+1	+1	1
PC3 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์				
6. ภาระงานที่กำหนดในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	+1	+1	+1	1
7. ระยะเวลาของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	+1	+1	+1	1
3. วิธีการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	+1	+1	+1	1
รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น			รวม
	ผู้เชี่ยวชาญ1	ผู้เชี่ยวชาญ 2	ผู้เชี่ยวชาญ 3	
8. กระบวนการในการนิเทศของครูพี่เลี้ยง	+1	+1	+1	1
9. กระบวนการในการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์	+1	+1	+1	1

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น			รวม
	ผู้เชี่ยวชาญ1	ผู้เชี่ยวชาญ 2	ผู้เชี่ยวชาญ 3	
PC4 การจัดการเรียนการสอน				
17.มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	+1	+1	+1	1
18.มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหลากหลายและเหมาะสมกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1
19.มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนนำไปประยุกต์ใช้	+1	+1	+1	1
20.มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม	+1	+1	+1	1
21.มีการเชิญวิทยากรและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ	+1	+1	+1	1
22.มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีทักษะในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์	+1	+1	+1	1
23.มีการวัดและประเมินผลหลากหลายชัดเจน และต่อเนื่อง	+1	+1	+1	1
24.มีการประเมินประสิทธิภาพการสอนเพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	1
PC5 การให้บริการและการสนับสนุน				
5. การให้บริการของเจ้าหน้าที่ด้านการใช้และดูแลอุปกรณ์การเรียนการสอน	+1	+1	+1	1
6. การให้บริการของเจ้าหน้าที่ ที่เกี่ยวข้องกับ การเรียนการสอน เช่น การยื่นคำร้อง การลงทะเบียน ฯลฯ	+1	+1	+1	1

ชุดที่ 5
แบบสอบถาม นักศึกษาปัจจุบัน
แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของ
การวิจัยประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการสอนภาษาไทย

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนนความคิดเห็นในรายการประเมินแต่ละข้อ ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- +1... แน่ใจว่าข้อความมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
 0... ไม่แน่ใจว่าข้อความมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
 -1... แน่ใจว่าข้อความไม่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น			รวม
	ผู้เชี่ยวชาญ1	ผู้เชี่ยวชาญ 2	ผู้เชี่ยวชาญ 3	
Context (C) สภาวะแวดล้อม				
C1 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร				
13. วัตถุประสงค์หลักสูตรเป็นไปตามมาตรฐานอุดมศึกษา	+1	+1	+1	1
14. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร นำไปสู่การจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	1
15. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	+1	+1	+1	1
16. หลักสูตรมุ่งผลิตบัณฑิตที่มีคุณธรรม จริยธรรม ศรัทธาในวิชาชีพครู มีจรรยาบรรณในวิชาชีพและเป็นครูที่ดีมีคุณภาพ	+1	+1	+1	1
C3 แผนการดำเนินงานของภาควิชา / สาขาวิชา				
28. สร้างระบบฐานข้อมูลของหลักสูตรและรายวิชาที่เป็นปัจจุบัน	+1	+1	+1	1
29. มีการกำหนดจุดมุ่งหมายของ การวางแผน และการติดตามกำกับแผนการเรียนการ	+1	+1	+1	1

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น			รวม
	ผู้เชี่ยวชาญ 1	ผู้เชี่ยวชาญ 2	ผู้เชี่ยวชาญ 3	
สอน ตลอดหลักสูตรทุกรายวิชาร่วมกัน ระหว่างอาจารย์ในคณะ				
30. มีการกำหนดขนาดชั้นเรียนและกลุ่มเรียน ที่เหมาะสมแต่ละรายวิชา	+1	+1	+1	1
31. ส่งเสริมสนับสนุนจัดหาแหล่งการเรียนรู้ แหล่งฝึกประสบการณ์ตามหลักสูตร	+1	+1	+1	1
32. จัดอาจารย์เข้าสอนในแต่ละรายวิชาที่ตรง กับ ความรู้ ความสามารถ และ ประสบการณ์	+1	+1	+1	1
33. มีการจัดทำโครงการกิจกรรมที่ส่งเสริมการ จัดการเรียนการสอนในรายวิชา	+1	+1	+1	1
34. จัดนักศึกษาให้ลงทะเบียนเรียนตาม รายวิชาและกลุ่มวิชาตามลำดับอย่าง เหมาะสม	+1	+1	+1	1
35. นักศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์ และวิธีประเมินการสอนของอาจารย์ ใน แต่ละรายวิชา	+1	+1	+1	1
36. มีความร่วมมือระหว่างนักศึกษา อาจารย์ และครูพี่เลี้ยงในการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครู	+1	+1	+1	1
C4 จุดแข็ง/จุดอ่อนของสาขาวิชา				
ท่านคิดว่าสาขาวิชามีจุดแข็งในด้านต่อไปนี้ ใน ระดับใด	+1	+1	+1	1
28. หลักสูตรของสาขาวิชาการสอนภาษาไทย	+1	+1	+1	1
29. คณาจารย์สาขาวิชาการสอนภาษาไทย	+1	+1	+1	1
30. บุคลากรสนับสนุน (เลขาคณาวิชา สำนักงานเลขา ฯลฯ)	+1	+1	+1	1
31. ความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นทั้งภายใน และภายนอกมหาวิทยาลัย	+1	+1	+1	1

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น			รวม
	ผู้เชี่ยวชาญ 1	ผู้เชี่ยวชาญ 2	ผู้เชี่ยวชาญ 3	
32.ความรู้ ความสามารถของนักศึกษา ก่อน เข้าศึกษาในสาขาวิชาการสอนภาษาไทย	+1	+1	+1	1
33.สภาพแวดล้อมทางกายภาพ (อาคาร ห้องเรียน อุปกรณ์การเรียน สิ่งอำนวยความสะดวก ความสะอาดอื่นๆ)	+1	+1	+1	1
34.ความมีชื่อเสียงของสาขาวิชา	+1	+1	+1	1
35.การเป็นที่ยอมรับของสังคม	+1	+1	+1	1
36. อื่น ๆ โปรดระบุ	+1	+1	+1	1
Input (I) ปัจจัยนำเข้า				
I2 คุณสมบัติของผู้เรียน/การสอบคัดเลือก				
1. คุณสมบัติของผู้มีสิทธิ์เข้าศึกษาตามที่ระบุ ไว้ในหลักสูตร	+1	+1	+1	1
2. ประเภทของวิธีการรับ/การสอบเข้าศึกษา ต่อ	+1	+1	+1	1
3. การสอบคัดเลือกที่มีทั้งการสอบข้อเขียน และการสอบสัมภาษณ์	+1	+1	+1	1
4. การรับนักศึกษาโครงการสืบสาน ภาษาไทย	+1	+1	+1	1
I3 คุณสมบัติคณาจารย์ที่สอน / อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ				
13.ความรู้ ประสบการณ์ ด้านการสอนของ อาจารย์	+1	+1	+1	1
14.คุณธรรมจริยธรรมของอาจารย์	+1	+1	+1	1
15.การให้เวลาในการปรึกษาทางด้านวิชาการ และด้านอื่นๆแก่นักศึกษา	+1	+1	+1	1
16.ความรู้ความสามารถในการให้คำแนะนำ ด้านวิชาการและด้านอื่น ๆ แก่นักศึกษา	+1	+1	+1	1
I4 สภาพแวดล้อมทางกายภาพ วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ				
16.สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนสำหรับ อาจารย์และนักศึกษา มีความเพียงพอ	+1	+1	+1	1

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น			รวม
	ผู้เชี่ยวชาญ 1	ผู้เชี่ยวชาญ 2	ผู้เชี่ยวชาญ 3	
17.หนังสือ ตำรา วารสาร บทความ งานวิจัย วิทยานิพนธ์ ทั้งภาษาไทยและ ภาษาต่างประเทศในห้องสมุดเพียงพอ และทันสมัย	+1	+1	+1	1
18.ห้องคอมพิวเตอร์ ศูนย์การเรียนรู้ด้วย ตนเอง เพียงพอสำหรับใช้งาน	+1	+1	+1	1
19.ห้องเรียน ห้องประชุม สัมมนา สถานที่จัด กิจกรรมโต๊ะ เก้าอี้ เพียงพอ	+1	+1	+1	1
20.สถานที่สำหรับนักศึกษาทำงานพักผ่อน เพื่อการเรียนการสอน	+1	+1	+1	1
I 5 งบประมาณในการผลิตบัณฑิต				
1. ค่าธรรมเนียมพิเศษที่นักศึกษาได้จ่ายไป คณะหรือภาควิชาได้นำมาใช้ให้เป็น ประโยชน์กับนักศึกษา	+1	+1	+1	1
2. ค่าธรรมเนียมพิเศษที่นักศึกษาได้จ่ายไปใน แต่ละภาคการศึกษามีความเหมาะสมกับ นักศึกษา	+1	+1	+1	1
Process (PC) กระบวนการ				
PC1 พฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนของผู้สอน				
13. มีประมวลการสอนตามรายวิชาที่สอน	+1	+1	+1	1
14. มีการเตรียมการสอนล่วงหน้า	+1	+1	+1	1
15. มีเทคนิคและความสามารถในการถ่ายทอด ความรู้	+1	+1	+1	1
16. มีบุคลิกภาพเช่น การแต่งกาย กิริยาท่าทาง การใช้ภาษา เหมาะสมกับความเป็นครู	+1	+1	+1	1
PC2 พฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน				
1. มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	1
20. รู้และเข้าใจวัตถุประสงค์/กระบวนการ เรียนรู้/เกณฑ์การประเมินผลของรายวิชา	+1	+1	+1	1

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น			รวม
	ผู้เชี่ยวชาญ 1	ผู้เชี่ยวชาญ 2	ผู้เชี่ยวชาญ 3	
21. มีความรับผิดชอบทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย	+1	+1	+1	1
22. เข้าเรียนสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	1
23. มีการเตรียมตัวล่วงหน้าก่อนเรียน	+1	+1	+1	1
24. มีกระบวนการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	+1	+1	+1	1
25. มีการทำงานร่วมกับผู้อื่น	+1	+1	+1	1
PC4 การจัดการเรียนการสอน				
25. มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	+1	+1	+1	1
26. มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหลากหลายและเหมาะสมกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1
27. มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนนำไปประยุกต์ใช้	+1	+1	+1	1
28. มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม	+1	+1	+1	1
29. มีการเชิญวิทยากรและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ	+1	+1	+1	1
30. มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีทักษะในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์	+1	+1	+1	1
31. มีการวัดและประเมินผลหลากหลายชัดเจน และต่อเนื่อง	+1	+1	+1	1
32. มีการประเมินประสิทธิภาพการสอนเพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	1
PC5 การให้บริการและการสนับสนุน				
7. การให้บริการของเจ้าหน้าที่ด้านการใช้และดูแลอุปกรณ์การเรียนการสอน	+1	+1	+1	1
8. การให้บริการของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน เช่น การยื่นคำร้อง การลงทะเบียน ฯลฯ	+1	+1	+1	1

ชุดที่ 6

แบบสอบถามสำหรับพี่เลี้ยงหรือผู้ใช้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของ

การวิจัยประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาวิชาการสอน

ภาษาไทย

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนนความคิดเห็นในรายการประเมินแต่ละข้อ ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- +1... แน่ใจว่าข้อความมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
 0... ไม่แน่ว่าข้อความมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
 -1... แน่ใจว่าข้อความไม่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจที่มีต่อนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่สำเร็จการศึกษาจากคณะศึกษาศาสตร์

คำอธิบาย โปรดทำเครื่องหมาย ✓ หรือกรอกข้อความลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

คุณลักษณะนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานของท่าน	ระดับความพึงพอใจ			รวม
	ผู้เชี่ยวชาญ 1	ผู้เชี่ยวชาญ 2	ผู้เชี่ยวชาญ 3	
1. ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน/การศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู				
1. มีความรู้/ความสามารถทางวิชาการเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน/การศึกษา	+1	+1	+1	1
2. มีความสามารถในการปรับปรุงพัฒนางาน/การศึกษาได้อย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	1
3. มีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ จัดระบบการทำงาน/การศึกษา	+1	+1	+1	1
4. มีความใฝ่รู้ ศึกษา/เรียนรู้วิทยาการใหม่เพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน/การศึกษา	+1	+1	+1	1
2. ทักษะที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน/การศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู				
5. มีทักษะการใช้คอมพิวเตอร์/สื่ออื่นๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน/การศึกษา	+1	+1	+1	1
6. มีทักษะการใช้ภาษาไทยในการติดต่อสื่อสาร	+1	+1	+1	1

คุณลักษณะนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่ ปฏิบัติงานในหน่วยงานของท่าน	ระดับความพึงพอใจ			รวม
	ผู้เชี่ยวชาญ 1	ผู้เชี่ยวชาญ 2	ผู้เชี่ยวชาญ 3	
7. มีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในการติดต่อสื่อสาร	+1	+1	+1	1
8. มีทักษะการทำงานเป็นทีม	+1	+1	+1	1
9. มีสติ/วิจารณ์ญาณ และความสามารถในการแก้ไขปัญหา	+1	+1	+1	1
3.บุคลิกภาพที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน/การศึกษาของนักศึกษาฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครู				
10. มีภาวะความเป็นผู้นำ	+1	+1	+1	1
11. มีมนุษยสัมพันธ์และสามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้	+1	+1	+1	1
12. มีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน/การศึกษา	+1	+1	+1	1
13. มีความสุภาพอ่อนน้อม วางตัวเหมาะสมกับกาลเทศะ	+1	+1	+1	1
14. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	+1	+1	+1	1
4. คุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ				
15. มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย	+1	+1	+1	1
16. มีความเสียสละและอุทิศตนให้กับองค์กร	+1	+1	+1	1
17. มีจิตสำนึกสาธารณะ	+1	+1	+1	1
18. เป็นผู้ตรงต่อเวลา	+1	+1	+1	1
19. มีความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติหน้าที่	+1	+1	+1	1
20. มีระเบียบวินัยในการทำงาน	+1	+1	+1	1

ความพึงพอใจที่มีต่อคุณลักษณะนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ในภาพรวม พึงพอใจเนื่องจาก..... ไม่พึงพอใจ เนื่องจาก.....

ตอนที่ 3 ผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและความพึงพอใจของผู้ใช้ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

คำอธิบาย สำหรับช่องผลการปฏิบัติงาน

- 5 หมายถึง ผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอยู่ในระดับดีที่สุด
- 4 หมายถึง ผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอยู่ในระดับดี
- 3 หมายถึง ผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอยู่ในระดับพอใช้
- 1 หมายถึง ผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอยู่ในระดับควรปรับปรุง

ข้อคำถาม	ระดับความพึงพอใจ			รวม
	ผู้เชี่ยวชาญ 1	ผู้เชี่ยวชาญ 2	ผู้เชี่ยวชาญ 3	
1. ผลงานเสร็จตามกำหนดเวลา	+1	+1	+1	1
2. ผลงานมีคุณภาพและเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน	+1	+1	+1	1
3. ผลงานมีความประณีต	+1	+1	+1	1
4. ผลงานแสดงออกถึงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	+1	+1	+1	1
5. มีการนำผลงานมาประเมินและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	1

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาคุณภาพนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ข้อเสนอแนะต่อคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ในการปรับปรุงหรือพัฒนาการดำเนินงาน เพื่อพัฒนานักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูด้านต่างๆ (ความรู้ ทักษะ บุคลิกภาพ คุณธรรม จริยธรรมและอื่น ๆ)

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ง

ผลงานนักศึกษาระดับชาติ

จังหวัดระยอง
 ขอมอบเกียรติบัตรฉบับนี้ให้ไว้เพื่อแสดงว่า
 นายสุนทร พรหมเพศ

หน่วยงาน/สถานศึกษา.....
 ได้รับรางวัล.....ชนะเลิศ.....
 การประกวดและแข่งขัน.....ประกวดบทกลอนรางวัลวีรกรรมสุนทรโวหาร.....ระดับ.....ประเทศ.....

เนื่องในงานวันสุนทรภู่ จังหวัดระยอง ครั้งที่ ๔๖ ประจำปี ๒๕๕๘
 ระหว่างวันที่ ๒๕ - ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๘
 ณ บริเวณอนุสาวรีย์สุนทรภู่ ตำบลกล่ำ อำเภอแกลง จังหวัดระยอง
 ขอจงมีความสุขสวัสดิ์ พืพพัฒน์มั่งคั่ง เจริญรุ่งเรือง และร่วมสืบสานวัฒนธรรมอันดีงามตลอดไป
 ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๘ เดือน มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๘

(นายดำริห์ การควรรคิด)
 วัฒนธรรมจังหวัดระยอง

(นายสมศักดิ์ สุวรรณสุจริต)
 ผู้ว่าราชการจังหวัดระยอง

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
ร่วมกับ ที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย
และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ขอมอบเกียรติบัตรให้ไว้เพื่อแสดงว่า

นางสาวมินตรา มินาค
ได้รับรางวัลชนะเลิศ การประกวดบทความ
โครงการ "สื่อ (บทความ) สาร (ภาพ) ด้านโกง"
วันที่ ๒๖-๒๗ กันยายน ๒๕๕๘
ณ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์
ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๗ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๘

(นายสรวิชัย ทนเจริญ)
เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช.

(ศาสตราจารย์ สมคิด เลิศไพฑูรย์)
อธิการบดีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี
ขอมอบเกียรติบัตรฉบับนี้ไว้เพื่อแสดงว่า

นางสาวพิชชาพร กุลเรือง

ได้รับรางวัล ที่ ๒

การประกวดสุนทรพจน์ ระดับอุดมศึกษา

วันที่ ๑๕ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๙

ณ ห้องประชุมราชนครินทร์ ชั้น ๕ อาคาร ๑๐๐ ปี สมเด็จพระศรีนครินทร์

ขออวยพรให้มีความสุข ความเจริญ และประสบความสำเร็จทุกประการ

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๕ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๙

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Som' followed by a flourish.

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ คชสิทธิ์)

อธิการบดี

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

นายยุทธนา ปัญญา
นักศึกษาวิชาเอกภาษาไทย ชั้นปีที่ ๕

นวนิยายเรื่อง “สามคลอง”
รางวัลชนะเลิศโครงการถนนสู่ดวงดาว ทมยันตี อะวอร์ด ครั้งที่ ๓
รับรางวัลเมื่อวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๗

ภาพการรับรางวัลการประกวดนวนิยาย

คำประกาศผลรางวัล

การประกวดนวนิยายโครงการ ถนนสู่ดวงดาว ทมยันตี อะวอร์ด ครั้งที่ ๓

ผลงานนวนิยายของนักเขียนที่เข้าส่งประกวด
โครงการ 'ถนนสู่ดวงดาว' สุวีชาติพนักเขียน
ชิงรางวัลเกียรติยศ 'ทมยันตี อะวอร์ด' ครั้งที่ ๓ ปี ๒๕๕๗
ผลงานนวนิยายที่ส่งมาให้พิจารณาทั้งสิ้น
มีนวนิยายที่ผ่านการพิจารณาเข้ารอบสุดท้ายดังนี้

1. นวนิยายเรื่อง 'สามคลอง'	โดย ชุทธนา ปัญญา	นามปากกา ณพอาภา
2. นวนิยายเรื่อง 'รางวัลที่ปรารถนา'	โดย ปาริชาติ ภู่อารีย์	นามปากกา แก้วรูป
3. นวนิยายเรื่อง 'ตะวันชิงดิน'	โดย ศรินทร์ ไกรเชนทร์	นามปากกา ชาลินี

สุดท้ายเป็นการตัดสินของ ทมยันตี เจ้าของชื่อรางวัลนั่นเอง ซึ่งปรากฏว่านวนิยายเรื่อง 'สามคลอง' โดย ณพอาภา ได้รับรางวัลเกียรติยศนี้ไปครองอย่างสง่างาม รับรางวัลเกียรติยศ และเงินรางวัล 200,000 บาท นอกจากนี้ทุกเล่มที่ได้เข้ารอบ 3 เรื่อง ยังได้รับการตีพิมพ์เป็นเล่มกับทางสำนักพิมพ์ ณ บ้านวรรณกรรม

รางวัลสุดยอดแฟนพันธุ์แท้ “สี่แผ่นดิน”
ออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง ๕ เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๗

ภาพการแข่งขันแฟนพันธุ์แท้ “สี่แผ่นดิน”

ภาคผนวก จ

ประวัติผู้วิจัย

ประวัติหัวหน้าโครงการวิจัย

1. ชื่อ – สกุล (ภาษาไทย) นางสาวชลธิชา หอมฟุ้ง
2. รหัสประจำตัวนักวิจัยแห่งชาติ -
3. ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ ดร. สาขาวิชาการสอนภาษาไทย
ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
4. ประวัติการศึกษา

ปีที่จบ	ระดับปริญญา	อักษรย่อและชื่อเต็ม ปริญญา	สาขาวิชาเอก	สถาบันการศึกษาและ ประเทศ
2557	ปริญญาเอก	ปร.ด. ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	หลักสูตรและการ สอน	ศิลปากร,ไทย
2554	ปริญญาโท	อ.ม. อักษรศาสตรมหา บัณฑิต	ภาษาไทย	ศิลปากร,ไทย
2551	ปริญญาตรี	ศษ.บ. ศึกษาศาสตรบัณฑิต	ภาษาไทย (เกียรตินิยมอันดับ 1)	ศิลปากร,ไทย

5. ประสบการณ์งานวิจัยที่ทำเสร็จแล้ว : ชื่อเรื่อง, ปีที่พิมพ์และสถานภาพในการทำวิจัย
(หัวหน้าโครงการหรือผู้ร่วมวิจัย)

มณฑนา วัฒนถนอม ชลธิชา หอมฟุ้ง (ผู้ร่วมวิจัย) บุชบา บัวสมบุรณ์ บำรุง ชำนาญเรือ สมพร ร่วมสุข และ
อภิมาส มากจ้อย.(2558). “รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์เรื่องการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาไทยคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.” นครปฐม, ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัย
จากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สมพร ร่วมสุข ชลธิชา หอมฟุ้ง (ผู้ร่วมวิจัย) บุชบา บัวสมบุรณ์ บำรุง ชำนาญเรือ และอภิมาส มากจ้อย.(2558).
รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์เรื่องการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอน
ภาษาไทยคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. นครปฐม, ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากคณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ประวัติผู้ร่วมโครงการวิจัย

1. ชื่อ – สกุล (ภาษาไทย) นางสาวสมพร ร่วมสุข
2. รหัสประจำตัวนักวิจัยแห่งชาติ -
3. ตำแหน่งปัจจุบัน รองศาสตราจารย์ ระดับ 9 สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
4. ประวัติการศึกษา

ปีที่จบ	ระดับปริญญา	อักษรย่อและ ชื่อเต็ม ปริญญา	สาขาวิชาเอก	สถาบันการศึกษาและประเทศ
2522	ปริญญาโท	กศ.ม. (การศึกษา มหาบัณฑิต)	ภาษาและ วรรณคดีไทย	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ประเทศไทย
2519	ปริญญาตรี	กศ.บ. (การศึกษา บัณฑิต)	ภาษาไทย	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ประเทศไทย

5. ประสบการณ์งานวิจัยที่ทำเสร็จแล้ว : ชื่อเรื่อง, ปีที่พิมพ์และสถานภาพในการทำวิจัย
(หัวหน้าโครงการหรือผู้ร่วมวิจัย)

มณฑนา วัฒนถนอม ชลธิชา หอมฟุ้ง บุษบา บัวสมบุรณ์ บำรุง ชำนาญเรือ สมพร ร่วมสุข (ผู้ร่วมวิจัย) และ
อธิมาส มากจ้อย.(2558). “รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์เรื่องการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาไทยคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.” นครปฐม, ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัย
จากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สมพร ร่วมสุข(หัวหน้าโครงการวิจัย) ชลธิชา หอมฟุ้ง บุษบา บัวสมบุรณ์ บำรุง ชำนาญเรือ และอธิมาส มาก
จ้อย.(2558). รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์เรื่องการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การสอนภาษาไทยคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. นครปฐม, ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจาก
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ประวัติผู้ร่วมโครงการวิจัย

1. ชื่อ – สกุล (ภาษาไทย) นายณัฐกิตติ์ นาทา
2. รหัสประจำตัวนักวิจัยแห่งชาติ -
3. ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย
ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
4. ประวัติการศึกษา

ปีที่จบ	ระดับปริญญา	อักษรย่อและชื่อเต็ม ปริญญา	สาขาวิชาเอก	สถาบันการศึกษาและ ประเทศ
2555	ปริญญาโท	ศษ.ม. ศึกษาศาสตร์ มหาบัณฑิต	หลักสูตรและการสอน	ขอนแก่น,ไทย
2551	ปริญญาตรี	ศษ.บ. ศึกษาศาสตร์บัณฑิต	ภาษาไทย (เกียรตินิยมอันดับ 1)	ศิลปากร,ไทย

5. ประสบการณ์งานวิจัยที่ทำเสร็จแล้ว : ชื่อเรื่อง, ปีที่พิมพ์และสถานภาพในการทำวิจัย
(หัวหน้าโครงการหรือผู้ร่วมวิจัย)

-

ประวัติผู้ร่วมโครงการวิจัย

1. ชื่อ – สกุล (ภาษาไทย) นางรจนา คำนึ่งผล
2. รหัสประจำตัวนักวิจัยแห่งชาติ -
3. ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
4. ประวัติการศึกษา

ปีที่จบ	ระดับปริญญา	อักษรย่อและชื่อเต็ม ปริญญา	สาขาวิชาเอก	สถาบันการศึกษาและ ประเทศ
2543	ปริญญาโท	คม. ครุศาสตรมหาบัณฑิต	ภาษาไทย	จุฬาลงกรณ์หา วิทยาลัย,ไทย
2539	ปริญญาตรี	คบ. ครุศาสตรบัณฑิต	ภาษาไทย	สถาบันราชภัฏสวน สุนันทา,ไทย

5. ประสบการณ์งานวิจัยที่ทำเสร็จแล้ว : ชื่อเรื่อง, ปีที่พิมพ์และสถานภาพในการทำวิจัย
(หัวหน้าโครงการหรือผู้ร่วมวิจัย)

-

ประวัติผู้ร่วมโครงการวิจัย

1. ชื่อ – สกุล (ภาษาไทย) นางสาววันวิสาห์ ปัญญาจิรุฒิ
2. รหัสประจำตัวนักวิจัยแห่งชาติ -
3. ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
4. ประวัติการศึกษา

ปีที่จบ	ระดับปริญญา	อักษรย่อและชื่อเต็ม	สาขาวิชาเอก	สถาบันการศึกษาและประเทศ
2552	ปริญญาโท	ศษ.ม. ศึกษาศาสตร์ มหาบัณฑิต	การสอนภาษาไทย	ศิลปากร,ไทย
2541	ปริญญาตรี	ศษ.บ. ศึกษาศาสตร์บัณฑิต	ภาษาไทย	ศิลปากร,ไทย

5. ประสบการณ์งานวิจัยที่ทำเสร็จแล้ว : ชื่อเรื่อง, ปีที่พิมพ์และสถานภาพในการทำวิจัย
(หัวหน้าโครงการหรือผู้ร่วมวิจัย)

-

ประวัติผู้ร่วมโครงการวิจัย

1. ชื่อ – สกุล (ภาษาไทย) นางไพรินทร์ พึ่งพงษ์
2. รหัสประจำตัวนักวิจัยแห่งชาติ -
3. ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร
 ประถมวัยและปฐมศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
4. ประวัติการศึกษา

ปีที่จบ	ระดับปริญญา	อักษรย่อและชื่อเต็ม	สาขาวิชาเอก	สถาบันการศึกษาและประเทศ
2556	ปริญญาโท	ศษ.ม. ศึกษาศาสตร์ มหาบัณฑิต	การสอนภาษาไทย	ศิลปากร,ไทย
2545	ปริญญาตรี	ศษ.บ. ศึกษาศาสตร์บัณฑิต	ภาษาไทย	ศิลปากร,ไทย

5. ประสบการณ์งานวิจัยที่ทำเสร็จแล้ว : ชื่อเรื่อง, ปีที่พิมพ์และสถานภาพในการทำวิจัย
(หัวหน้าโครงการหรือผู้ร่วมวิจัย)

-